

การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปวีศา สิทธิสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิงหาคม 2551

การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปวีศา สิทธิสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิงหาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนคร
ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดย นางปวีศา สิทธิสาร
สาขา การจัดการทั่วไป
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ปฐมพงษ์ สุภเลิศ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ไถยวรรณ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันทะนี)

.....กรรมการ
(ดร.ปฐมพงษ์ สุภเลิศ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ไถยวรรณ)

.....กรรมการ
(ดร.สวัสดิ์ เพชรโชติวงศ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป

.....อธิการบดี
(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)

A STUDY ON THE BEHAVIOR AND SATISFACTION OF THE TOURISTS WHO VISITED
PHRANAKHON SI AYUTTHAYA HISTORICAL PARK
IN PHRANAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

PAWARISA SITTISAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Business Administration Degree in General management
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

August 2008

Pawarisa Sittisan. (2008). **A Study on the Behavior and Satisfaction of the Tourists Who Visited Phranakhon Si Ayutthaya Historical Park in Phranakhon Si Ayutthaya Province.** A Thesis for Master of Business Administration Degree (General Management). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee: Dr. Pathompong Supalert , Assistant Professor Dr. Yudha Kaiyawan.

ABSTRACT

This purposes of this research were to 1) examine the behavior of the tourists who visited Phranakhon Si Ayutthaya Historical Park; and 2) investigate their satisfaction with the service provided by Phranakhon Si Ayutthaya Historical Park officers. The data was gathered from 40 tourists visited Phranakhon Si Ayutthaya Historical Park. Structured interviewing was carried out. Qualitative research was conducted. The data was analyzed in terms of comparison and induction analysis. The findings revealed the following :

1. The tourists chose to visit Phranakhon Si Ayutthaya Historical Park due to their appreciation for its historical value and its status as a World Heritage site. They had visited Phranakhon Si Ayutthaya Historical Park more than three times. They obtained information on this historical park from television, radio stations, and other media. They found histories of the ruins impressive. Each visit cost approximately 500-1,000 baht. Reasons for their visits were to relax and go sightseeing. Their favorite site was Wat Phrasrisanphet. The tourists came with their families and spent more than 3 hours on their tours during 8:30 -10:00 a.m.

2. The visitors would have been satisfied if more public relations had been done through all types of media continuously. They felt that more security that was up to standard was needed, and there should be more security guards on duty. They suggested that more seats should be provided to tourists for resting. Leaflets on sightseeing should be distributed. There should be officers providing information for tourists on holidays. Cleanliness of sites should be maintained. Some tourists would have preferred having drinking water provided by the city whereas others did not consider that as necessary. An increase in the admission fee for foreigners was suggested. Local shops should be decorated to express local identity and uniformly structured. One of the problems during holidays was the difficulty in finding parking. The tourists suggested that additional car parks should be provided. There should also be landscaped gardens.

ปาริสา สัทธิตสาร. (2551). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนคร
ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ บช.ม.
(การจัดการทั่วไป) พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ไถยวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของ
ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนคร
ประวัติศาสตร์ในการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การวิจัย
ครั้งนี้รวบรวมข้อมูลจากผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา 40 คน โดยเป็น
การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)
โดยการพรรณนาเชิงเนื้อหาและเปรียบเทียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล ส่วนข้อมูลจาก
เอกสารและการสังเกตใช้วิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analysis induction) เพื่อตีความ ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีวัตถุประสงค์ใน
การเที่ยวชม เพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของนครประวัติศาสตร์และความเป็นมรดกโลก
ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้เดินทางมาเที่ยวชมมากกว่า 3 ครั้ง รู้จักนคร
ประวัติศาสตร์ จากสื่อต่าง ๆ ทั้งสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุ และสื่ออื่น ๆ มีความประทับใจใน
ประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่าง ๆ เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมครั้งละ 500 – 1,000
บาท สามเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะมาพักผ่อนและชมโบราณสถาน สถานที่ชอบมาเที่ยวชม คือ พระ
ศรีสรรเพชญ์ ได้เดินทางมากับครอบครัว เวลาที่มาเที่ยวชม เวลา 08.30 – 10.00 น. ใช้เวลาในการ
เที่ยวชมมากกว่า 3 ชั่วโมง

2. ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยผู้มาเที่ยว
ชมจะมีความพึงพอใจเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่โดยผ่านสื่อทุกรูปแบบและมีการ
ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็น โดยการเพิ่มจำนวน
เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและการดูแลและรักษาความปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน พร้อมมีการ
จัดสถานที่นั่งพักผ่อนให้แก่ผู้มาเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ พร้อมมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยว
ชมให้แก่ผู้มาเที่ยวชม และมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในทุกวันหยุด มีการรักษาความสะอาด
ให้ทั่วถึง ขยายสถานที่จอดรถน้ำดื่มมีบริการหรือไม่ก็ได้ ขอให้มีการขึ้นค่าธรรมเนียมการเข้าชม
อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่าง ๆ ในนครประวัติศาสตร์สำหรับชาวต่างชาติ มีการตกแต่ง
ร้านให้เป็นเอกลักษณ์มากขึ้นและมีโครงสร้างของร้านค้าที่เหมือนกัน ปัญหาคือการหาที่จอดรถ
ยากในช่วงเทศกาล ข้อเสนอแนะมีการขยายพื้นที่จอดรถพร้อมมีการจัดสวนดอกไม้ และเพิ่มการ
รักษาความปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณท่าน ดร. ปฐมพงศ์ ศุภเลิศ ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ จันตะนี ที่ได้กรุณารับเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุทธ ใภยวรรณ ที่กรุณาเป็นกรรมการร่วมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ทั้ง 3 ท่านได้ ที่กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหา และให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณครูผู้มีพระคุณทุกท่านในชีวิต

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานศิลปากรที่ 3 และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลาง เขต 6 ที่ให้คำแนะนำต่างๆและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จล่วงไปได้หากปราศจากการสนับสนุนอย่างใกล้ชิดจาก นางอนงค์ อนันตรัตนสุข เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณกำลังใจ ความเพียรพยายาม และความมุ่งมั่นของตนเอง ที่สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการวิจัย การเลือกหัวข้อเรื่อง การค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากห้องสมุด การเก็บข้อมูลภาคสนาม ตลอดจนการประมวลผลการวิจัยวิทยานิพนธ์เล่มนี้จึงสำเร็จสมความตั้งใจ

ปวีศา สัทธิตสาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ค
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง	5
การแบ่งเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	5
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	9
ทฤษฎีลำดับขั้นความพึงพอใจ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ.....	16
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์.....	18
ทฤษฎีพฤติกรรมของมนุษย์.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค.....	20
ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือการเที่ยวชม.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	27
วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
4	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
วัดพระศรีสรรเพชญ์.....	33
วัดหน้าพระเมรุ.....	53
วัดพนัญเชิงวรวิหาร.....	72
วิหารพระมงคลบพิตร.....	92
วัดใหญ่ชัยมงคล	112
5	130
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	130
สรุปผลการวิจัย.....	130
อภิปรายผล.....	134
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	136
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก.....	145
ภาคผนวก ข.....	149
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	155

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยจังหวัดพระนครศรีอยุธยาปี ค.ศ. 2000 – 2005..	3
2	การเปรียบเทียบความพึงพอใจ.....	14
3	รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน.....	30
4	รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดพระศรีสรรเพชญ์.....	34
5	รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดหน้าพระเมรุ.....	54
6	รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดพนัญเชิงวรวิหาร.....	73
7	รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วิหารพระมงคลบพิตร.....	93
8	รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดใหญ่ชัยมงคล.....	113

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงลำดับขั้นของความพึงพอใจตามทฤษฎีของมาสโลว์.....	13
2 แบบจำลองที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของผู้บริโภค.....	20
3 วัดพระศรีสรรเพชญ์.....	33
4 วัดหน้าพระเมรุ.....	53
5 วัดพนัญเชิงวรวิหาร.....	72
6 วิหารพระมงคลบพิตร.....	92
7 วัดใหญ่ชัยมงคล.....	112

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับแต่กรุงศรีอยุธยาได้ถูกทำลายลงจากการทำสงครามกับพม่าในปี พ.ศ. 2310 กรุงศรีอยุธยาที่ถูกทิ้งร้างและขาดการทำนุบำรุงมานานนับศตวรรษ จนกระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญของกรุงศรีอยุธยาว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อไปในอนาคต จึงได้ฟื้นฟูกรุงศรีอยุธยาขึ้นมาใหม่ โดยโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาทใหม่บนรากฐานเดิมและสร้างวังจันทรถยามขึ้น เพื่อเป็นที่ประทับในการแปรพระราชฐาน เมื่อถึงสมัยพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการอนุรักษ์กรุงศรีอยุธยาอย่างจริงจัง กล่าวคือ ทรงมีพระบรมราชโองการให้ที่ดินภายในเกาะเมืองของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน (ในสมัยรัชกาลที่ 5 นี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารราชการใหม่ ซึ่งกรุงศรีอยุธยาได้ถูกจัดตั้งเป็นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ห้ามเอกชนถือครองที่ดินภายในเกาะเมืองและให้สำรวจโบราณสถานทั้งหมด พร้อมทั้งปรับปรุงโบราณสถานและบริเวณพระราชวังต่อเนื่องจากที่ได้ดำเนินการไว้แล้วในรัชกาลก่อน

พ.ศ. 2478 กรมศิลปากรในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้เริ่มประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานที่สำคัญในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา เป็นโบราณสถานของชาติ จำนวน 69 แห่ง

พ.ศ. 2481 กระทรวงการคลังโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาให้เอกชนถือครอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงเมืองร้างให้เป็นศูนย์กลาง ด้านการค้าและการปกครอง

พ.ศ. 2499 จอมพล ป. พิบูลสงคราม ให้ดำเนินการขุดแต่งและบูรณะโบราณสถานภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาหลายแห่ง เช่น วัดมหาธาตุ วัดราชบูรณะ วัดพระศรีสรรเพชญ์ วิหารพระมงคลบพิตร และวัดกุฎเขาทอง แต่การดำเนินการหยุดชะงักเพราะเกิดเหตุการณ์ไม่สงบ กระทรวงวัฒนธรรมถูกสั่งยุบ

พ.ศ. 2519 กรมศิลปากรได้ประกาศเขตพื้นที่ภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยาเป็นอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีเนื้อที่ จำนวน 1,810 ไร่

พ.ศ. 2525 กรมศิลปากรอนุรักษ์โบราณสถานเมือง พระนครศรีอยุธยา ภายใต้ชื่อ “โครงการอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา” และพ.ศ. 2530 เริ่มโครงการจัดทำแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์ และพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและบริเวณใกล้เคียง (นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา) ทั้งให้อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งรับผิดชอบดูแล

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา รับผิดชอบ พื้นที่เพิ่มขึ้น อีก 6 เขตพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ของ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาทั้งหมด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี รวมพื้นที่ที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ จำนวน 7 เขตพื้นที่ได้แก่

- เขต 1 พื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์
- เขต 2 พื้นที่ในเกาะเมืองนอกเขตอุทยานประวัติศาสตร์
- เขต 3 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศตะวันออก
- เขต 4 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก
- เขต 5 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศเหนือ
- เขต 6 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศใต้
- เขต 7 พื้นที่นอกเหนือจากที่ระบุไว้แล้วในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากนโยบายรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร (คำแถลงนโยบายของ รัฐบาล พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร พ.ศ. 2548) ได้กำหนดนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ ประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมืองมรดกโลก จึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ใน การพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อให้การบริหารนโยบายของจังหวัดให้สอดคล้องกับรัฐบาลอัน เป็นการสนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาล คือ การกำหนดยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อที่ 1 การรักษาและใช้ประโยชน์จากมรดกทางวัฒนธรรมในการเพิ่มมูลค่าทางด้านการท่องเที่ยวภายใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (แผนปฏิบัติการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2548 – 2552) จากการเป็น เมืองมรดกโลกทำให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นเมืองเก่าแก่ของไทย และมีคุณค่าทาง ประวัติศาสตร์ จึงมีผู้ที่มาเที่ยวชมเป็นจำนวนมากและจากการศึกษาสถิติของสำนักงานการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย ภาคกลาง เขต 6 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. 2543 – 2548) ผู้มาเที่ยวชมนคร ประวัติศาสตร์มีจำนวนมากขึ้นทุกปีตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา และผู้วิจัยเป็นข้าราชการส่วน ภูมิภาคอยู่ในหน่วยงานซึ่งเป็นตัวแทนของกระทรวงวัฒนธรรมในส่วนภูมิภาคอันมีหน่วยงานที่มี บทบาทหน้าที่ในการดูแลนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอยู่ในกระทรวงเดียวกัน จึงมีความ สนใจและต้องการการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมเพื่อเป็นการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวและทำให้ผู้มาเที่ยวชมมีความพึงพอใจ และเพื่อเป็นการพัฒนานครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการรองรับและสนองนโยบายยุทธศาสตร์ของ ประเทศและของจังหวัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการนำมรดกทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าทาง เศรษฐกิจทั้งเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งถือได้ว่าเป็น ยุทธศาสตร์ของกระทรวงวัฒนธรรมเช่นกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของ ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาปี ค.ศ. 2000 — 2005

ปี ค.ศ.	จำนวน/คน
2000	1,452,561
2001	1,654,587
2002	1,679,305
2003	1,726,132
2004	1,915,975
2005	2,158,228

ที่มา : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2545 : 6

คำถามการวิจัย

1. ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีพฤติกรรมอย่างไร
2. ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรม ของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ในการให้บริการของจากเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นเรื่องการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นชาวไทย ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรคนไทยผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ขอบเขตด้านสถานที่ สถานที่ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 แห่ง ซึ่งเป็นสถานที่ที่อยู่ใน พื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา อันประกอบด้วย

- 2.1 วัดหน้าพระเมรุ
- 2.2 พระที่นั่งศรีสรรเพชญ์
- 2.3 วัดพนัญเชิงวรวิหาร
- 2.4 วิหารพระมงคลบพิตร
- 2.5 วัดใหญ่ชัยมงคล

3. ขอบเขตด้านเวลา เวลาในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของเวลาเพื่อให้ได้เวลาที่เหมาะสมโดยเริ่ม ทำการเก็บข้อมูล ประมาณ วันที่ 1 สิงหาคม 2549 ถึง วันที่ 10 ธันวาคม 2550 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเป็นเวลา 1 ปี 4 เดือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้ที่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา สามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในการกำหนดนโยบาย การออกมาตรการแรงจูงใจ และการออกระเบียบข้อบังคับต่างๆในการพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัยต่อเนื่องในเรื่องของการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโดยรวม

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกประทับใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่มีต่อนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

การเที่ยวชม หมายถึง การเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

นครประวัติศาสตร์ หมายถึง สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนกรมศิลปากร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งแบ่งนครประวัติศาสตร์เป็น 7 เขต โดยเขตที่ 1 และเขตที่ 2 เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเกาะเมือง เขตที่ 3 ถึง เขตที่ 7 เป็นโบราณสถานที่อยู่นอกเมือง

การศึกษา หมายถึง การสังเกตพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมและแยกออกเป็นส่วนๆ

ผู้มาเที่ยวชม หมายถึง ชาวไทยที่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

บทที่ 2

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ศึกษา เนื้อหา แนวคิดทฤษฎี ที่เป็นข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การแบ่งเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
2. แนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญและนำมาใช้ในการวิจัย
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ
 - 2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ
 - 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์
 - 2.6 ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์
3. ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือการเที่ยวชม
 - 3.1 ความหมายของการท่องเที่ยว
 - 3.2 ประเภทการท่องเที่ยว
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การแบ่งเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

การแบ่งเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็น 7 เขตและแต่ละเขตมีโบราณสถานที่สำคัญ ๆ ดังนี้ (จุฬารักษ์ คาร์ทีกุล, 2536 : 15)

เขตที่ 1 พื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย

1. พระราชวังโบราณ
2. วัดมหาธาตุ
3. วัดราชบูรณะ
4. วัดพระศรีสรรเพชญ์
5. วิหารกลบ
6. วัดโลกยสุธา
7. วัดนก
8. วัดวังไชย

9. วัดโพรง
10. วัดชุมแสง
11. วัดหลังคาขาว
12. วัดวรโพธิ์
13. วัดหลวงซีกรูด
14. วัดสังข์แห้ว-สังขทา
15. วัดสุวรรณเจดีย์
16. วัดโคกม่วง
17. ดึกดิน (พระที่นั่งเย็น)
18. ป้อมประตูข้าวเปลือก
19. ถังน้ำประปา
20. คู่มขุนแผน
21. วัดธรรมิกราช
22. วัดพระราม
23. เจดีย์เจ้าอ้าย – เจ้าอี
24. วิหารพระมงคลบพิตร
25. วัดส้ม
26. วัดเจ้าพราหมณ์
27. วัดพลับปลาไชย
28. วัดเจ้าปราบ
29. วัดหลังคาคำ
30. วัดชัยภูมิ
31. วัดญาณเสน
32. วัดวรเชษฐาราม
33. วัดมหาสมัน
34. วัดเจดีย์ใหญ่
35. วัดอุโบสถ
36. วัดใหม่ไชยวิจิตร
37. ศาลพระกาฬ
38. ประตูช่องกุด

39. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา

40. อนุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง และอุทยานหาปราสาท

เขต 2 พื้นที่ในเกาะเมืองนอกเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย

1. วัดขุนเมืองใจ
2. วัดเสนาสนาราม
3. วัดตึก
4. วัดราชประดิษฐาน
5. วัดหอรระฆัง
6. วัดบรมพุทธาราม
7. วัดสวนหลวงค้ำคาว
8. เจดีย์ศรีสุริโยทัย
9. พระราชวังจันทร์เกษม
10. วัดสุวรรณคาราราม
11. วัดขุนแสน
12. วัดสุวรรณवास
13. วัดลังกา
14. วัดสังทาราม
15. ป้อมเพชร

เขต 3 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศตะวันออก ประกอบด้วย

1. วัดพญูเชิง
2. วัดมเหยงคณ์
3. วัดกุฎีดาว
4. วัดสีกาสมุด
5. วัดนางค้ำ
6. วัดอโยธยา
7. วัดคูสิดาราม
8. วัดสามปลื้ม
9. หมู่บ้านฮอลันดา
10. วัดใหญ่ชัยมงคล
11. ตำหนักมเหยงคณ์

12. วัดช้าง
13. วัดสมณโกฏฐาราม
14. วัดจักรวรรดิ
15. วัดประดู่ทรงธรรม
16. วัดพระญาติการาม
17. หมู่บ้านญี่ปุ่น

เขต 4 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านตะวันตก ประกอบด้วย

1. วัดไชยวัฒนาราม
2. วัดกษัตราธิราชวรวิหาร
3. วัดท่าการ้อง
4. วัดวรเชษฐาราม (นอกเมือง)
5. วัดธรรมาราม
6. วัดกระซ่าย

เขต 5 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านเหนือ ประกอบด้วย

1. วัดหน้าพระเมรุ
2. วัดศาลาปูนวรวิหาร
3. วัดโลกพระยา
4. วัดพระยาแมน
5. วัดเจ้าย่า
6. วัดชะราม
7. วัดแม่นางปลื้ม
8. วัดสามวิหาร
9. วัดตุม
10. วัดช้างใหญ่
11. วัดเชิงท่า
12. วัดกุเขาทอง
13. วัดตะไกร
14. วัดจงกลม
15. วัดแก
16. วัดบรมวงศ์อิสรวรารามวรวิหาร

17. วัดพนมยงค์
18. วัดครุฑธาราม
19. เพนียดคล้องช้าง

เขต 6 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศใต้ ประกอบด้วย

1. วัดพุทธไสสวรรคย์
2. หมู่บ้านโปรตุเกส
3. มัสยิดเจ้าพระคุณตะเกีย
4. วัดเตวีต
5. วัดนักบุญเซนต์โยเซฟ

เขต 7 พื้นที่นอกเหนือจากที่ระบุไว้แล้วในเขต 7 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประกอบด้วย

1. ปราสาทนครหลวง
2. วัดชุมพลนิกายาราม
3. วัดใหม่ประทุมพล
4. วัดโปรดสัตว์

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการศึกษา ผลงานทั้งแนวคิดและทฤษฎีที่หลากหลายดังนี้

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

โดยทั่วไปการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจมักนิยมศึกษาในสองมิติ คือมิติ ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน (Job satisfaction) และมีความพึงพอใจในการรับบริการ (Service satisfaction) ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพียงมิติเดียวเพื่อจะประเมินประสิทธิภาพ ในการให้บริการ

วรูม (Vroom, 1984 : 328) กล่าวว่า ทศนคติและความพึงพอใจไว้ว่าเป็นผลจากบุคคลนั้นๆเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือเข้าไปรับรู้แล้วพอใจ โดยความหมายของความพึงพอใจสามารถทดแทนความหมายของทศนคติได้ ซึ่งบางทีเรียกว่า ทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญคือ

1. V มาจากคำว่า Valance หมายถึง ความพึงพอใจ
2. I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ
3. E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้นๆ ซึ่งบุคคลมีความพึงพอใจ และมีความหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง จึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อ

ตอบสนองความพึงพอใจหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้เมื่อได้รับการตอบสนองตามที่หวังไว้ บุคคลนั้นก็ จะได้รับความพึงพอใจและในขณะที่เดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งอาจแสดงในรูปแบบ สมการได้ดังนี้

$$\text{แรงจูงใจ} = \text{ผลของความพึงพอใจ} \times \text{ความคาดหวัง}$$

มิลเล็ต (Millet. 1994 : 397-400) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจในงานบริการหรือ ความสามารถที่จะพิจารณาว่าบริการนั้นเป็นที่พอใจหรือไม่โดยวัดจาก

1. การให้บริการอย่างเท่าเทียม (Equitable service) คือการให้บริการ ที่มีความยุติธรรม
2. ความเสมอภาคและเสมอหน้าไม่ว่าจะเป็นใคร
3. การให้บริการที่รวดเร็ว ทันต่อเวลา (Timely service) คือการให้บริการตามลักษณะ ความจำเป็นรีบด่วน
4. การให้บริการอย่างพอเพียง (Ample service) คือความพึงพอใจเพียงพอในด้าน สถานที่บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
5. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) จนกว่าจะบรรลุผล
6. การให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Progressive service) คือการพัฒนาบริการด้าน ปริมาณคุณภาพให้มีความเจริญก้าวหน้าไปเรื่อยๆ

คอตเตอร์ (Kotler. 1994 : 699) กล่าวถึง กระบวนการของการสร้างความพึงพอใจ ของผู้ปฏิบัติงานว่า ถ้าผู้ปฏิบัติงานมีแรงจูงใจมากจะมีความพยายามและถ้ามีความพยายามมากจะ ปฏิบัติงานได้มาก จะทำให้ได้รับรางวัลมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจ และจะทำให้เกิด แรงจูงใจและการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) แม็กคอร์มิก และอิจิเยน (McCormick and Hgen) (พีระพงษ์ เจริญตระกูล. 2538 : 11) ได้นำแนวคิดทฤษฎีนี้มาจากหลายบุคคล ซึ่งนำโดย วรูม ลอว์เลอร์ และพอร์ตเตอร์ (Vroom Lawier and Portor) ได้อธิบายว่า ความพึงพอใจในแง่ที่ว่า บุคคลจะเกิดความพึงพอใจได้ก็ต่อเมื่อเขาประเมินแล้วว่างานนั้นๆ จะนำผลตอบแทนมาให้ซึ่งบุคคล ได้มีการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าแล้วคุณค่าของสิ่งที่ได้รับ (รายได้การส่งเสริมให้ก้าวหน้าสภาพการ ทำงานที่ดีขึ้น) บุคคลจึงเลือกเอางานที่นำผลลัพธ์เหล่านั้นให้และในขั้นสุดท้ายเมื่อมีการประเมิน เปรียบเทียบผลลัพธ์ต่างๆบุคคลจะรู้สึกถึงความถึงพอใจ

ทฤษฎีความพึงพอใจของเชลล์ (Shelly. 1975 : 252-268) สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็น ความรู้สึกสองแบบของมนุษย์คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกทางบวก เป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วเกิดความสุข ความสุขนี้จะแตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ

กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนี้จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางบวกและความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดอย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์มากกว่าความรู้สึกทางลบ

เมตตา เสวตเลข (2539 : 11) ได้กล่าวว่าหากบุคคลพอใจจะทำสิ่งใดๆ ที่มีความสุขและจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำสิ่งที่เขาจะได้รับความทุกข์ หรือความลำบาก แบ่งประเภทความพอใจออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความพอใจด้านจิตวิทยา (Psychological hedonism) เป็นทัศนคติความพอใจว่ามนุษย์โดยธรรมชาติแล้วต้องแสวงหาความสุขส่วนตัว หรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ใดๆ
2. ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistical hedonism) เป็นทัศนคติความพอใจว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขจะต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป
3. ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical hedonism) ทัศนคตินี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษย์เสมอไป

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนทฤษฎีนี้กล่าวว่า คนถูกจูงใจให้กระทำเนื่องมาจากการกระทำนั้นๆ จะทำให้คนได้รับความพอใจ อารมณ์จึงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม

2.2 ทฤษฎีลำดับขั้นความพึงพอใจ

ทฤษฎีมาสโลว์ (Maslow, 1974 : 80-82) เป็นทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์ เขาเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์แสดงออกมานั้น เกิดจากความพึงพอใจของมนุษย์และความพึงพอใจอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ซึ่งความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของมนุษย์อีกต่อไป ความพึงพอใจในลำดับขั้นต่ำไปหาสูงตามลำดับของความสำคัญ เมื่อความพึงพอใจในลำดับต่ำได้รับการตอบสนอง มนุษย์ก็จะมีคามพึงพอใจขั้นต่อไปตามลำดับ มาสโลว์ได้จัดลำดับขั้นพึงพอใจของมนุษย์ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองก็จะช่วยให้เกิดความพึงพอใจด้วย ซึ่งมีลำดับความพึงพอใจ 5 ระดับ คือ

1. ความพึงพอใจทางกาย (Physiological needs) ได้แก่ความพึงพอใจขั้นพื้นฐานเบื้องต้นทางสรีระของบุคคล เช่น อาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อน เป็นต้น ความพึงพอใจทางกาย เช่น สิ่งที่เป็นและมีอิทธิพลสูงสุดต่อบุคคลทั่วไป
2. ความพึงพอใจความปลอดภัย (Safety needs) เมื่อความพึงพอใจทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความพึงพอใจขั้นต่อไป คือ ความพึงพอใจความปลอดภัยซึ่งรวมถึงความมั่นคง

ด้วยเช่น ความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ความปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บ ความมั่นคงในอาชีพ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

3. ความพึงพอใจทางสังคม (Social needs) และความรัก (Social and love needs)

เมื่อความพึงพอใจทางร่างกาย และความปลอดภัยมั่นคงรับการตอบสนองแล้ว ความพึงพอใจขั้นต่อไปคือความพึงพอใจทางสังคม และความรัก ได้แก่ ความพึงพอใจที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กรหรือสังคม ความพึงพอใจให้สังคมยอมรับในความสำเร็จของตน ความพึงพอใจมิตรภาพ พึงพอใจได้รับความรักจากบุคคลอื่น

4. ความพึงพอใจการยกย่อง (Esteem needs) เมื่อพึงพอใจทางสังคมและความรักได้

รับการตอบสนองแล้ว ความพึงพอใจขั้นต่อไป คือ ความพึงพอใจยกย่อง ได้แก่ ความพึงพอใจให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้ความสามารถ ได้รับการสรรเสริญ มีเกียรติ มีชื่อเสียงในสังคม

5. ความพึงพอใจความสำเร็จสมหวังในชีวิต (Self-actualization needs) ความพึงพอใจ

นี้ เป็นความพึงพอใจขั้นสูงสุดของมนุษย์หลังจากที่ได้รับการตอบสนองความพึงพอใจในขั้นต่างๆ แล้ว เป็นความพึงพอใจที่จะพยายามให้เกิดความสำเร็จในทุกด้านตามความรู้สึกนึกคิดของตน

จากทฤษฎีลำดับขั้นความพึงพอใจของ มาสโลว์ มนุษย์มีความพึงพอใจ (Needs) อย่างต่อเนื่องและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความพึงพอใจสิ่งหนึ่งได้รับการตอบสนอง จะเกิดความต้องอันมาใหม่อีก จะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปสูง ตามลำดับขั้นความซึ่งความพึงพอใจขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองเป็นที่พอใจแล้ว มนุษย์ก็จะเกิดความพึงพอใจในระดับสูง ต่อไปโดยให้สมมติฐานไว้ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2539 : 20-44)

1. มนุษย์ทุกคนมีความพึงพอใจ และความพึงพอใจนี้จะมีอยู่ตลอดเวลาไม่สิ้นสุด
2. ความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองแล้วก็จะไม่ไ้แรงจูงใจ สำหรับพฤติกรรมต่อไป
3. ความพึงพอใจของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับจากระดับต่ำไปสูง เมื่อขั้นแรกได้รับการตอบสนองแล้วความพึงพอใจนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปในขั้นที่สูงตามลำดับความสำคัญดัง

ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงลำดับขั้นของความพึงพอใจตามทฤษฎีของมาสโลว์

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2539 : 17

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจเมื่อมนุษย์มีความพึงพอใจสิ่งที่ตนอยากได้ และทำแล้วมีความสุข จะทำให้มนุษย์มุ่งมั่นที่จะทำเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง หรือทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ทฤษฎีอีอาร์จี (E.R.G. Theory)

ความพึงพอใจของทฤษฎีการจูงใจอีอาร์จี (E.R.G.) อันเดอร์เฟอร์ (Alderfer) ผู้สร้างทฤษฎีการจูงใจอีอาร์จี (E.R.G.) ได้จำแนกความพึงพอใจเป็น 3 กลุ่ม

1. ความพึงพอใจเพื่อการดำรงชีวิต (Existing needs) ความพึงพอใจที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ รวมความพึงพอใจทางด้านกายภาพกับความพึงพอใจทางด้านความปลอดภัยทางด้านวัตถุที่อธิบายถึงความพึงพอใจสองขั้นตอนแรกในทฤษฎีการจูงใจ ของมาสโลว์ เข้าไว้ด้วยกัน ความพึงพอใจแบบนี้เป็นความพึงพอใจที่ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้ได้อีกฝ่ายหนึ่งจะเป็นฝ่ายเสียความพึงพอใจนี้ไป

2. ความพึงพอใจความสัมพันธ์ (Relatedness needs) ความพึงพอใจนี้คือ ความพึงพอใจที่จะมีสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ อาทิ กับสมาชิกในครอบครัว กับเพื่อนร่วมงาน กับบุคคลที่ตนเองมีความสัมพันธ์ด้วย ความพึงพอใจนี้ตรงข้ามกับความพึงพอใจเพื่อการดำรงชีวิต ความพอใจจะขึ้นอยู่กับ การแบ่งส่วนซึ่งกันและกัน

3. ความพึงพอใจความเจริญก้าวหน้า (Growth needs) ความพึงพอใจนี้เป็นผลจากการที่บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังกับสภาพแวดล้อม อาทิ ครอบครัว งาน และ กิจกรรมด้านสันตินาการ ความพอใจได้จากการเจริญก้าวหน้าที่บุคคลนั้นเผชิญปัญหาในสภาพแวดล้อมที่ทำให้เขาต้องแสดงความสามารถที่มีอยู่

ความพึงพอใจขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ประการแต่ละอย่าง ของทฤษฎี เป้าหมายที่ทำให้พึงพอใจสำเร็จเมื่อความพึงพอใจสำเร็จจะได้รับความพึงพอใจ ความพึงพอใจระดับสูงกว่าไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นสาเหตุให้ความพึงพอใจในระดับที่ต่ำกว่าถูกกระตุ้นออกมา

ความแตกต่างระหว่างทฤษฎี E.R.G และทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Malows Needs Hierarchy) ทฤษฎี E.R.G ของอันเดอร์เฟอร์ (Alderfer) มีความแตกต่างจากทฤษฎีความพึงพอใจของมาสโลว์ (Malow) อยู่ 4 ประการ

ประการแรก เป็นความแตกต่างของการแปลความหมายของความพึงพอใจที่เหมือนกัน ซึ่งอธิบายความแตกต่างกันได้ดี จากตารางภาพเปรียบเทียบ

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจ

ความพึงพอใจแบบต่างๆ ของมาสโลว์ (Malow)	ความพึงพอใจแบบต่างๆ ของอันเดอร์เฟอร์ (Alderfer)
ความพึงพอใจทางด้านร่างกาย	ความพึงพอใจเพื่อความอยู่รอด
ความพึงพอใจความมั่นคงปลอดภัยทางวัตถุ	
ความพึงพอใจความมั่นคงปลอดภัยระหว่างบุคคล	ความพึงพอใจทางด้านความสัมพันธ์
ความพึงพอใจทางด้านสังคม (ความรัก ความเป็นพวกพ้อง)	
ความพึงพอใจมีเกียรติยศชื่อเสียงระหว่างบุคคล	
ความพึงพอใจความมีชื่อเสียงเพื่อความมั่นใจในใจตนเองความพึงพอใจทำอะไรสำเร็จสมใจ	ความพึงพอใจทางด้านการเจริญเติบโต
ปรารถนา	

ประการที่สอง ทฤษฎีความพึงพอใจ E.R.G ไม่ได้ยึดลำดับความพึงพอใจตายตัวแบบของมาสโลว์ (Malow) กล่าวคือ คนเราจะมีชีวิตอยู่เพื่อข่มขืนเพียงอย่างเดียว เมื่อเขาไม่มีข่มขืน แต่อันเดอร์เฟอร์ (Alderfer) จะกล่าวว่าเขายังมีแรงจูงใจที่จะอยู่ต่อไปอยู่บ้าง ความพึงพอใจชนิดต่างๆ

ของอันเดอร์เฟอร์ (Alderfer) นั้นมีการเน้นหรือมุ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้นไป แต่ไม่พึงพอใจระดับความพอใจขั้นต่ำซึ่งเป็นเงื่อนไขหนึ่งภายใต้ทฤษฎีของ มาสโลว์ (Maslow) ประการที่สาม ความแตกต่างจากที่มาสโลว์ (Maslow) อ้างว่า ความพึงพอใจต่างๆ มีแนวโน้มหยุด การเป็นเครื่องกระตุ้นทันที ภายหลังความพึงพอใจนั้น ได้รับการตอบสนอง ในขั้นที่พอใจแล้วอันเดอร์เฟอร์ (Alderfer) กล่าวว่า ขั้นตอน ความพึงพอใจดำเนินไปในรูปตรงกันข้าม กล่าวคือ เมื่อความพึงพอใจระดับที่สูงกว่าไม่ได้ ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นสาเหตุให้ความพึงพอใจในระดับต่ำกว่าถูกกระตุ้นออกมา

ประการสุดท้าย ทฤษฎีความพึงพอใจของ E.R.G พยายามที่แสดงความเกี่ยวพันว่าความพอใจมีผลต่อความพึงพอใจอย่างไร ทั้งยังได้พยายาม จะแสดงให้เห็นด้วย ว่า ความพึงพอใจที่เรื้อรังหรือแฝงอยู่มีผลต่อความพอใจอย่างไรด้วย โดยการใช้แนวคิดอย่างเดียวกัน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

สุพร อยู่สถิตย์ (2539 : 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความพึงพอใจขั้นพื้นฐาน (Basic needs) มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Motivation) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงพอใจและยังกล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความพึงพอใจ (Want) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

พิทักษ์ ทรุษิม (2538 : 24) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงการประเมินค่า ซึ่งจะเห็นว่าเกี่ยวข้องกับทัศนคติอย่างแยกไม่ออกแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ (Customer satisfaction) คอตเลอร์ (Kotler, 2000 : 54) ให้แนวคิดเรื่องความพึงพอใจของลูกค้าไว้ว่าความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหลังการซื้อของบุคคลหรือลูกค้าซึ่งเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้ต่อการปฏิบัติงานของให้บริการ หรือประสิทธิภาพของสินค้า (Perceived performance) กับการให้บริการที่ลูกค้าคาดหวัง โดยถ้าผลที่ได้รับจากสินค้า หรือบริการต่ำกว่าความคาดหวังของลูกค้าจะทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจและถ้าผลที่ได้รับจากสินค้าหรือบริการสูงกว่าความคาดหวังที่ลูกค้าตั้งไว้ ก็จะทำให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ (Delighted customer)

พิศักดิ์ กุสุโมทย์ (2543 : 26) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกและเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อปัจจัย หรือ องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อม ผลประโยชน์ ฯลฯ ซึ่งถ้าองค์ประกอบเหล่านี้สนองความพึงพอใจของบุคคลได้อย่างเหมาะสมจะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจ

เกศินี ศรีคงอยู่ (2543 : 27) ได้ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลซึ่งแสดงออกในด้านบวก ที่มีความสัมพันธ์กับการได้รับการตอบสนอง และได้รับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

โกศล น้อย่าง (2543 : 12) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เป็นไปในทางที่ดีและไม่ดี หรือในด้านบวกและในด้านลบ หรือไม่มีปฏิกิริยา คือเฉย ๆ ก็ได้ ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความพึงพอใจแก่บุคคลนั้น ถ้าตอบสนองได้ก็เป็นในแง่บวก และถ้าตอบสนองไม่ได้ก็เป็นแง่ลบ ความพึงพอใจอาจเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเวลาและหรือสถานการณ์แวดล้อมอื่นๆ เปลี่ยนแปลงไป

จากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ กล่าวได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อ ความพึงพอใจได้รับการตอบสนองโดยความรู้ทางบวกมากกว่าทางลบ มีความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและตามความพึงพอใจ ดังนั้น ความพึงพอใจของผู้มารับบริการ จึงเป็นหัวใจของธุรกิจที่ให้บริการ การสร้างมาตรฐานในการให้บริการ จะทำให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกที่ดี รู้สึกพึงพอใจ ประทับใจ และมีแรงจูงใจที่จะมาใช้บริการอีก นอกจากนี้ยังแบ่งปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจได้ 2 แบบ คือ ความพึงพอใจที่เกิดจากปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองความพึงพอใจขั้นพื้นฐาน เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และความพึงพอใจที่เกิดจากปัจจัยระดับสูง ได้แก่ ความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองความรู้สึกภายใน เช่น ความรู้สึกรัก ชอบ โกรธ เกลียด เป็นต้น

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ

การบริการ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Service เมื่อนำมาแยกตัวอักษรแต่ละตัวสามารถแยกองค์ประกอบในการบริการได้ (วิระพงษ์ เฉลิมจิระวัฒน์. 2539 : 55) ดังนี้

S =	Satisfaction	หมายถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ
E =	Expectation	หมายถึง ความคาดหวังของผู้รับบริการ
R =	Readiness	หมายถึง ความพร้อมในการบริการ
V =	Values	หมายถึง ความมีคุณค่าของการบริการ
I =	Interest	หมายถึง ความสนใจต่อการบริหาร
C =	Courtest	หมายถึง ความมีไมตรีจิตในการบริหาร
E =	Effieiciency	หมายถึง ความมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานบริหาร

ฮอลล์คิน และคนอื่นๆ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2539 : 338-339) ได้อธิบายการให้บริการว่าเกิดจากผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ในบริการนั้น

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งการเปลี่ยนพฤติกรรมนั้นเกิดจากการได้รับประสบการณ์ ดังนั้นการเรียนรู้มีหลักสำคัญ 3 ประการคือ

1. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนพฤติกรรม โดย

1.1 เปลี่ยนจากไม่เคยรู้จักบริการ เป็นรู้จักบริการนั้น

1.2 เปลี่ยนจากไม่ชอบบริการ เป็นชอบบริการนั้น

1.3 เปลี่ยนจากไม่เคยใช้บริการ เป็นใช้บริการนั้น

2. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างถาวร เมื่อรู้จักชื่อของบริการอย่างค่อนข้างถาวรแล้ว แม้จะทิ้งช่วงเวลาไปนาน ก็ยังบอกชื่อเครื่องหมายการค้าของบริการนั้นถูกต้อง

3. การเรียนรู้เกิดจากผู้รับบริการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับบริการ ไม่ว่าจะโดยตรงด้วยตนเองมาก่อน หรือโดยผู้อื่นบอก

โอวาน พี พาลอร์ฟ (Owan P. Palof) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2539 : 339-340) ได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ รู้จากเงื่อนไขสิ่งเร้า ซึ่งสามารถนำมาอธิบายความรู้ที่มีต่อบริการได้หากนำสิ่งเร้าตามธรรมชาติไปควบคู่กับบริการบ่อยๆแล้ว จะทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับความรู้สึกที่นำมากระตุ้น

บี เอส สกินเนอร์ (B. S. Skinner) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. 2539 : 340-341) ได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ รู้จากเงื่อนไขการกระทำว่าเป็นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ ระหว่างการกระทำกับผลจากการกระทำ และผลจากการกระทำในอดีต จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มที่จะกระทำ หรือเลิกกระทำในอนาคต

ทฤษฎีเงื่อนไขการกระทำ สามารถอธิบายว่าผู้รับบริการมีแนวโน้มที่จะกลับมาใช้บริการอีก หากได้รับบริการที่พึงพอใจ และจะไม่กลับมาใช้บริการอีกหากมาแล้วได้รับบริการที่ไม่พึงพอใจ

วีระพงษ์ เฉลิมจิระวัฒน์ (2539 : 7-8) ให้ความเห็นในเรื่องหลักการให้บริการที่ดีไว้ว่าควรมีหลักการดังนี้

1. บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส และความเข้าใจ (Smiling & sympathy) ด้วยความรู้สึกว่าผู้เข้ารับบริการมีความยุ่งยากใจในการแสวงหาความพึงพอใจ และกำลังอยากได้รับความช่วยเหลือ

2. บริการสนองตอบด้วยความรวดเร็ว (Early response) สิ่งนี้เป็นคุณสมบัติของผู้ให้บริการเชิงรุก ซึ่งจะสร้างความประทับใจได้ดี

3. บริการพร้อมๆ ไปด้วยการให้เกียรติ (Respectful) โดยไม่แสดงการดูถูกผู้ใช้บริการ ไม่ว่าจะอยู่ในระดับใดก็ตาม

4. บริการด้วยความเต็มใจ (Voluntaries manner) โดยไม่คิดว่างานเป็นเพียงภาระรับผิดชอบที่ผ่านเข้ามาเท่านั้นแต่แสดงออกด้วยความเต็มใจ ด้วยความรู้สึกรักสร้างสรรค์

5. บริการเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของตนเองและหน่วยงาน (Image enhancing) โดยให้ผู้พบเห็นมีความรู้สึกที่ดี และอยากสนับสนุนกิจการในภารกิจกำลังดำเนินอยู่

6. บริการด้วยมารยาทที่ดี (Courtesy) คือการแสดงออกด้วยกริยามารยาทที่สุภาพงดงาม และถ่อมตน

7. บริการด้วยความกระตือรือร้น (Enthusiasm) แสดงอาการกระฉับกระเฉงในลักษณะ งดงามและพอเหมาะพอดี

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

สุรพล พยอมแย้ม (2541 : 16) ได้จัดประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยการสังเกต หลักการรู้ตัวหลักการยอมรับทางสังคมเป็นหลักเกณฑ์ในการจัดประเภท ตามหลักการสังเกต สามารถแบ่งพฤติกรรม ได้ 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้หรือพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) เช่น การเดิน การวิ่ง การอ่านหนังสือพิมพ์ พฤติกรรมประเภทนี้แบ่งตามวิธีการสังเกต ได้ 2 ลักษณะ คือ

1.1 พฤติกรรมโมลาร์ (Molar behavior) ได้แก่พฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยตรง โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือใดๆ เช่น การเดิน การวิ่ง เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular behavior) ได้แก่พฤติกรรมที่ต้องอาศัยเครื่องมือช่วยจึงจะสังเกตได้ เช่น ความดันโลหิต อาการประสาท เป็นต้น

2. พฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตไม่ได้หรือพฤติกรรมภายใน (Covert behavior) เช่น ความสนใจ ความคิด ความจำ การตัดสินใจ พฤติกรรมเหล่านี้เป็นความในใจรู้ได้เฉพาะเจ้าตัวเท่านั้นคนอื่นจะรู้ได้เมื่อเจ้าตัวบอกหรือแสดงออกด้วยการกระทำให้ทราบ ซึ่งแต่ถ้าเจ้าตัวไม่บอกให้ทราบเราต้องใช้วิธีสันนิษฐานจากการกระทำแทน

หลักการรู้ตัว สามารถแบ่งพฤติกรรมได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 พฤติกรรมที่ผู้กระทำรู้ตัว และจงใจกระทำพฤติกรรม เช่น การยิ้ม การพูดคุย นักจิตศึกษา เช่น ฟรอยด์ เรียก พฤติกรรม ประเภทนี้ว่าพฤติกรรมจิตสำนึก (Conscious)

2.2 พฤติกรรมที่ผู้กระทำไม่รู้ตัว เช่น การฝัน หรือคนที่พูดว่านะจ๊ะ โดยไม่รู้ตัว นักจิตศึกษาเรียก พฤติกรรม ประเภทนี้ว่า พฤติกรรมจิตไร้สำนึก (Unconscious)

3. ใช้หลักการยอมรับทางสังคม สามารถแบ่งพฤติกรรมได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Desirable behavior) ได้แก่พฤติกรรมที่สังคมยกย่องว่าดี ถูกและควรกระทำ เช่น การทำตามหน้าที่ การทำตามจารีตประเพณี

3.2 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (Undesirable behavior) ได้แก่พฤติกรรมที่สังคมประณามว่าเลว ผิด และไม่ควรกระทำ เช่น การข่มขืน การกระทำผิดกฎหมาย บ้านเมือง เป็นต้น

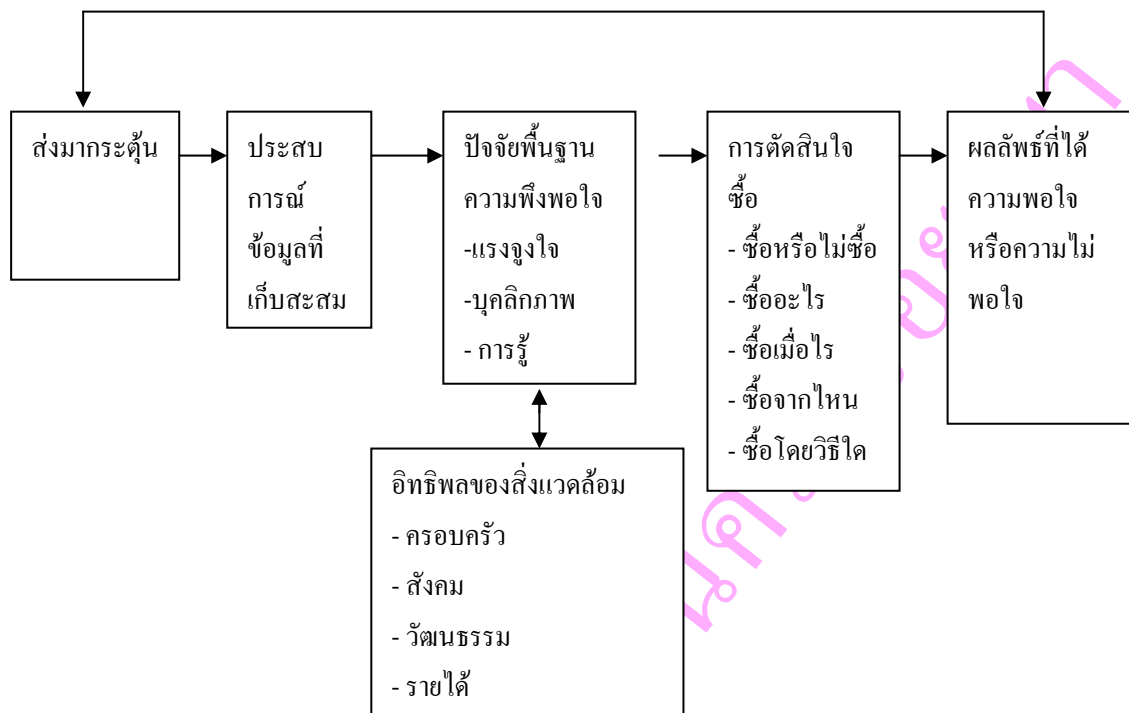
2.6 ทฤษฎีพฤติกรรมของมนุษย์

คือ การแสดงออกของมนุษย์เกิดจากองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญซึ่งมีพลังผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมา โดยจำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ องค์ประกอบภายในเป็นองค์ประกอบทางจิตวิทยา เช่น การเรียนรู้ และการจูงใจ ส่วนองค์ประกอบภายนอกเป็นองค์ประกอบทางด้านสังคม เช่น ความคาดหวังของสังคม ข้อจำกัดของสังคมนั้น การศึกษาเพื่อความเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลมาจากสาขาวิชาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ (Behavior science disciplines) ซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ในการทำ ความเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภคมีสาขาที่เกี่ยวข้อง คือ ด้านจิตวิทยา (Psychology) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตใจ ของบุคคลแต่ละคน ด้านสังคมวิทยา (Social psychology) ศึกษาว่า บุคคลมีอิทธิพลต่อกลุ่มบุคคล และได้รับอิทธิพลต่อกลุ่มบุคคลอย่างไรด้านเศรษฐศาสตร์ (Economics) ศึกษาถึงการผลิต การแลกเปลี่ยน การบริโภคสินค้าและบริการของคน และด้านมานุษยวิทยา (Anthropology) ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตัวคนที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมที่พวกเขาสร้างขึ้นมา (London and Bitta)

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค (Influencing buyer behavior) แบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางวัฒนธรรม (Cultural factors) ปัจจัยทางสังคม (Social factors) ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological factors)

พฤติกรรมผู้บริโภคเกิดขึ้นเมื่อมีขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจซื้อ (The buying decision process) ได้แก่ บทบาทการซื้อ (Buying roles) พฤติกรรมการซื้อ (Buying behavior) และขั้นตอนการตัดสินใจซื้อ (Stages of the buying decision) และมีผู้บริโภคที่เข้ามามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจ 5 บทบาท คือ ผู้เริ่ม (Initiator) เป็นผู้เสนอแนะความคิดเกี่ยวกับการซื้อสินค้าและบริการเป็นคนแรก ผู้มีอิทธิพล (Influencer) เป็นผู้ตัดสินใจซื้อเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจว่าจะซื้อหรือไม่ ผู้ตัดสินใจ (Decider) เป็นผู้ตัดสินใจซื้อเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจว่าจะซื้อหรือไม่ จะซื้ออย่างไรและซื้อที่ไหน ผู้ซื้อ (Buyer) เป็นผู้ที่นำหน้าที่ซื้อเอง และผู้ใช้ (User) เป็นผู้บริโภคหรือผู้ใช้สินค้าและบริการ (Kotler, 1994 : 190)

รูปแบบการจำลองขั้นตอนการเกิดพฤติกรรมของผู้บริโภค เมื่อมีสิ่ง (ผลิตภัณฑ์) มากระตุ้น (Stimulus) ผู้บริโภคซึ่งจะ โยงการรับรู้ไปถึงขนาดของผลิตภัณฑ์ได้กับความพึงพอใจโดยผ่านปัจจัยต่างๆ ดังรูปต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แบบจำลองที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของผู้บริโภค

ที่มา : Kotler. 1994 : 90

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคไว้หลายท่าน

อดุลย์ จาตุรงค์กุล และคณะ (2544 : 6) ได้ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมผู้บริโภคว่าเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลกระทำเมื่อได้รับบริโภคหรือสินค้าบริการ รวมไปถึงการจัดสินค้าหรือบริการหลังการบริโภคด้วย

สมาคมการตลาดแห่งสหรัฐอเมริกา (American marketing association = AMA) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคว่าเป็นการกระทำซึ่งผลต่อกันและกันกับตลาดเวลาของความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรมและเหตุการณ์ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ได้กระทำขึ้นในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงสำหรับการดำเนินชีวิตมนุษย์ (Peter & Olsen. 1990 : 5)

อรุณี บุญมีนิมิตร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการซื้อสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า รูปลักษณะของสินค้า คุณภาพของสินค้า ประเภทสินค้าที่ขายในร้าน การลดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับการให้บริการมีน้ำหนักมากแก่ลูกค้า

พิทักษ์ แก้ววิชิต และน้ำผึ้ง ปทุมยา (2540 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอพระนครศรีอยุธยา ศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว ศึกษาความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากผู้มาเที่ยวชมจำนวน 157 คน ผู้มาเที่ยวชมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.06

ธีรธร ประดับปิ่น, มาลี มะลิดอง (2540 : บทคัดย่อ) ผลการวิเคราะห์ปลายเปิด พบว่าข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวชาวไทย มีดังนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ คิดว่าสถานที่ท่องเที่ยวในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีความสวยงามน่าประทับใจ และเห็นด้วยกับที่นครประวัติศาสตร์ฯ ควรจะจัดให้มีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

สมาภรณ์ คงเจริญกาย (2548 : บทคัดย่อ) พฤติกรรมและความพึงพอใจมีผลต่อผู้เข้ามาท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า พฤติกรรมของผู้มาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้น ได้รู้จักที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการบอกของญาติและเพื่อนแนะนำ โดยเพื่อนได้เข้ามาท่องเที่ยวก่อนแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึงพอใจมาไหว้พระตามวัดต่างๆ ลักษณะการท่องเที่ยวจะเป็นการเดินทางเท้าเที่ยวชม มุ่งสนใจด้านโบราณสถาน กิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวคือการจัดงานมรดกโลก ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากวารสารการท่องเที่ยวและผู้เข้ามาท่องเที่ยวมีพฤติกรรมกลับมาอีกครั้ง

สุภาวดี ชาวฟ้าขาว (2548 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่าผู้มาเที่ยวมีความพึงพอใจต่อสถานที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสถานที่ เดินทางมาเที่ยวโดยการบริการนำเที่ยวจ่ายเป็นค่าของที่ระลึกไม่เกิน 500บาท ชื่อของที่ระลึกทางบริเวณแหล่งท่องเที่ยว วิธีการมาท่องเที่ยวสมอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการเลือกซื้อของที่ระลึก

สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปฏิกริยาของบุคคลเกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับและการใช้สินค้าและบริการทางเศรษฐกิจรวมทั้งกระบวนการของการตัดสินใจ ซึ่งเกิดก่อนและเป็นตัวการกำหนดปฏิกริยาต่างๆ พฤติกรรมจึงเกี่ยวกับการศึกษาว่าบุคคลบริโภคอะไร ที่ไหน อย่างไร และภายในสถานการณ์อย่างไร ที่มีผู้บริโภคจะซื้อสินค้าและบริการมาบริโภค

3. ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือการเที่ยวชม

มล.คุ่ม ชุมสาย และฉวีพิน พรหมโยธี (2527 : 72) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว ในหนังสือปฐมบทการท่องเที่ยวว่า “เป็นความเบ็ดเสร็จ และปรากฏการณ์ทั้งหลาย ทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยอยู่อย่างชั่วคราวของคนต่างถิ่นที่พักอยู่ทั้งนี้มีเงื่อนไข มิใช่ตั้งหลักฐานเพื่อ

ประกอบอาชีพเป็นการชั่วคราวหรือถาวรหรือทำให้เกิดรายได้” และยังสามารถให้ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism) ในแง่ของการเดินทาง (Travel) ด้วยว่า “ การท่องเที่ยวเป็นเรื่องของการเดินทาง “ ถ้าไม่มีการเดินทางก็ไม่มีการท่องเที่ยว”

จากการให้ความหมาย “การท่องเที่ยว” ของผู้เชี่ยวชาญต่างๆ สามารถเห็นถึงวิวัฒนาการของความหมายการท่องเที่ยวว่าขอบเขตที่กว้างขึ้นและครอบคลุมสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในแง่ต่างๆมากขึ้น ไม่จะเป็นในแง่ของเศรษฐกิจ สังคม หรือนโยบายการจัดการ รวมไปถึงการเชื่อมความหมายของการท่องเที่ยวกับแนวคิดต่างๆ เช่นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นต้น ดังนั้นในปัจจุบันเมื่อพูดถึงการท่องเที่ยวจึงต้องพิจารณาถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องด้วย และกำหนดประเภทหรือรูปแบบให้ชัดเจนว่าเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใด เพราะการท่องเที่ยว มิได้หมายถึงการเดินทางเพื่อหาความสำราญ หรือเป็นความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแต่เพียงเท่านั้น ในขณะเดียวกันการที่เข้าชมก็คือการท่องเที่ยวเพราะเป็นการมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นประเภทหนึ่งของการท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า การแบ่งประเภทการท่องเที่ยวชม (การท่องเที่ยว) มีการแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะทรัพยากรการท่องเที่ยวและแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวได้แบ่งตามลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้ 3 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง สภาพทางกายภาพของธรรมชาติที่มีความสวยงามหรือความน่าสนใจต่อการเดินทางไปเที่ยวชม ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ลำธาร ชายทะเลภูมิทัศน์ และ สภาพภูมิศาสตร์อื่นๆ นอกจากนั้นยังรวมถึงบริเวณที่มนุษย์ได้เข้าไปปรับปรุง ตกแต่งเพิ่มเติมจากธรรมชาติด้วย เช่น อ่างเก็บน้ำ เขื่อน เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนา หมายถึง สิ่งต่างๆที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้น ตามวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์ของมนุษย์เอง ซึ่งเป็นมรดกตกทอดมาตั้งแต่อดีตและยังคงปรากฏอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจนถึงปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดใจต่อการท่องเที่ยว เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน ปราสาทหิน อนุสรณ์สถาน และอาคารหรือกลุ่มอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง เป็นต้น

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในกลุ่มสังคมและประเพณีปฏิบัติที่ยึดถือและสืบทอดมาตลอดจนกิจกรรมต่างที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้แก่ ตลาดน้ำ ชีวิตริมน้ำ เรือนแพ หมู่บ้านหรือชุมชนที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน เป็นต้น

การท่องเที่ยวได้แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว ได้ 7 ประเภทคือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง นักท่องเที่ยวเพื่อจะใช้เวลาหยุดงานหรือยามว่างเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อพบเห็นสิ่งใหม่ๆ เพื่อชมทิวทัศน์ที่งดงาม เพื่อพบเห็นขนบธรรมเนียมประเพณีต่างถิ่น เพื่อสนุกสนานกับความอึกทึกครึกโครมกับความใหญ่โตของเมือง ศูนย์กลางการท่องเที่ยวและอื่นๆ ซึ่งมีผลเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน นักท่องเที่ยวจำพวกนี้จะใช้วันหยุดเพื่อการพักผ่อนโดยไม่ทำอะไรเลยเพื่อขจัดความเมื่อยล้าทั้งหลายทั้งปวง ทั้งทางกายและจิตใจให้หมดสิ้นไป เพื่อพักผ่อนสมองและพร้อมที่จะกลับมาทำงานใหม่ หรือบางคนอาจจะไปพักผ่อนเนื่องจากอาการป่วยไข้ นักท่องเที่ยวประเภทนี้จะพัก ณ ที่ใดที่หนึ่งนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ และมักจะเป็นสถานที่ที่ให้ความมั่นใจได้ว่าสวยงามจริงๆ

3. การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวที่มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ศิลปวิทยาการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่างๆ และเดินทางไปพื้นที่นั้นๆ เพื่อศึกษาวิถีชีวิต การแต่งการ รูปแบบความเป็นอยู่ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น เพื่อเข้าชม โบราณสถาน ศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพื่อติดตามความเจริญทางวัตถุและเทคโนโลยีปัจจุบัน หรือเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากประเทศหรือท้องถิ่นของตนเอง

4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา วรรณ วลัยวณิช ได้แบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

4.1 การท่องเที่ยวเพื่อชมการแข่งขันกีฬาที่ตนสนใจหรือชื่นชอบ เช่น โอลิมปิก ฟุตบอลโลก เอเชียนเกมส์ ถึงแม้การแข่งขันกีฬาจะเปลี่ยนเจ้าภาพและประเทศที่จัดทุกครั้งแต่ผู้ชมก็จะติดตามไปชมอยู่เสมอ

4.2 เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย ซึ่งการท่องเที่ยวประเภทนี้สถานที่และฤดูกาลจะเป็นตัวกำหนดและดึงดูดใจให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ในฤดูหนาวประเทศที่มีหิมะตกมากก็จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเล่นสกี ต้นฤดูมรสุมก็เป็นเทศกาลเล่นเรือใบ ในฤดูร้อนก็เป็นฤดูปีนเขา

ซึ่งนอกจากสถานที่และฤดูกาลจะมีผลต่อการท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาแล้ว เศรษฐกิจก็มีผลต่อการท่องเที่ยวประเภทนี้เช่นกัน เช่น ชาวญี่ปุ่นมักนิยมเดินทางมาเล่นกอล์ฟที่ประเทศไทย เนื่องจากค่าเช่าสนามออกรอบ มีราคาถูกกว่าในประเทศญี่ปุ่นหลายเท่าและยังสามารถจับจ่ายสินค้าราคาถูกได้ในเวลาเดียวกัน

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ โดยมากนักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจมักจะจัดสรรเวลาว่างจากการปฏิบัติเพื่อธุรกิจไว้สำหรับการท่องเที่ยวด้วย ซึ่งอาจจะเป็นเวลาว่างจากการปฏิบัติธุรกิจประจำวัน

หรือถือโอกาสอยู่ท่องเที่ยวต่อเมื่อเสร็จภารกิจแล้ว แม้นักท่องเที่ยวประเภทนี้จะขาดคุณสมบัติที่การท่องเที่ยวต้องเป็นการกระทำโดยเสรี จึงไม่น่านับเป็นการท่องเที่ยวที่จริง แต่นักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจก็ได้นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศเจ้าบ้านมากพอๆกับการท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อทำธุรกิจเป็นอันดับ 3 รองจากการท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและพักผ่อน (ที่มา. ททท. ข้อมูลสถิติจำนวนผู้มาเยือน จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยว ปี 2541 กรุงเทพมหานคร) จึงน่าจะถือเป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบหนึ่งได้เช่นกัน

6. การท่องเที่ยวเพื่อประชุม- สัมมนา ใน ค.ศ 1976 ตามสถิติ IUOTO ปรากฏว่ามีการประชุมประเทศต่างๆ ระดับโลกถึง 3,500 แห่ง และการประชุมดังกล่าวมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นอย่างมากในการจัดวาระการประชุมทั้งหลายเหล่านี้ เกือบจะไม่มีใครยกเว้นที่ผู้จัดจะต้องมีรายการนำเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้ง ทำให้ผู้ที่เข้าประชุม สัมมนากลายเป็นนักท่องเที่ยวโดยอัตโนมัติ เมืองใดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอยู่แล้วก็มักจะได้รับเลือกให้เป็นที่ประชุม สัมมนา เช่น พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่ และโรงแรม ในเมืองนั้นก็จะมีการแข่งขันปรับปรุงและสร้างห้องประชุม สัมมนา ให้มีความสะดวกสบาย และมีขนาดที่เหมาะสมกับความพึงพอใจไว้ต้อนรับการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้

7. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา บุคคลที่เดินทางไปต่างประเทศเพื่อการทำกรวิจัย ศึกษา ต่อหรือเพื่อดูงาน และอยู่ในประเทศนั้นๆ เป็นเวลานานนับเดือนนับปี การท่องเที่ยวประเภทนี้ รวมถึงการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาภายในประเทศด้วย จัดว่าเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ทำได้ให้แก่ประเทศอย่างหนึ่ง

นอกจากรูปแบบการท่องเที่ยว 7 ประเภทนี้ ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่ควรนำมาพิจารณาด้วย คือ การท่องเที่ยวในรูปแบบศาสนา ได้แก่ การจาริกแสวงบุญ การนมัสการศาสนสถานที่สำคัญ รวมถึงการร่วมการทำพิธีกรรมทางศาสนา และ มล.ศุ่ย ชุมสาย ได้กำหนดให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวอีกหนึ่งรูปแบบคือ การท่องเที่ยวเพื่อเพศรส (Sex tour) แต่ถึงแม้ว่าจะมีนักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งนิยมการท่องเที่ยวประเภทนี้ แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวประเภทนี้ นำความเสื่อมเสียมาให้หญิงไทย และเสียภาพพจน์ของประเทศ อีกทั้งไม่ได้การสนับสนุนจากรัฐ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงไม่ควรถือเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยว

จากการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวที่ผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ได้กำหนดไว้ สามารถตั้งข้อสังเกตและสรุปได้ว่าในการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งนั้น นักท่องเที่ยว หรือ ผู้มาเที่ยวชมอาจมีวัตถุประสงค์และกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว หรือ เที่ยวชม ได้หลายรูปแบบ ในเวลาเดียวกัน โดยอาจแยกเป็นวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์รอง ไม่จำเป็นที่จะท่องเที่ยวหรือเที่ยวชม เพื่อวัตถุประสงค์เดียว เช่น การท่องเที่ยวในรูปแบบประชุมสัมมนา ก็จะมีการท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและ

จับจ่ายสินค้าไปพร้อมๆกัน หรือท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานจับจ่ายสินค้าท้องถิ่น ศึกษาวัฒนธรรม และจารึกแสวงบุญในเวลาเดียวกันก็สามารถเป็นไปได้เป็นต้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยพบว่าตลาดการท่องเที่ยว จ.พระนครศรีอยุธยา ในแง่โครงสร้างนักท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทาง จำนวนที่พัก พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ความคิดเห็น และทัศนคติที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายตลอดจน โปรแกรมการท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวมีความเป็นไปได้แน่นอน

ลำลี เกษทองดี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้มาท่องเที่ยวภายในวัดมงคลบพิตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาปรากฏว่า “ในการมาเที่ยวชมวัดมงคลบพิตรส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง ซึ่งอยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 18 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นนักศึกษา นักเรียน และมีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาท โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ตั้งใจที่จะมาเที่ยวชม และส่วนใหญ่เคยมาและนักท่องเที่ยวใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง ในการมาครั้งนี้ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวสนใจในความรู้ในทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ซึ่งมีความประทับใจในความสวยงาม และบรรยายภายในบริเวณวัดมงคลบพิตร จึงทำให้ผู้นิยมมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งอีกส่วนหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจคือ ของที่ระลึกมีความสวยงามและแปลกตาโดยเฉพาะกับชาวต่างจังหวัด เมื่อได้มาเที่ยวแล้วนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยากที่จะกลับมาเที่ยวชมวัดอีก โดยนักท่องเที่ยวถึงเห็นถึงความสำคัญของโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่ควรอนุรักษ์ไว้ต่อไป

ธงชัย อินทรพันธุ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยศึกษาเฉพาะตำบลปลายโพรงพาง อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่าการจัดการท่องเที่ยวรูปแบบนี้เพิ่งเริ่มมีได้ไม่นานนัก ควรดึงให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น โดยเฉพาะ อบต. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารงานด้วยตัวเอง ซึ่งมีนโยบายในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางด้านนี้อยู่แล้ว ส่วนทางด้านผู้ที่ใช้บริการให้การยอมรับหรือตอบสนองในทางที่ดีและมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมรายการท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อความสมบูรณ์แบบธุรกิจ

ป้อมศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการเที่ยวชมบ้านควายไทย ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจต่อการเที่ยวชมบ้านควายไทย ในภาพรวมของทุกปัจจัยหลักอยู่ในระดับพึงพอใจมาก และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปัจจัยหลักแต่ละปัจจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจในระดับมากอันดับ 1 ได้แก่การบริหารด้านสถานที่ของบ้านควายไทย

อันดับ 2 ได้แก่รายการแสดงในแต่ละรายการของบ้านควายไทย อันดับ 3 ได้แก่รูปแบบการแสดงของบ้านควายไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีความพึงพอใจน้อยต่ออัตราค่าบริการต่างๆ ของบ้านควายไทย และมีความพึงพอใจน้อยที่สุดต่อกิจกรรมส่งเสริมการขายของบ้านควายไทย

อรุณี บุญมินิมิตร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา พฤติกรรมการซื้อสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ซื้อสินค้าที่ระลึกร้อยละ 75.75 ประเภทของสินค้าที่ระลึกที่ซื้อได้แก่ สินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์จากไม้ และเครื่องเงิน เครื่องประดับ ตามลำดับและวัตถุประสงค์ในการซื้อสินค้าที่ระลึกเพื่อเป็นของขวัญ โดยทำการซื้อจากร้านค้าศูนย์รวมของฝากของจังหวัด และให้เงินเพื่อซื้อสินค้าที่ระลึก ระหว่าง 500 –1,000 บาท และชำระเป็นเงินสด และจากการศึกษาพบว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่เป็นส่วนใหญ่โดยอาชีพเป็นปัจจัยที่มีผลต่อวัตถุประสงค์ในการซื้อและสิ่งจูงใจในการซื้อ รายได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประเภทของสินค้าที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวซื้อเท่านั้น ปัญหาและอุปสรรคที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพบในการซื้อสินค้าที่ระลึก ได้แก่ ราคาของสินค้า ที่มีราคาแพงกว่าที่คาดการณ์ไว้ขนาดของสินค้าที่ระลึก ได้แก่ ราคาสินค้าที่มีราคาแพงกว่าที่คาดการณ์ไว้ขนาดของสินค้าที่ขนาดใหญ่ทำให้ไม่สะดวกต่อการขนส่งและจำนวนสินค้าที่มีจำหน่ายให้เลือกน้อย

สรุปพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีสาเหตุหรือจุดประสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โบราณสถานต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมื่อมาครั้งแรกแล้วจะอยากกลับมาเที่ยวอีกเป็นครั้งต่อไปและในการมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวไม่ว่าที่ใดจะต้องมีการซื้อของที่ระลึกจากที่ที่ได้เที่ยวชมกลับไปเป็นของฝากนอกจากนี้การให้บริการต่างๆ ของสถานที่ที่เข้าชมในแต่ละแห่งมีผลต่อความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ประการสำคัญคือผู้มาเที่ยวชมพึงพอใจความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และจากการเปรียบเทียบด้านการค้า จากเจ้าหน้าที่หรือตำรวจท่องเที่ยวในการช่วยรักษาความปลอดภัยและแนะนำเส้นทางเที่ยวชม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และนำผลการวิจัยไปศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อตอบสนองพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชนชาวไทยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศและเป็นการทำให้มรดกทางวัฒนธรรมสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ระยะก่อนทำการวิจัย

เป็นการเตรียมข้อมูลและศึกษาข้อมูล เพื่อให้มีความพร้อมและความเที่ยงตรงของข้อมูลต่างๆที่จะนำมาวิจัย โดยเริ่มจากการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยากับผู้ทำการวิจัย มีกระบวนการในระยะเวลาก่อนทำการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

2. การสร้างสัมพันธภาพกับเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ผู้ทำการวิจัยทำการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอย่างไม่เป็นทางการจากการเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อกระทรวงเดียวกันในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งล้วนเป็นข้าราชการกระทรวงเดียวกันกับผู้ทำการวิจัยจึงทำให้การหาข้อมูลและการศึกษาข้อมูลเป็นไปได้ง่ายยิ่งขึ้นและมีสัมพันธภาพ ที่มีการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์กับผู้ทำการวิจัยส่งผลให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงตามความเป็นจริง

3. การสำรวจและศึกษาข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาข้อมูลด้านประวัติความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์การแบ่งเขตประวัติศาสตร์ที่สำคัญๆและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้มาเที่ยวชมนิยมเที่ยวชม โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ของสำนักงานอุทยานประวัติพระนครศรีอยุธยา และสำนักงานศิลปากรที่ 3 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคกลางเขต 6 และจากหน่วยงานราชการต่างๆ

4. การเข้าสู่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ผู้ทำการวิจัยจะติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยความสะดวกหรือเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์เพื่อการขอเข้าไปทำการเก็บข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์แต่ละแห่งพร้อมแนะนำตนเองและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมทั้งขอคำปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีดำเนินการจากผู้อำนวยความสะดวกอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

5. การเตรียมคนและเตรียมเครือข่าย

ในการเตรียมคนเพื่อให้ผู้ทำการวิจัยสัมภาษณ์นั้น จะไม่มีการเตรียมคนหรือเตรียมเครือข่ายแต่เป็นการสัมภาษณ์บุคคลที่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นแบบบังเอิญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือคนไทยผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวไทยผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 40 คน ที่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ณ สถานที่ ต่างๆที่มาเที่ยวชม จำนวน 5 แห่ง จำแนกตามพื้นที่ได้ดังนี้

2.1 วัดหน้าพระเมรุ	จำนวน	8	คน
2.2 วัดพระศรีสรรเพชญ์	จำนวน	8	คน
2.3 วัดพนัญเชิงวรวิหาร	จำนวน	8	คน
2.4 วิหารพระมงคลบพิตร	จำนวน	8	คน
2.5 วัดใหญ่ชัยมงคล	จำนวน	8	คน

3. การเตรียมเครื่องมือ

ในการวิจัยเชิงคุณภาพนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ และจำเป็นต้องมีการเตรียมเครื่องมือและมีการพัฒนาเครื่องมือ การจัดทำแบบสัมภาษณ์หรือกรอบการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษางานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมศึกษาเนื้อหาสาระของงานวิจัย เพื่อให้แบบสัมภาษณ์นั้นครอบคลุมเนื้อหาสาระและข้อมูลพื้นฐาน ที่ต้องการ โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก จึงดำเนินการจัดทำแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.1 ดำเนินการศึกษาข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยที่เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ

3.2 ศึกษาเนื้อหาสาระของงานวิจัยที่จะดำเนินการเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระข้อมูลพื้นฐาน และวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

3.3 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลักในการจัดทำแบบสัมภาษณ์

3.4 ดำเนินการจัดทำแบบสัมภาษณ์โดยยึดเนื้อหาสาระ /งานวิจัยที่จะดำเนินการ/ วัตถุประสงค์ของการวิจัย และจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

3.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ไปทำการตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ เพื่อนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์

4. การพัฒนาเครื่องมือ

เมื่อจัดทำแบบสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว จึงนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหาสาระโดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลักในการสัมภาษณ์หรือหัวข้อการสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมเนื้อหาและสาระที่ต้องการรวมทั้งข้อมูลพื้นฐานของแต่ละบุคคล แล้วจึงกรอกแบบคำร้องเพื่อขอให้นำประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นยื่นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง

ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสัมภาษณ์ไปทำการสัมภาษณ์ผู้ที่มาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 คน เพื่อทดสอบความถูกต้องและความชัดเจนของภาษา หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปแก้ไขปรับปรุงการกำหนดรูปแบบของการสัมภาษณ์และความเหมาะสมในการจัดลำดับเนื้อหา ความถูกต้องกับรายละเอียดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการวิจัย และ การตรวจสอบความชัดเจนของภาษา สื่อความหมายได้ตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล และนำเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ไปสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 40 คน แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คนดังแสดงรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน

วัน เดือน ปี เวลาให้สัมภาษณ์	ชื่อ - สกุล	สถานที่ให้สัมภาษณ์
7 สิงหาคม 2549		
เวลา 09.00 - 09.40 น.	1. นางลัดดา กลั่นบุศย์	วัดพระศรีสรรเพชญ์
เวลา 10.00 - 10.50 น.	2. นางสุภรา ศรีศักดิ์	วิหารพระมงคลบพิตร
เวลา 11.20 - 11.55 น.	3. นางมะลิวรรณ เสือไพร	วัดหน้าพระเมรุ
เวลา 13.01 - 13.46 น.	4. นายเกษม มีประสบโชค	วัดใหญ่ชัยมงคล
เวลา 14.20 - 15.25 น.	5. นางสาวณิษฐ์ อธิติเดชากร	วัดพนัญเชิงวรวิหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 พฤติกรรมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ทั้ง 7 เขต หน้าที่ความรับผิดชอบของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาทั้ง 7 เขต รายละเอียดของแต่ละเขต การแบ่งเขตนครประวัติศาสตร์ จำนวนผู้มาเที่ยวชมที่เป็นชาวไทย ในแต่ละปี ย้อนหลัง 5 ปี

2. การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) มีข้อคำถามกำหนดแน่นอน ผู้วิจัยต้องการข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างบุคคลจำนวนมาก ดังนั้นการสัมภาษณ์จึงใช้คำถามที่เหมือนกัน เพื่อให้แน่ใจได้ว่าความแตกต่างของข้อมูลที่ได้ไม่ใช่ผลสืบเนื่องมาจากการตั้งคำถามที่แตกต่างกัน สำหรับข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ให้สัมภาษณ์ ชื่อ สกุล ที่อยู่ เพศ อายุ รายได้/เดือน การศึกษา ฯ ลฯ และ ลักษณะของพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา รายละเอียดของคำถามได้กล่าวในเบื้องต้นแล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและทำการบันทึกเสียงขณะทำการสัมภาษณ์พร้อมจดลงสมุดบันทึก และมีขั้นตอนในการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 การเตรียมการสัมภาษณ์

2.1.1 การเลือกกลุ่มบุคคลที่จะทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นโดยการเข้าไปติดต่อเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์เพื่อขอเข้าไปในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมขอความร่วมมือ และคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ต้องเลือกกลุ่มบุคคลที่ค่อนข้างมีความรู้พอสมควรเพื่อทำการสัมภาษณ์ให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน

2.1.2 หลังจากที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มบุคคลที่จะทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้วางแผนการสัมภาษณ์ โดยกำหนดเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์และกำหนดเขตนครประวัติศาสตร์ที่จะไปทำการสัมภาษณ์

2.1.3 ผู้วิจัยศึกษาข้อคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์แต่ละบุคคลให้เข้าใจและเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้แก่เครื่องบันทึกเสียง พร้อมเทปเปล่ากล่องถ่ายรูป และสมุดจดบันทึกไว้ให้พร้อมเพื่อใช้งาน

2.2 ขั้นเริ่มสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้แนะนำตนเองต่อผู้ให้สัมภาษณ์ และขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์และเป็นการให้ความสำคัญต่อผู้ถูกสัมภาษณ์ ก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้พูดคุยรวมทั้งบอกวัตถุประสงค์ในการมาสัมภาษณ์และขออนุญาตในการใช้เทปบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องการให้ใช้เทปบันทึกเสียงผู้วิจัยก็จะไม่ใช่และทำการจดบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด

2.3 ขั้นสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ซึ่งจะเริ่มสนทนาในเรื่องทั่วไปก่อนเพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้สัมภาษณ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำเข้าสู่ประเด็นคำถามให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบและแสดงความคิดเห็น หากผู้ให้สัมภาษณ์ตอบไม่ตรงคำถาม ผู้วิจัยก็จะนำเข้าสู่ประเด็นคำถามที่ต้องการ และภายหลังจากการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ผู้วิจัยก็จะทบทวนคำตอบให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ฟัง หากต้องการแก้ไขหรือเพิ่มเติมคำตอบก็บันทึกข้อมูลเพิ่มคำตอบ ในระหว่างที่ทำการสัมภาษณ์ก็จะทำการจดบันทึกข้อมูลและอัดเทปการสัมภาษณ์ด้วย

2.4 ขั้นบันทึกข้อมูลและสิ้นสุดการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้จดบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริงที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูล และได้รับทำการบันทึกการสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ พร้อมทั้งถอดความจากเทปบันทึกเสียงให้เสร็จสิ้นหลังจากการสัมภาษณ์ในวันนั้น ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อมูลต่างๆที่ได้สังเกตได้ รวมทั้งเอกสารต่างๆ ที่ได้จากการ

สัมภาษณ์แบบไว้บันทึกการสัมภาษณ์ด้วย พร้อมจดวันเวลาสถานที่ผู้ให้สัมภาษณ์ลงในม้วนเทป เพื่อป้องกันการสับสนและสามารถนำมาใช้ในการศึกษาข้อมูล

2.5 การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพตรวจสอบข้อมูลดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological triangulation) ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตควบคู่กับการสัมภาษณ์ โดยการทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่ให้การสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบและทำการจดบันทึกไว้

2. การตรวจสอบข้อมูลกับบุคคลที่ให้ข้อมูล โดยนำข้อมูลหรืออ่านคำตอบที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามฟังเพื่อตรวจสอบความถูกต้องถ้าไม่ถูกต้องแก้ไขให้ถูกต้องและจดบันทึกไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการพรรณนาเชิงเนื้อหา และเปรียบเทียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล โดยการเปลี่ยนแปลง/ปัญหาอุปสรรค/เหตุการณ์ ขีดจำกัดของการเก็บข้อมูลในเทคนิคที่ใช้และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นปรับวิธีการ (Sampling) ในสนามวิจัยโดยระบุเหตุผล

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับพฤติกรรม ความพึงพอใจ และคำถามอื่นๆ ผู้วิจัยใช้วิธีศึกษาเนื้อหา และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3. ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและการสังเกตใช้ศึกษาแบบอุปนัย (Analysis induction) เพื่อตีความและสร้างข้อมูลจากข้อมูลต่างๆที่รวบรวมมา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสังเกต การจดบันทึก ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แยกตามสถานที่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา 5 แห่ง ได้ดังนี้

วัดพระศรีสรรเพชญ์

การสัมภาษณ์ครั้งนี้ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ณ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 วัดพระศรีสรรเพชญ์

ที่มา : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2545 : 11

วัดพระศรีสรรเพชญ์ ตั้งอยู่ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ภายในเกาะเมืองอยุธยา เขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชีย ระยะทางประมาณ 75 กิโลเมตร การเดินทางจากกรุงเทพมหานครใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน ผ่านประตูน้ำพระอินทร์แลใช้ทางหลวง แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 เข้าสู่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ใช้ทางหลวงหมายเลข 304 (ถนนแจ้งวัฒนะ) หรือทางหลวง หมายเลข 302 (ถนนงามวงศ์วาน) เลี้ยวขวาเข้าที่อำเภอเสนา เข้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วเดินทางไปยังวัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งสร้างขึ้นในบริเวณที่เป็นพระราชวังหลวงในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ถึงแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พ.ศ. 1991 ทรงย้ายพระราชวังไปสร้างใหม่ทางด้านเหนือริมแม่น้ำลพบุรี และยกบริเวณพระราชวังเดิมให้เป็นพุทธาวาสประกอบพระราชพิธีทางศาสนาทั้งส่วนพระองค์และพระบรมราชวงศ์ รวมทั้งพระราชพิธีอื่นๆ ของรัฐ เช่น พระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาเพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ และเป็นที่เก็บพระบรมอัฐิของพระมหากษัตริย์และพระบรมราชวงศ์

ภายในวัดประกอบด้วยโบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ เจดีย์ทรงระฆังกลมขนาดใหญ่ 3 องค์ เป็นประธานของวัด เป็นเจดีย์ที่บรรจุพระบรมอัฐิสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ และพระบรมอัฐิสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 3 ซึ่งสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 โปรดฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2035 ทางด้านทิศตะวันออกของเจดีย์ประธานแต่ละองค์จะมีมณฑปซึ่งคงจะมีพระพุทธรูปประจำทุกองค์ ภายในมณฑปเจดีย์องค์แรกเคยพบรอยพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่ด้วย และมีพระพุทธรูปยืนสูง 8 วา หุ้มทองคำ พม่าได้เอาไฟสุมลอกทองคำไปหมดเหลือเฉพาะแกนในซึ่งเป็นสัมฤทธิ์ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดฯ ให้นำไปประดิษฐานไว้ภายในเจดีย์ศรีสรรเพชญ์ ณ วัดพระเชตุพนฯ กรุงเทพฯ

จากการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมวัดพระศรีสรรเพชญ์ จำนวน 8 คน มีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์แสดงตามตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดพระศรีสรรเพชญ์

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	10 สิงหาคม 2549	14.02 น.	นางสาวชลธิชา สุขุเสียง	32 หมู่ 2 ต. บางบาล อ. บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2.	1 ตุลาคม 2549	09.45 น.	นายอนุชิต แยมเทศ	1020 ต.หัวจรเข้ อ. เมือง จังหวัดนครปฐม
3.	22 ตุลาคม 2549	08.45 น.	นางวิภาวรรณ เทียมปาน	142/1 หมู่ 1 ต. ท่าระหัด อ.เมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
4.	22 ตุลาคม 2549	10.15 น.	นางปราณี ใจเอื้อ	431/1 ถ.จรัญสนิทวงศ์ เขต บางกอกน้อย กรุงเทพฯ

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
5.	23 ตุลาคม 2549	10.30 น.	นางสุณิสา โกศิยานนท์	660 หมู่ 8 ต. วังทอง อ. เมือง จังหวัดพิษณุโลก
6.	23 ตุลาคม 2549	13.30 น.	นางสาววรรณทิพย์ เทศ ประสิทธิ์	777/5 หมู่ 8 ต. เขาพระ อ. เดิมบาง นางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
7.	23 ตุลาคม 2549	14. 41 น.	นายวิทยา หลักวิโรจน์	46 หมู่ 4 ต. ช้างใหญ่ อ. บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
8.	23 ตุลาคม 2549	15.25 น.	นางบุญสม เพชรน้อย	171/1 หมู่ 3 ต.ตะค้ำ อ.บางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ วัดพระศรีสรรเพชญ์ พบว่า

ชลธิชา สุขุเสียง (2549, สิงหาคม 10) นักท่องเที่ยว อายุ 21 ปี อาชีพนักศึกษา อยู่บ้านเลขที่ 32 หมู่ 3 ต. บางบาล อ.บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการสัมภาษณ์วันที่ 10 สิงหาคม 2549 เวลา 14.02 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือต้องการมาเห็นร่องรอยของประวัติศาสตร์ของอยุธยา ซึ่งเคยเป็นเมืองหลวงเก่าของไทยและต้องการมาพักผ่อน การเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและความเป็นมรดกโลกจากสถานโทรทัศน์ต่างๆ มีความประทับใจโบราณสถานต่างๆที่อยู่นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชมประมาณ 700 กว่าบาทต่อครั้ง จะเสียเป็นค่าอาหารและค่าธรรมเนียมการเข้าชม สาเหตุที่มาเที่ยวเพราะเพื่อนชวนมาประกอบกับอยู่ใกล้บ้าน สถานที่ชอบมาเที่ยวมากที่สุด คือบริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดมหาธาตุ และวิหารพระมงคลบพิตร จะได้สักการะพระมงคลบพิตรและเที่ยวชมบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์เสียส่วนมากเพราะมีเป็นบริเวณเดียวกันของสถานที่ที่สนใจ รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ไม่ไกลจากวัดพระศรีสรรเพชญ์และต้องการชมพระประธานและโบสถ์ที่มีสภาพสมบูรณ์ตลอดจนจะได้ไปสักการะพระประธานที่เก่าแก่ของกรุงศรีอยุธยา รองลงมาคือวัดไชยวัฒนาราม เพราะอยู่ใกล้บ้านเวลาเพื่อนๆ มาก็จะพามาเที่ยวชม รองลงมาคือเจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพื่อจะได้ไปไหว้พระองค์ท่านและระลึกถึงวีรกรรมของท่านที่มีต่อ

บ้านเมือง สุดท้าย คือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะต้องการไหว้องค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเพื่อขอพรและบนของบารมีท่านให้ประสบผลสำเร็จสมปรารถนา การเดินทางมาเที่ยวชม นี้มากับเพื่อนจำนวน 4 คน คือ มากับเพื่อนๆ ช่วงเวลาที่มาก็คือ เวลาประมาณ 9.00 น ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์ในจังหวัด มีบางครั้งที่พบเห็นการประชาสัมพันธ์การจัดงานทางสถานโทรทัศน์ช่องต่างๆ จึงต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีแผ่นป้ายโฆษณาบ้าง หรือมีประกาศเชิญชวนเสียงตามสายของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรมีแค่เมื่อมีการจัดงานเท่านั้น การรักษาความปลอดภัยนั้นยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะมียามรักษาความปลอดภัยอยู่แต่ตามป้อมเท่านั้นที่เท่านั้น ไม่เห็นมีการเดินตรวจตราคอยสอดส่องตามสถานที่ต่างๆ ให้ทั่วบริเวณที่เที่ยวชม การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ควรมีการจัดให้มีที่นั่งตามได้ต้นไม้สำหรับไว้นั่งพัก นอกจากเป็นม้านั่งหรือศาลาพัก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนั้นควรมีไว้บริการหรือแจกฟรี แต่ที่เห็นมีแต่ขายเป็นเล่ม ส่วนเนื้อหาของเอกสารมีบอกสถานที่ใดมีความสำคัญและอยู่ที่ใดเส้นทางเดินทางเป็นอย่างไร ไม่ต้องละเอียดก็พอ หรือเอกสารอาจเป็นแผ่นพับเล็กๆ ก็ได้การมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลนั้นดีเหมือนกัน มีอะไรสงสัยหรือต้องการทราบข้อมูลจะได้มีผู้ตอบคำถามจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง การรักษาความสะอาด ไม่ได้สังเกต คิดว่าดีแล้ว ด้านการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์ควรมีการปรับปรุงพื้นที่บริเวณที่มีที่จอดรถน้อย ไม่ช่วงวันหยุดเพราะมีผู้มาเที่ยวชมมากเกือบทุกสถานที่ที่ให้บางพื้นที่บางแห่งมีที่จอดรถไม่เพียงพอ จึงควรจัดหาที่จอดรถเพิ่ม เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม การบริการน้ำดื่มฟรีก็เห็นดีด้วย ควรตั้งไว้บริเวณสถานที่ที่เที่ยวชมจะได้ไม่ต้องเดินไปไกล เพราะบริเวณโบราณสถานบางแห่งไม่อนุญาตให้มีร้านค้าไปขายในบริเวณดังกล่าวการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาควรขึ้นราคาตามสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา บางแห่งเหมาะสมดีแล้ว แต่บางแห่ง เช่น บริเวณวิหารพระมงคลบพิตร มีร้านค้าอยู่ติดกันมากเกินไป หลังคาเตี้ยทำให้ร้อน ดูแล้วไม่ค่อยเห็นเป็นเอกลักษณ์ความเป็นไทย จึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงการตกแต่งร้านค้าให้เป็นแบบไทยให้มากกว่านี้ จะได้ดูเป็นเอกลักษณ์ของไทย ด้านการแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นควรมีอธยาศัยไมตรีที่ดีกับผู้มาเที่ยวชม มีความเต็มใจให้บริการในด้านต่างๆ แก่ผู้มาเที่ยวชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งใบหน้าที่ยิ้มแย้มแสดงไมตรีจิตและความเป็นมิตรต่อผู้มาเที่ยวชม

การเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมคือ ปัญหาการหาที่นั่งพักในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เวลาเที่ยวจนเหนื่อยหาที่พักยากนอกจากนั่งกับพื้น ส่วนบริเวณนครประวัติศาสตร์อื่นๆนั้น ไม่มีปัญหาอะไรเพราะมีพื้นที่กว้างขวาง

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์คือควรจัดให้มีที่นั่งพักในบริเวณส่วนของอุทยานประวัติศาสตร์ อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ด้านการรักษาความปลอดภัย ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ในที่ที่ไม่ค่อยมีผู้มาเที่ยวชม

อนุชิต แยมเทศ (2549, ตุลาคม 1) อายุ 19 ปี อาชีพ นักศึกษา อยู่บ้านเลขที่ 1020 ต. ห้วยจรเข้ม้า อ.เมือง จังหวัดนครปฐม ผลการสัมภาษณ์ ในวันที่ 1 ตุลาคม 2549 เวลา 09.45 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะสนใจประวัติความเป็นมาของอยุธยา ที่เป็นเมืองเก่าของไทยและได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลก เดินทางเที่ยวครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะดูรายการโทรทัศน์ทางช่อง 7 สี เกี่ยวกับเรื่องจดหมายเหตุกรุงศรี เพราะเป็นรายการที่เล่าประวัติความเป็นมาของโบราณสถานในที่ต่างๆ เลยได้รู้จักและอยากมาเที่ยวชม มีความประทับใจในประวัติความเป็นมาของอยุธยา เพราะสมัยเด็กได้เรียนเรื่องกรุงศรีอยุธยา การเสียกรุงศรีอยุธยา การประกาศอิสรภาพ ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และรู้สึกภาคภูมิใจในความกล้าหาญของบรรพบุรุษและบางครั้งก็รู้สึกเสียใจที่ไทยต้องโดยพม่าเผาทำลายวัดและอื่นๆที่สวยงามในอดีต เช่น ปราสาท พระราชวังและวัดต่าง ๆ จนหมดสิ้น คงเหลือแต่ที่ได้มาเห็นในปัจจุบัน คือ โบราณสถานต่างๆที่มาเที่ยวชม เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม ประมาณ 500 บาทต่อครั้ง จะเสียเป็นค่าอาหาร และค่าน้ำมันรถ สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความเป็นมรดกโลกของอยุธยา และต้องการมาพักผ่อน สถานที่ชอบมากที่สุดคือ วัด พระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์ เพราะยังคงความสวยงามอยู่แม้จะถูกทำลายด้วยฝีมือของพม่า อีกประการคืออยู่ใกล้พระวิหารมณฑลพิตรจะได้ไปสักการะพระมณฑลพิตรด้วย รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะได้ฟังว่าเป็นวัดที่ไม่ถูกทำลายจากฝีมือของพม่าในสมัยสงครามอยุธยา - พม่าจะได้ไปสักการะพระพุทธรูปที่เป็นพระประธานในโบสถ์ของวัดที่มีอายุเก่าแก่ทั้งประธานและโบสถ์ รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะยังคงความสวยงามอยู่และอยู่ใกล้แม่น้ำเจ้าพระยาจึงมีทิวทัศน์ที่สวยงามมองแล้วสบายตา สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะได้ไปสักการะพระนเรศวรมหาราชที่วัดใหญ่ชัยมงคลและไปดูเจดีย์วัดใหญ่ด้วย การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับเพื่อน

จำนวน 4 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม ประมาณ 9.00 น เพราะไม่เข้ากินไปไม่สายกินไปจะได้มีเวลาเดินเที่ยวชมมาก ๆ เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ เพราะถ้าไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์มาก็จะไม่ทราบคุณค่าประวัติศาสตร์ของอุทยานเท่าไรจากการประชาสัมพันธ์ การรักษาความปลอดภัยนั้นก็มีจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยน้อยเกินไปการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ต้องการให้มีการที่พักผ่อนให้เป็นส่วนส่วนเพื่อให้นักและผู้มาเที่ยวชมได้พักผ่อน เอกสารประกอบการเที่ยวชมควรแจกเพื่อจะได้ให้ผู้มาเที่ยวชมได้ทราบข้อมูลต่างๆ จากแผ่นพับการมีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลควรมีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลในวันหยุด เวลาที่ว่างสงสัยอะไรจะได้สอบถามจากเจ้าหน้าที่ได้ หรือเมื่อมีปัญหาจะได้สอบถามจากเจ้าหน้าที่ การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คดีแล้วขอให้ทำอย่างนี้ไปเรื่อยๆ และควรให้ผู้มาเที่ยวชมช่วยกันรักษาความสะอาดด้วยโดยการสร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของ นครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา การปรับปรุงที่จอดรถในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ควรมีการปรับปรุงอย่างยิ่ง เพราะบางสถานที่บางแห่งของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีที่จอดรถน้อย และไม่เป็นสัดส่วนอยากให้มีการขยายพื้นที่จอดรถและควรมีคนเฝ้าด้วยเพื่อความปลอดภัยของทรัพย์สิน การให้มีน้ำดื่มให้บริการฟรี ถ้ามีการให้บริการก็ดี แต่ถ้าไม่มีก็ไม่เป็นไร การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นเหมาะสมดีแล้ว การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์นั้นต้องการให้มีการตกแต่งให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยเหมือนกันหมดในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และต้องการให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีใบหน้ายิ้มแย้มและเต็มใจและให้ข้อมูลแก่ผู้มาเที่ยวชมและมีจิตใจในการให้บริการอย่างแท้จริง การเปิด - ปิด ของบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชม นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ปัญหาการจอดรถ หากที่จอดรถไม่ได้ และที่จอดไว้ก็กลัวขโมยจะมาขโมยรถ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ การจัดการรักษาความปลอดภัยให้ผู้มาเที่ยวชม ตามบริเวณที่จอดรถอยากให้มีการจัดระเบียบการจอดรถมีบัตรจอดรถและมียามรักษาความปลอดภัยในบริเวณที่เที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คืออยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

วิภาวรรณ เทียมปาน (2549, ตุลาคม 22) อายุ 40 ปี อาชีพ รับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 142/1ต. ท่าระหัด อ. เมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 ตุลาคม 2549 เวลา

08.45 น. ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชม เพราะต้องการมาเห็นร่องรอยของประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา ซึ่งเคยเป็นเมืองหลวงของอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชมหลายครั้งแล้ว แต่เที่ยวชมจริงๆ จำนวน 3 ครั้ง รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการเรียนและจากสถานีโทรทัศน์จดหมายเหตุงรุงศรี ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี ประกอบกับมีแฟนอยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงรู้จักดี มีความประทับใจ โบราณสถานเก่าแก่ของอยุธยา เพราะทุกแห่งล้วนมีประวัติที่น่าสนใจหาความรู้ เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมจำนวน 1,200 บาทเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะพาลูกมาเที่ยวชมเพราะต้องการให้รู้จักของจริงนอกจากศึกษาประวัติศาสตร์จากหนังสือประกอบการเรียนสถานที่ชอบมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะประวัติความเป็นมาของวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่เล่าขานถึงความสวยงามในอดีต และความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อพระมหากษัตริย์กรุงศรีอยุธยา รองลงมาคือวัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดเก่าแก่ของกรุงศรีอยุธยา และเป็นวัดที่ไม่ถูกทำลายจากฝีมือของพม่าเมื่อครั้งพม้ามารุกรานเพื่อจะได้ไปสักการะพระประธานในโบสถ์พร้อมปลอญกนในบริเวณวัด รองลงมา คือวัดไชยวัฒนาราม เพราะคุณละครเมื่อสมัยก่อนที่มีนางเอกชื่อ นางนกยูง ซึ่งถ่ายทำที่วัดไชยวัฒนาราม เห็นแล้วสวยงามคืออีกประการคือวัดนี้อยู่ตรงข้างพระตำหนักศิลาแลง จะได้ชมความสวยงามของพระตำหนักจากวัดไชยวัฒนาราม รองลงมา วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะไปสักการะหลวงพ่โตวัดพนัญเชิงวรวิหารเพราะความศักดิ์สิทธิ์และประวัติความเป็นมาขององค์ท่าน และได้ชื่อว่าเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของคนอยุธยา เป็นที่เคารพบูชาของประชาชนในจังหวัดและต่างจังหวัด ในการนี้ได้ให้อาหารปลาบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าวัดพนัญเชิงวรวิหาร รองลงมา คือ พระวิหารมงคลปิตร ซึ่งเป็นสถานที่อยู่ติดกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ จึงมาสักการะพระมงคลปิตรเพื่อขอพรและความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว รองลงมาคือ วัดใหญ่ขังมงคล เพราะจากประวัติของวัดและโบราณสถานในวัดและเพื่อจะได้ไหว้องค์พระนเรศวรมหาราชพร้อมรับประทานอาหารที่บริเวณหน้าวัดด้วยสุดท้าย คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะประทับใจและซาบซึ้งใจในการเสียดชะของพระองค์ท่านจึงจะไปกราบไหว้ท่านเพื่อแสดงความกตัญญูต่อพระองค์ท่าน การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้ได้มากับครอบครัวด้วยกัน 3 คน คือ พ่อ แม่ และ ลูก มาเวลา 9.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 - 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ในการจัดงานประจำปีของอยุธยาขอให้มีการประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุให้มากกว่าที่เป็นเพื่อจะได้รับทราบข่าวจะได้มาเที่ยวชม การรักษาความปลอดภัยขอให้มาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นอยู่และจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยน้อยเกินไปควรมีการเพิ่มมาตรการและจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยให้มากกว่าปัจจุบัน การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจโดยขอให้มีที่พักผ่อน เพราะไม่มีที่นั่งพักเวลาเหนื่อยเพราะกลางวันค่อนข้างยาวๆ อากาศร้อนมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมพอใจที่จะให้มีเอกสารประกอบการเที่ยวเพื่อจะได้ทราบเส้นทางเที่ยวชมว่าควรจะไปไหนก่อนหลัง ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลนั้นควรจะมีเพราะผู้มาเที่ยวชมบางคนไม่รู้จักสถานที่ต่างๆ ของโบราณสถานในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจึงต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ด้านการรักษาความสะอาดของบริเวณนครประวัติศาสตร์ฯ นั้นคืออยู่แล้วเพียงแต่ขอให้ผู้มาเที่ยวชมช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณที่ไปเที่ยวชมฯ การปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้มีความสะดวกใน ด้านการจอดรถนั้นมีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงบริเวณที่จอดรถเพราะช่วงเทศกาลมีผู้มาเที่ยวชมมากในเขตนครประวัติศาสตร์ ที่จอดรถไม่เพียงพอควรขยายที่จอดรถหรือหาบริเวณที่จอดรถเพิ่มขึ้น ด้านการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นพอใจและเห็นด้วยเพราะถือเป็นการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นเหมาะสมแล้ว การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา บริเวณทางเดินระหว่างร้านค้า บริเวณร้านค้าพระมงคลบพิตรติดกันเกินไปและรู้สึกแออัด ส่วนบริเวณอื่นๆ รู้สึกว่าร้านค้าไม่ค่อยมีจึงไม่น่ามีผลต่อสถานที่นั้น การแสดงออกของเจ้าหน้าที่ของอุทยานประวัติศาสตร์ควรมีหน้ามายิ้มแย้ม คอยคำถามด้วยความเต็มใจไม่มีท่าทางเบื่อหน่ายที่จะตอบคำถาม พร้อมเอาใจต่อผู้มาเที่ยวชมเมื่อมีปัญหา การเปิด-ปิดของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นเหมาะสมแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ฯ คือความรู้สึกกลัวและไม่ปลอดภัยเท่าที่ควรเพราะบางพื้นที่ไม่ค่อยมีผู้มาเที่ยวชมเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ควรปรับปรุงพื้นที่บางพื้นที่ที่มีน้ำขังและบางพื้นที่ที่มีหญ้าขึ้นหนาให้มีพื้นที่เสมอกัน

ข้อเสนอแนะอื่น ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในในที่ที่ไม่ค่อยมีผู้เที่ยวชมมากเพื่อจะได้แจ้งเหตุได้เมื่อมีปัญหา

สุณิสสา โกสินานนท์ (2549, ตุลาคม 23) อายุ 41 อาชีพรับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 660 หมู่ 8 ต.วังทอง อ.เมือง จังหวัดสุรินทร์ ผลการสัมภาษณ์วันที่ 13 ตุลาคม 2549 เวลา 10.30 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์การเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะสนใจในประวัติความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และต้องการมาเที่ยวชมทิวทัศน์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่าของไทยในอดีต ที่ถูกบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ ได้เดินทางมาเที่ยวชม ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ได้รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากรายการทีวี

ทางช่อง 11 รายการจดหมายเหตุกรุงศรี ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 สี และละครย้อนยุคต่างๆ มีความประทับใจในความเจริญรุ่งเรืองในอดีตและโบราณสถานในแต่ละแห่งซึ่งมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม จำนวน 500 บาทขึ้นไปแต่ไม่ถึง 1,000 บาท เป็นค่าอาหารและค่าน้ำดื่มของซื้อของฝาก สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อนร่วมกับครอบครัวในวันหยุด และมาดูโบราณสถานที่น่าสนใจในอดีตว่ายังมีความสวยงามให้มองเห็นเพียงใด สถานที่ชอบมากที่สุด คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะมีหลวงพ่อโตซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่เคารพสักการะของชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศและต่างประเทศที่มาสักการะท่านเป็นจำนวนมากในช่วงเทศกาลตรุษจีนและตลอดจนจะได้มานั่งพักผ่อนบริเวณริมน้ำเจ้าพระยาพร้อมได้ให้อาหารปลาบริเวณท่าน้ำ เป็นการพักผ่อนไปด้วย รองลงมาคือวัดไชยวัฒนารามเพราะยังคงความสวยงามและอยู่ตรงข้างพระตำหนักศิลาแลงจะได้ดูทั้งวัดและพระตำหนักจากบริเวณวัดซึ่งอยู่ตรงข้ามพระตำหนัก ซึ่งสภาพวัดยังคงสภาพที่สวยงามประกอบกับได้เคยดูการถ่ายทอดการแสดง สี เสียง ที่ถ่ายทอดงานเลี้ยงแขกบ้านเมืองที่วัดนี้เมื่อหลายปีมาแล้ว จึงชอบมาเที่ยว รองลงมา คือวัดหน้าพระเมรุ ซึ่งอยู่ห่างจากพระที่นั่งศรีสรรเพชญ์และเป็นทางผ่านที่จะไปวัดไชยวัฒนาราม หรือกลับเข้าเมืองสาเหตุที่ชอบเพราะเป็นวัดที่สมบูรณ์คือเป็นวัดที่ไม่มีร่องรอยการถูกทำลายเหมือนวัดอื่นๆ จึงชอบมาเที่ยวชมพร้อมสักการะพระประธานของวัดซึ่งเป็นวัดสมัยกรุงศรีอยุธยา พร้อมกันนี้จะได้ไปเล่นน้ำเพื่อเป็นการทำทานได้อีกทางหนึ่ง รองลงมาคือ วัดใหญ่ชัยมงคล ชอบมาเที่ยวชมเพราะต้องการชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลซึ่งมีประวัติว่าเป็นเจดีย์ที่พระนเรศวรมหาราชเป็นผู้ทรงสร้างขึ้นเป็นเจดีย์แห่งชัยชนะ และจะได้ไปแสดงความเคารพท่านพร้อมขอพรจากพระองค์ท่าน พร้อมระลึกถึงคุณความดีของพระองค์ท่าน รองลงมา คือพระวิหารมงคลบพิตร เพื่อจะมาสักการะพระมงคลบพิตร เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว เดินทางมาเที่ยวชมจำนวน 3 คน คือ พ่อ แม่ และ ลูก มาเที่ยวชม เวลา 8 โมงกว่า เพราะอากาศไม่ร้อน ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ นั้นมีความพึงพอใจที่จะให้มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายและทั้งทางสถานีโทรทัศน์ และสถานวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ยิ่งกรณีมีงานควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าปกติ ด้านการรักษาความปลอดภัยจะมีความพึงพอใจในการจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งบริเวณที่จอดรถและบริเวณต่างๆไปในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาทุกพื้นที่ เพราะบางพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยิ่งตามวัดต่างๆ บางแห่ง จะมีแต่บริเวณพระที่นั่งศรีสรรเพชญ์ จึงต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่ในของเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจมีความพึงพอใจที่จะให้มีการหา

ที่นั่งเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือมีการจัดสวนหย่อมให้มองดูสดชื่นอาจเป็นสวนดอกไม้โบราณหรือดอกไม้ในวรรณคดีก็ได้เพื่อมองดูแล้วจะได้สดชื่นเพลิดเพลินใจในบริเวณเขตอุทยานประวัติศาสตร์และเขตนครประวัติศาสตร์ด้าน เอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจ ถ้ามีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมได้ยิ่งดี ควรมีเนื้อหาสาระที่บอกถึงประวัติและทิศทางของโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมจะได้รู้เส้นทางเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆได้ การให้บริการข้อมูลของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เห็นด้วยถือเป็น การให้บริการผู้มาเที่ยวชมอีกอย่างหนึ่ง เพื่อจะได้ไว้ศึกษามูลค่าข้อมูลต่างๆให้มีแค่ในวันหยุดก็พอไม่จำเป็นต้องมีทุกวัน แต่ควรมีในแต่ละเขตของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา นั้นไม่จำเป็นต้องมีทุกเขตก็ได้ การรักษาความสะอาดควรมีการเพิ่มการรักษาความสะอาดให้มากกว่าที่เป็นเพราะยังเห็นมีเศษกระดาษตกเกลื่อนอยู่ การปรับปรุงที่จอดรถในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นควรมีการปรับปรุงบริเวณที่จอดรถ เพราะมีผู้มาเที่ยวชมมากสมควรมีที่จอดรถที่มีมาตรฐานของที่จอดรถและมีที่กัณฑ์รถ ตลอดจนควรปรับปรุงพื้นที่ของลานจอดรถในบางสถานที่ให้ดีไม่มีน้ำท่วมขัง และในบางพื้นที่ควรขยายพื้นที่จอดรถ เช่น วัดไชยวัฒนาราม วิหารพระมงคลบพิตร และ วัดพนัญเชิงวรวิหาร การให้บริการน้ำดื่มฟรีนั้น เห็นด้วยถ้าเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์จะบริการให้แก่ผู้มาเที่ยวชม ด้านการเก็บค่าเข้าชมในเขตอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา นั้น สมควรมีการขึ้นค่าเข้าชมสำหรับชาวต่างประเทศเพราะค่าเงินของเขาแพงกว่าของไทย ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นควรมีการปรับปรุงให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยให้มากกว่านี้จะได้มองดูเป็นเอกลักษณ์และให้เหมือนกันหมดในทุกแห่ง หรือตามจุดใหญ่ๆที่มีนักท่องเที่ยวมากก็ได้ ด้าน การแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์แสดงไมตรีจิตแก่ผู้มาเที่ยวชมด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสเพื่อแสดงความเป็นมิตร ด้าน การเปิด- ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นไม่ควรเปลี่ยนแปลงเพราะเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ การหาที่จอดรถยากมากต้องไปจอดไกลและกลัวยังไม่ปลอดภัย

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ คือ ควรมีการขยายพื้นที่การจอดรถให้มากขึ้นกว่าที่เป็นในทุกบริเวณที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยให้ทั่วถึงและให้มีการปลูกดอกไม้ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และเขตอื่นๆที่อยู่ในนครประวัติศาสตร์ในบางพื้นที่จะได้ดูสดชื่นและเป็นการช่วยปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่แห้งแล้งให้ดูสดชื่นขึ้น

ปราณี ใจเอื้อ (2549, ตุลาคม 22) อายุ 70 ปี อาชีพ นักท่องเที่ยว อยู่บ้านเลขที่ 431/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์ ต.บางขุนศรี แขวงบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการสัมภาษณ์วันที่ 22 ตุลาคม 2549 เวลา 10.11 น ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมเพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมของเมืองหลวงเก่าของไทย คือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในปัจจุบัน ได้เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 โดยรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากรายการโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ประกอบกับมีญาติอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความประทับใจในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะประทับใจความเป็นมาของอยุธยาและการเสียดชะของบรรพบุรุษสมัยกรุงศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมประมาณ 1,000 – 1,500 บาท ต่อครั้งส่วนมากใช้เป็นค่าอาหาร ค่ารถ และซื้อของฝากและของที่ระลึก สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะประวัติความเป็นมาของอยุธยาและความเป็นมรดกโลกของอยุธยา ประกอบกับญาติๆชวนให้มาเที่ยว สถานที่ชอบมาเที่ยวมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์มหาปราสาท ที่มีประวัติที่น่าสนใจและประวัติของวัดและพระที่นั่งๆ ที่เล่าขานมานาน อีกประการบริเวณนี้มีสถานที่สำคัญอีกหลายแห่งที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะประวัติที่น่าสนใจในสมัยกรุงศรีอยุธยาในการมาตั้งทัพที่วัดนี้และทำให้วัดที่ไม่ได้ถูกเผาเหมือนวัดอื่นๆ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา รองลงมาคือวัด พนัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่อดโตวัดพนัญเชิงวรวิหาร รองลงมาคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะมีเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลซึ่งเป็นเจดีย์ที่ตามประวัติศาสตร์เป็นเจดีย์ที่พระนเรศวรมหาราชทรงสร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงชัยชนะของพระองค์ในการประกาศอิสรภาพ สุดท้ายคือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะต้องการมาทำความเคารพท่านเพื่อระลึกถึงพระคุณของพระองค์ท่านที่ทรงเสียสละเพื่อชาติ การเดินทางมาเที่ยวชมนี้ได้เดินทางมากัน 5 คน คือ มากับหลานและเหลน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวคือ เวลาประมาณ 9 โมงเช้า ใช้เวลาในการมาเที่ยวชม ประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ ในด้านต่างๆมีดังนี้ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์และจะพึงพอใจมากยิ่งขึ้นเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ในการเดินทางไปเที่ยวชมตามสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม ด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพราะ

ข่าวสารตามสื่อต่างๆ มีข่าวเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีพวกชอบเอาเปรียบผู้มาเที่ยวชม คิดอัตราค่ารถสูงกว่าราคาปกติและการจีบปล้นกันมากจึงต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจถ้ามีที่นั่งหรือสิ่งใดก็ได้ขอให้มันนั่งพักเวลาเดินเที่ยวจนเมื่อยล้า ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อจะได้มีข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม และจะได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆที่ได้เที่ยวชมอย่างย่อๆ ด้านเจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจว่า ควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชมได้รู้จัก และสอบถามสิ่งที่สงสัย ไม่ต้องมีประจำทุกวัน มีเฉพาะวันหยุดก็พอ การรักษาความสะอาด ยังไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่าที่เป็นเพราะบางแห่งเหมือนไม่มีคนดูแลรักษาปล่อยให้ ต้นไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ ตกลงมาเลอะเทอะเต็มสถานที่ดังกล่าว มองดูไม่สะอาดไม่น่าเที่ยวชม สถานที่ดังกล่าวคือ บริเวณศาลหลักเมือง และแถวๆปางช้าง การปรับปรุงสถานที่จอร์จนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือปรับปรุงโดยการขยายพื้นที่จอร์จนครและ การรักษาความปลอดภัย การให้มีน้ำดื่มคอยให้บริการฟรีนั้นเห็นด้วยเพราะถือเป็นการบริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นเหมาะสมดีแล้ว การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นเหมาะสมดีสำหรับบริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหาร ส่วนที่หน้าวัดพระเมรุควรปรับปรุงให้มีการตกแต่งรูปทรงร้านค้าให้เหมือนวัดพนัญเชิงวรวิหาร ส่วนที่อื่นๆที่อยู่นอกเขตอุทยานประวัติศาสตร์คงควบคุมไม่ได้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีความเต็มใจใน การให้บริการและมีใบหน้ายิ้มแย้มหรือให้บริการข้อมูล ด้านการเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และ สถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา หาที่จอร์จนครไม่ได้เพราะพื้นที่จอร์จนครมีน้อยเกินไป

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ การให้มีการรักษาความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานและทั่วถึงในทุกบริเวณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ และ ในบางเขตพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์ควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะอื่นๆคือควรให้มีการดูแลและจัดระเบียบรถที่จะมารับผู้มาเที่ยวชมการไม่เอาเปรียบผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในการคิดราคาค่ารถที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้มาเที่ยวชม

วรรณทิพย์ เทศประสิทธิ์ (2549, ตุลาคม 23) อายุ 44 ปี อาชีพ รับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 777/2 ต.เขาพระ อ.เดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการสัมภาษณ์ในวันที่ 23 ตุลาคม 2549 ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะต้องการดูซากปรักหักพังของโบราณสถานอันเป็นเบื้องหลังของประวัติความเป็นมาของราชธานีเก่าของไทยในอดีต ที่ถูกบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ชาติไทยเพื่อจะได้อธิบายให้ลูกหลานเดินทางมาเที่ยว เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากภาพปฏิทินต่างๆของวารสารจากการท่องเที่ยว และดูรายการโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เช่น สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี จากรายการจดหมายเหตุกรุงศรี และรายการทางช่อง 11 ตลอดจนการแสดงละครจากสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ประทับใจศิลปกรรมและวรรณกรรมตลอดจนสถาปัตยกรรมที่ยังคงให้เห็นบ้างจากซากของโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชม ประมาณ 1,500 บาทโดยเสียเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าอาหารและค่าธรรมเนียมการเข้าชม และค่าของที่ระลึก สาเหตุที่มาเที่ยวเพราะต้องการมาพักผ่อนร่วมกันกับครอบครัวในวันหยุด ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์และเด็กที่มาด้วย สถานที่ชอบมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดมหาธาตุ และวิหารพระมงคลบพิตรเพราะได้เที่ยวชมโบราณสถานพร้อมกับการได้สักการะพระมงคลบพิตรไปด้วยพร้อมกัน และเที่ยวชมวัดต่างๆที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เป็นวัดที่อยู่ไม่ห่างจากวัดพระศรีสรรเพชญ์ สาเหตุที่ชอบมาเที่ยวชมเพราะเป็นวัดที่สมบูรณ์ไม่มีร่องรอยแห่งการถูกทำลาย จะได้ไปสักการะพระประธานซึ่งเป็นพระเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาพร้อมจะได้พักผ่อนเพื่อทำทานพร้อมกัน รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะมีหลวงพ่อโตซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่เคารพสักการะของชาวจีนใจประเทศและต่างประเทศที่มาสักการะท่านมากในช่วงเทศกาลตรุษจีน ตลอดจนจะได้นั่งพักผ่อนบริเวณริมเขื่อนหน้าวัดเพราะอากาศเย็นสบาย รองลงมาอีก คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะดูสวยงามและอยู่ตรงข้างพระตำหนักศิลาลัยจะได้ชมด้านหน้าของพระตำหนักตลอดจนบรรยากาศหน้าวัดมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านเวลาเย็นๆ อากาศเย็นสบาย รองลงมาคือวัดใหญ่ชัยมงคล ชอบมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลซึ่งมีประวัติว่าเป็นเจดีย์ที่พระนเรศวรมหาราชเป็นผู้สร้างจึงชอบมาเที่ยวชมพร้อมจะได้ไหว้รูปเหมือนของพระองค์ท่านเพื่อเป็นการระลึกถึงคุณความดีของท่านพร้อมขอพรจากท่าน การเดินทางครั้งนี้มากับครอบครัว จำนวน 5 คน คือ พ่อแม่ตัวเองและหลานอีก 2 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือ เวลา 9.00 น. เพราะอากาศไม่ร้อนและได้เวลาเปิดของอุทยานประวัติศาสตร์แล้ว ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 -5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีความพอใจให้มีการประชาสัมพันธ์ตลอดเวลาไม่ใช่มีแต่ในช่วงเทศกาลเท่านั้น ด้านการรักษาความ

ปลอดภัยมีความพึงพอใจให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่านี้เพราะเท่าที่เห็นมีแต่ยามอยู่ตามป้อมที่อยู่หน้าโบราณสถานไม่มีเดินตรวจตราตามสถานที่ภายในมีอยู่แต่ตามป้อมเท่านั้นทำให้ดูแลไม่ทั่วถึงเมื่อเกิดเหตุอาจไม่เห็นและมาไม่ทันเวลา การจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจผู้ให้สัมภาระจะมีความพึงพอใจเมื่อจัดให้มีม้านั่งพักเพราะจะได้ไวนั่งพักเวลาเหนื่อย อาจเป็นม้านั่งหรือศาลาก็ได้จะได้ไวนั่งเวลาอากาศร้อนๆและเหนื่อยจากการเดินเที่ยวชม ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนั้นพอใจที่จะให้มีแจกเพื่อไว้วางแผนการเที่ยวได้ถูกไม่ต้องมีสาระอะไรมากในเอกสารขอให้มีบอกเส้นทางการเดินทางไปโบราณสถานต่างๆในเขตอุทยานประวัติศาสตร์หรือมีประวัติย่อๆที่เป็นเอกสารแนะนำการเที่ยวชมการมี ด้านเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลมีความพึงพอใจถ้าจะจัดให้มีการให้บริการแก่ประชาชนผู้มาเที่ยวชมมีอะไรสงสัยจะได้สอบถามได้ อาจมีเฉพาะวันหยุดก็ได้ ด้านการรักษาความสะอาดนั้นดีแล้วไม่ต้องปรับปรุง การปรับปรุงที่จอดรถในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นควรปรับปรุงอย่างยิ่งเพราะบางพื้นที่มีบริเวณที่จอดรถน้อย จึงควรขยายพื้นที่การจอดรถ และบางพื้นที่ที่จอดรถไม่เพียงพอ เช่น หน้าพระวิหารมณฑลพิตร หรือที่วัดไชยวัฒนาราม หรือ บริเวณวัดหน้าพระเมรุ การให้น้ำดื่มบริการฟรีนั้นเห็นด้วย การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ไม่พอเท่าที่ควรมีการขึ้นค่าธรรมเนียมการเข้าชม เพราะค่าของมีราคาแพงกว่าเก่ามาก เก็บเหมือนเดิมเพื่อนำเงินไปพัฒนาอะไรไม่ค่อยได้ ควรขึ้นค่าธรรมเนียมค่าเข้าชมให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน การตกแต่งร้านค้า ควรมีการปรับปรุงการตกแต่งร้านค้าให้เป็นแบบไทยให้มากกว่านี้ จะได้มีมรดกเป็นเอกลักษณ์ของไทยเหมือนกันไปหมด มองดูสวยงาม ด้านการแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์อยากเห็นเจ้าหน้าที่มีอัธยาศัยไมตรีที่ดีกับผู้มาเที่ยวชมและเต็มใจในการให้บริการในด้านต่างๆแก่ผู้มาเที่ยวชม โดยเฉพาะการแสดงไมตรีจิตด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสและแสดงความเป็นมิตรไม่มีอารมณ์ฉุนเฉียวหรือหงุดหงิดกับผู้มาเที่ยวชม การเปิด-ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์คือด้านการหาที่จอดรถอยากเพราะมาช่วงวันหยุดจึงหาที่จอดรถยาก

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนครประวัติศาสตร์ควรขยายบริเวณที่จอดรถให้มีมากขึ้น โดยเฉพาะที่มีอย่างบริเวณสถานที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมเป็นจำนวนมากเช่น บริเวณวัดหน้าพระเมรุ วัดใหญ่ชัยมงคล

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ควรมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในที่ที่ไม่ค่อยมีผู้เที่ยวชมเพื่อสามารถแจ้งเหตุต่างๆได้เมื่อมีปัญหา

วิทยา หลัทธิโรจน์ (2549, ตุลาคม 23) อายุ 23 ปี อาชีพนักศึกษา อยู่บ้านเลขที่ 46 หมู่ 4 ต.ช้างใหญ่ อ.บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการให้สัมภาษณ์ ในวันที่ 23 ตุลาคม 2549 เวลา 14.41 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ของการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์เพราะต้องการมาเที่ยวชมความเป็นมรดกโลกของอยุธยา และรู้สึกเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยมาครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะได้เห็นมาตั้งแต่เล็กเพราะเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้เรียนประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาจึงรู้จัก ในการมาเที่ยวชมนี้ได้ประทับใจในประวัติความเป็นมาของอยุธยาและการเสียดลของพระมหากษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยานอกจากนี้ยังชอบโบราณสถานที่เก่าแก่ที่คงอยู่ให้เห็นในปัจจุบัน จึงได้รู้ว่าสมัยก่อนมีการก่อสร้างอย่างไร และรู้สึกสนใจในประวัติความเป็นมาของอยุธยา พร้อมรู้สึกเสียใจที่ไทยต้องโดนพม่าเผาทำลายสิ่งที่สวยงามในอดีต เช่นปราสาท พระราชวังและพระที่นั่งต่างๆ จนหมดสิ้นคงเหลือแต่ที่ได้มาพบเห็นเท่านั้น ในการมาเที่ยวชมครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 600 บาทต่อครั้ง เสียเป็นค่าอาหาร และค่าน้ำมันรถและเงินทำบุญ สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมโบราณสถานและต้องการพักผ่อนแบบเงียบๆ พร้อมต้องการมาไหว้พระด้วย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะมาไหว้พระมงคลบพิตร พร้อมเดินเที่ยวชมวัดพระศรีสรรเพชญ์และวัดมหาธาตุ ฯลฯ สถานที่ชอบมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะเงียบสงบดี ไม่มีเสียงอึกทึก และวัดพระศรีสรรเพชญ์ยังคงความสวยงามในอดีต รองลงมาคือ วัดหน้าพระเมรุ จะได้ไปสักการะพระพุทธรูปที่เป็นพระประธานของวัดที่มีอายุเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา และปล่อยนกเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง รองลงคือวัดไชยวัฒนาราม เพราะยังคงความสวยงามมีสภาพให้เห็นอย่างสมบูรณ์ว่าตรงนี้คือสิ่งใดตรงนั้นคือสิ่งใด จะได้นั่งพักผ่อนและชมสายน้ำที่ไหลผ่านคูแล้วได้บรรยากาศดี รองลงมาคือวัดใหญ่ชัยมงคล จะได้ไปสักการะรูปเหมือนพระนเรศวรสมหาราช และคูเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลอีกด้วย เพื่อจะได้เดินขึ้นไปเที่ยวบนเจดีย์สุดท้ายคือ เจดีย์ศรีสุริโยทัย ไปเพราะจะไปไหว้พระเจดีย์ของพระองค์ท่านเป็นการระลึกถึงบุญคุณท่านที่ทรงเสียดลพระชนชีพเพื่อคนไทย มาเที่ยวครั้งนี้มาคนเดียว ช่วงเวลาที่มาคือ 8.00 น. ในเวลาในการเที่ยวชมประมาณ 3 ชั่วโมงกว่า ๆ พักรับประทานอาหารกลางวันแล้วกลับบ้าน

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มี ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจในเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้คือให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นประจำอย่างต่อเนื่องไม่ใช่มีงานที่ก็ประชาสัมพันธ์ ด้านการรักษาความปลอดภัยไม่ค่อยห่วงเพราะผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ชาย และไม่มีทรัพย์สินอะไร จึงไม่ค่อยห่วงเรื่องความปลอดภัย แต่ถ้าเป็นผู้หญิงคงต้องห่วงเรื่องความปลอดภัยเพราะอยุธยามีข่าวยุร้ายชุกชุมคงน่าจะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่ซึ่งอาจจะอยู่เป็นระยะระยะก็ได้ ไม่ควรมีแต่ตามป้อมยามเท่านั้น ด้านการจัดที่

พักผ่อนหย่อนใจเท่าที่เห็นไม่ค่อยพึงพอใจเพราะเห็นมีที่พักมีแต่ศาลาหน้าวิหารพระมงคลบพิตร ที่อื่นๆก็ไม่เห็นมีควรมีที่พักให้ผู้มาเที่ยวชมได้พักบ้าง ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชม เห็นมีแต่การขายหนังสือตรงจุดขายบัตรเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารให้ผู้มาเที่ยวชมฟรีเพื่อผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้ เอกสารที่แจกให้ไปศึกษาทิศทางที่ไปแหล่งท่องเที่ยวที่จะไปต่อไปสำหรับคนที่มาจากต่างจังหวัดจะได้ใช้เป็นแผนที่เดินทางหรือเป็นเอกสารแจกแจกรายละเอียดแต่ละสถานที่ของนครประวัติศาสตร์อย่างย่อให้ผู้มาเที่ยวชมจะได้รู้จักและรู้ถึงเส้นทางเดินทางในการไปเที่ยวชม ด้านการให้บริการข้อมูลโดยการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลบริเวณนครประวัติศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าควรมีเพราะจะได้คอยให้บริการด้านข้อมูลอย่างง่ายในส่วนของโบราณสถานในเขตนครประวัติศาสตร์ไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่ทุกวันก็ได้ มีแต่เฉพาะวันหยุดก็พอจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการให้บริการด้านข้อมูลของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ ด้านการรักษาความสะอาดปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ และให้ข้อมูลว่าบางพื้นที่ก็เห็นสะอาดยกเว้นมีใบไม้ที่ตกหล่นตามธรรมชาติก็ไม่น่าเกลียดมองดูเป็นธรรมชาติ ด้านการปรับปรุงที่จอดรถนั้นสมควรปรับปรุงเป็นอย่างยิ่งเพราะจุดใหญ่ของเขตนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยาบริเวณพระราชวังเดิมและหน้าวัดพระรามวัดมหาธาตุไม่มีที่จอดรถมีแต่จอดข้างถนนรถจะไปจอดบริเวณวิหารพระมงคลบพิตร ดูให้ที่จอดรถไม่เพียงพอ จึงควรขยายที่จอดรถให้มีมากขึ้นและทำพื้นที่ดีไม่ให้น้ำขังเมื่อฤดูฝน ด้านการให้น้ำดื่มบริการให้ฟรีนั้นไม่สำคัญจะมีหรือไม่มี การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์สำหรับคนไทยผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับค่าธรรมเนียมเรียกเก็บสำหรับชาวไทย ว่าเหมาะสมดี ส่วนชาวต่างประเทศควรเพิ่มมากขึ้นเพราะจะได้นำเงินมาปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจในการตกแต่งร้านค้าที่อยู่บริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหารและวิหารพระมงคลบพิตร ส่วนที่อื่นๆ ไม่พอใจเท่าที่ควร และมีความเห็นว่า ร้านค้าตามสถานที่ต่างๆ นอกจากที่กล่าวมา ไม่เห็นเป็นสัดส่วนอะไร มีร้านตั้งขายธรรมดา จำนวนร้านก็ไม่มาก ในส่วนของวัดทั้งสองคือวัดพนัญเชิงวรวิหารจัดร้านค้าดีอยู่แล้ว ที่เป็นศาลาไทย ส่วนวิหารพระมงคลบพิตรดูน่าปรับปรุงให้โปร่งหน่อย และนำทำแบบวัดพนัญเชิงวรวิหาร ด้านเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจให้เจ้าหน้าที่คอยแนะนำข้อมูล หรือผู้ขายบัตรมีหน้าตายิ้มแย้มและเต็มใจจะให้ข้อมูลแก่ผู้มาเที่ยวชม การเปิด-ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับเวลาที่เปิด-ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ว่าเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชม คือ ค่ารถโดยสาร รถจักรยานยนต์รับจ้างมีราคาแพงกว่าปกติ ยิ่งช่วงเทศกาลยิ่งราคาแพงถือว่าการเอาเปรียบคนมาเที่ยวและเป็นการฉวยโอกาส

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงนครประวัติศาสตร์คือ ควรมีการจัดระเบียบรถรับจ้างบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ให้มีราคาค่าบริการให้ยุติธรรมต่อผู้มาเที่ยวชม ไม่ว่าจะเป็นคนในท้องถิ่นหรือคนต่างจังหวัด

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คืออยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

บุญสม เพชรน้อย (2549, ตุลาคม 23) อายุ 42 ปี อาชีพ รับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 171/1 หมู่ 3 ตำบลบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการสัมภาษณ์ วันที่ 23 ตุลาคม 2546 เวลา 15.25 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์การเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมประวัติศาสตร์และร่องรอยของความเจริญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะได้เห็นด้วยตาของตัวเองว่ามีสภาพเป็นอย่างไรในปัจจุบัน เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งแรกรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากคำบอกเล่าจากเพื่อนที่เคยมาเที่ยวชมและได้เล่าให้ฟังว่ามีอะไรบ้างที่น่าสนใจประทับใจในประวัติความเป็นมาของอยุธยา และการเสียดสีของสมเด็จพระศรีสุริเยทนต์ตลอดจนซากอิฐและซากวัด ซากปราสาทที่ยังคงให้เห็นอยู่ทำให้รู้สึกเศร้าใจและประทับใจในการเสียดสีของบรรพบุรุษที่ได้พลีชีพเพื่อชาติ เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม จำนวน 500 กว่าบาทต่อครั้ง โดยเสียเป็นค่าอาหารและค่าซื้อของฝาก สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการชมโบราณสถานและทราบประวัติความมาของโบราณสถานที่สำคัญๆตาประวัติศาสตร์ สถานที่ชอบมากที่สุด คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะทราบมาว่าเป็นวัดที่ไม่ถูกพม่าเผาทำลายเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยาพร้อมกับพม่า และเป็นวัดที่คงสภาพเดิมอยู่ไม่มีการถูกเผาทำลาย จึงชอบมาเที่ยวชมและดูศิลปกรรม ต่างๆที่สมบูรณ์ของสมัยกรุงศรีอยุธยา พระประธานในวัดก็ยังคงสมบูรณ์อยู่พร้อมทั้งจะได้ไปสักการะพระประธานที่เก่าแก่ด้วย รองลงมา คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์และวิหารพระมงคลบพิตร ชอบไปสักการะพระมงคลบพิตรพร้อมกับชมวัดพระศรีสรรเพชญ์และวัดพระธาตุควบคู่กันไป เพราะวัดพระศรีสรรเพชญ์เป็นวัดที่มีร่องรอยความสวยงามอยู่และต่างชาติก็ชอบมาเที่ยวพร้อมมีรูปตามปฏิทินต่างๆ จึงชอบมาเที่ยว รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะดูรายการโทรทัศน์เป็นละครย้อนยุค สมัยก่อนเรื่องอะไรจำไม่ได้ แต่ถ่ายทำที่วัดไชยวัฒนาราม ดูจากละครมองแล้วสวยงามจึงต้องการมาเที่ยวชม พร้อมกับวัดนี้อยู่ตรงข้างพระตำหนักของคนในพระราชวังจึงชอบมาเที่ยวชม รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะมีหลวงพ่อโตวัดพนัญเชิงวรวิหาร และมีศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมากที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจและต้องการดูความสวยงามของหลวงพ่อโตและศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมากที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจเพื่อจะได้มานมัสการหลวงพ่อโตและไหว้ศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก นอกจากนี้ยังได้ไปเลี้ยงอาหารปลาที่ริมหน้าวัดด้วย การเดินทางมานี้มาพร้อมกับครอบครัว จำนวน 3 คน คือพ่อแม่และ

ลูก ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือเวลา 7 โมงเช้าออกจากบ้านถึงอยุธยาประมาณ 9.00 น ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 3 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีความคิดเห็นและไม่รู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเพราะเป็นคนจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสมัยเด็กๆได้เรียนประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาจึงทำให้มีความรู้พื้นฐานของอยุธยา ด้านการรักษาความปลอดภัยพอใจในระดับหนึ่งแต่ควรจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึงในทุกเขตพื้นที่ของเขตนครประวัติศาสตร์ เพราะได้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์แล้วข่าวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีบ่อยมากทั้งเรื่องการฆ่ากัน การปาก้อนหิน และอื่นๆ จึงอยากให้มีการรักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่ การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเมื่อมีการจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนได้ เป็นเก้าอี้หรือม้านั่ง ตั้งให้นั่งเป็นจุดๆ ห่างๆ กันก็ได้ ด้าน เอกสารประกอบการเที่ยวชมมีการแจกให้ผู้มาเที่ยวได้จะดีมาก อาจแจกเป็นแผ่นพับ ใบปลิว โดยมีเนื้อหาสาระบอกถึงการเดินทางไปเที่ยวชมบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา พอสั่งเขป หรือประวัติของสถานที่สำคัญบางแห่งก็ได้ อยากให้มีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมพร้อมการเก็บค่าธรรมเนียมการเที่ยวชม การมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ ข้อมูลนั้นชอบมากเพื่อจะได้ซักถาม โดยขอให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ในทุกเขตพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์ โดยขอให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการทุกวัน การรักษาความสะอาดควรมีการปรับปรุงเพราะบางแห่งยังมีคนทิ้งเศษกระดาษตกให้เห็นอยู่ ควรมีที่นั่งขยะในบริเวณนครประวัติศาสตร์ให้พอเพียงในทุกพื้นที่ เพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมไม่ทิ้งขยะไม่เป็นที่ ด้านการปรับปรุงที่จอดรถในบริเวณนครประวัติศาสตร์นั้นเห็นด้วยควรมีการปรับปรุง และควรจัดให้มีสวนดอกไม้อยู่ใกล้ๆบริเวณที่จอดรถ ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรี นั้นไม่สำคัญเพราะมีก็ได้ไม่มีก็ได้หาซื้อดื่มได้ การเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมในเขตอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมสำหรับคนไทยนั้นเหมาะสมดีแล้ว แต่ควรขึ้นค่าธรรมเนียมการเข้าชมกับชาวต่างชาติ เพราะจะได้นำเงินไปทำนุบำรุงนครประวัติศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้น ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์นั้นรู้สึกว่าจะต่างคนต่างจัด ควรมีการปรับปรุงให้มีหลังคาและระย้าห่างของร้านมากกว่านี้ ด้านเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์ พึงพอใจเมื่อมีหน้าที่คอยให้บริการที่มีจิตใจที่จะให้บริการอย่างเต็มที่ และแสดงออกถึงความเต็มใจและยินดีที่จะให้บริการ ยิ้มแย้มทักทายหรือไม่มีท่าทีรำคาญเวลาที่มีผู้มาสอบถามหรือขอความช่วยเหลือ การเปิด-ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและคิดว่าเหมาะสมดี

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์คือ ราคาค่ารถโดยสาร (รถตู้ๆ รถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง) มีราคาแพงกว่าราคาปกติในช่วงระยะทางเท่ากัน ถือเป็นการเอาเปรียบคนที่มาเที่ยวชมที่มาจากต่างจังหวัด

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนานครประวัติศาสตร์ คือ การรักษาความปลอดภัยควรให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น และจัดหาสถานที่จอดรถในช่วงเทศกาลให้มากยิ่งขึ้นหรือจะขยายที่จอดรถให้กว้างมากขึ้นในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์ เพื่อชื่อเสียงของจังหวัด

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คืออยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการให้ข้อมูลในวันหยุดตามสถานที่ต่างๆ ที่ไปเที่ยวชม

สรุปผลการสัมภาษณ์

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ วัดพระศรีสรรเพชญ์ พบว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ จำนวน 8 คน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะต้องการมาพักผ่อนพร้อมกับเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของนครประวัติศาสตร์จึงได้เลือกมาเที่ยวชมที่นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีโบราณสถานที่เก่าแก่และมีคุณค่า ส่วนใหญ่จะมาเที่ยวชมอย่างน้อยครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 โดยรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและความเป็นมรดกโลกจากสถานีโทรทัศน์ตามช่องต่างๆ ทั้ง ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 9 และช่อง 7 สี โดยการชมข่าวและดูละครย้อนยุค พร้อมชมรายการจดหมายเหตุกรุงศรีที่เล่าเรื่องของโบราณสถานต่างๆ ส่วนมากจะเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม เฉลี่ยคนละ 1,000 บาท/ครั้ง โดยจะจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก สาเหตุที่มาเที่ยวชมส่วนใหญ่จะต้องการมาชมโบราณสถานเก่าแก่พร้อมต้องการเห็นความเป็นมรดกโลก สถานที่ที่เข้าชมที่ชอบมากที่สุดเรียงลำดับ ชอบมากที่สุด คือ พระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์ รองลงมา คือ วิหารพระมงคลบพิตร รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดใหญ่ชัยมงคล วัดไชยวัฒนาราม สุดท้ายคือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย โดยผู้มาเที่ยวชมส่วนใหญ่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์กับครอบครัว จำนวน 3 - 5 คน ส่วนใหญ่มา จำนวน 5 คน มาตั้งแต่เวลา 08.30 - 09.00 น. ซึ่งส่วนใหญ่จะมาถึงบริเวณนครประวัติศาสตร์เวลา 09.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม จำนวน 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยผู้มาเที่ยวชมมีความพึงพอใจเมื่อมีการดำเนินการด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ให้

มากขึ้น ทั้งเวลาที่มีการจัดงาน และ เวลาอื่นๆ โดยให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกรูปแบบ ทั้ง สถานีโทรทัศน์วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตลอดจนวิทยุท้องถิ่น รวมทั้งแผ่นป้าย โฆษณา และมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ด้านการรักษาความปลอดภัย มีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น และได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการรักษาคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของผู้มาเที่ยวชม ตลอดจนให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ในบริเวณที่มีผู้มาเที่ยวชมทุกที่ ด้านสถานที่พักผ่อนมีการจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนเพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมได้พักผ่อนเวลาเดินเที่ยวชมจนเหนื่อย ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมที่เป็นแผ่นพับ หรือ หนังสือ โดยของให้เป็นการแจกฟรี และมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประวัติของสถานที่ต่างๆและเส้นทางคมนาคม ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ที่มีใบหน้ายิ้มแย้มและยินดีที่จะตอบคำถามด้วยความเต็มใจ ให้บริการตลอดเวลา และมีอยู่ประจำในพื้นที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมเฉพาะวันหยุดราชการ การปรับปรุงสถานที่จอดรถให้กว้างขวางขึ้นและมีการขยายพื้นที่การจอดรถเพื่อรองรับผู้มาเที่ยวชมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ด้านการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นจะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญ ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่อื่นๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา สำหรับคนไทย และมีการขึ้นค่าธรรมเนียมการเข้าชมสำหรับผู้มาเที่ยวชมที่เป็นชาวต่างประเทศเพื่อนำเงินไปทำนุบำรุงนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีการจัดให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทย ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ด้านการเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่อื่นๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือไม่มีที่จอดรถเพียงพอต่อความต้องการ รองลงมาคือปัญหาการเอาเปรียบของรถรับจ้างที่มีต่อผู้มาเที่ยวชม นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานครประวัติศาสตร์ คือการพัฒนาและปรับปรุงที่จอดรถให้กว้างขวางและได้มาตรฐานปราศจากหลุมและน้ำขังในหน้าฝน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือการจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยให้เข้มงวดและได้มาตรฐาน และมีเจ้าหน้าที่คอยบริการให้ข้อมูลในวันหยุด

วัดหน้าพระเมรุ

การสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ ณ วิหารพระมงคลบพิตร ดังแสดงใน
ภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 วัดหน้าพระเมรุ

ที่มา : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2545 : 10

ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 5 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศเหนือ ในนครประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา วัดหน้าพระเมรุ อยู่ในเกาะเมืองด้านทิศเหนือ ในนครประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ริมคลองสระบัว หมู่ 5 ตำบลท่าว่าสุกรีอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ตรงข้ามพระราชวังโบราณเป็นอารามหลวงสามัญชั้นตรี ตามตำนานกล่าวว่า
พระองค์อินทร์ในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2047 พระราชทานนาม
ว่า “วัดพระเมรุราชิการาม” ต่อมาภายหลังเรียกว่า วัดหน้าพระเมรุ สันนิษฐานว่าสร้างตรงที่ถวาย
พระเพลิงพระบรมศพพระราชอาพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง และคงได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์
เรื่อยมา วัดนี้ได้รับการบูรณะซ่อมแซมมาหลายสมัย ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ สมัย
พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นวัดที่มีประวัติศาสตร์ของการสงครามระหว่างไทยกับ
พม่ากล่าวคือเป็นวัดที่เป็นสถานที่ตั้งค่ายของทัพพม่าในสมัยการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 และใน
วัดนี้เองได้มีพระพุทธรูปที่ประดิษฐานอยู่ในวัดที่สมบูรณ์ที่สุด เพราะเป็นวัดที่รอดพ้นจากการถูก

พม่าเผาทำลาย ซึ่งยังคงเหลือความงดงามที่สมบูรณ์ทั้งตัวโบสถ์และองค์พระประธาน ซึ่งพระนามว่า พระพุทธรนิมิต พิชิตมาร โมลี ศรีสรรเพชญบรมไตรโลกนาถ เป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องใหญ่ ตำริคปางมารวิชัย เป็นศิลปะแบบปราสาททอง โดยตัวโบสถ์เป็นศิลปะของอยุธยาโดยแท้ อันบ่งบอกถึงศิลปกรรม สถาปัตยกรรมที่รุ่งเรืองในอดีต และยังคงสภาพความสมบูรณ์ ประกอบ

การทำเลที่ตั้งของวัดอยู่ในเขตเกาะเมืองมีการคมนาคมสะดวก มีกิจกรรมการปล่อยนกปล่อยปลา จึงทำให้มีผู้นิยมมาเที่ยวชมเป็นจำนวนมากรองลงมาจากพระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์

จากการสัมภาษณ์ ผู้มาเที่ยวชมวัดหน้าพระเมรุ จำนวน 8 คน มีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ และผลการให้สัมภาษณ์ แสดงตามตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดหน้าพระเมรุ

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	7 ตุลาคม 2549	09.15 น	นางสาวอัญชลี มีลิบ	49 หมู่ 1 ต.บ้านยาง อ.วัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก
2.	7 ตุลาคม 2549	10.20 น	นางสาวพรรณ ผิวศิริ	74 หมู่ 2 ต. พุชม อ. เชียงคาน จังหวัดเขียงราย
3.	7 ตุลาคม 2549	12.51 น	นายบุญเลิศ สมุดทอง	69/2 หมู่ 2 ต. บางพูด อ. เมือง จังหวัดปทุมธานี
4.	7 ตุลาคม 2549	11.45 น.	นายชนากร ตั้งเสมอธรรม	301 หมู่ 5 ต.ท้ายบ้านใหม่ อ. เมือง จังหวัดสมุทรปราการ
5.	8 ตุลาคม 2549	10.45 น	นางปรียาภรณ์ หรือโอภาส	67/5 หมู่ 2 ถ.รามอินทรา กท.8 เขตบางบอน กรุงเทพฯ
6.	4 พฤศจิกายน 2549	14.05 น.	นายปภพ ภูมรินทร์	2/2 หมู่ 7 ต. บ้านเลน อ.บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
7.	4 พฤศจิกายน 2549	10.04 น	นางปัทมาวรรณ จันทร์อุดม	20/4 หมู่ 1 ต. นาสวน อ.ศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
8.	5 ธันวาคม 2549	11.00 น.	นายสมศักดิ์ กลั่นบุศน์	21/4 ต.เลาขวัญ อ.เลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ จำนวน 8 คน ณ วัดหน้าพระเมรุ พบว่า
 อัญชลี มีสิน (2549, ตุลาคม 7) นักท่องเที่ยว อายุ 31 ปี อาชีพ พนักงานบริษัท อยู่
 บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4 ต. บ้านยาง อ. วัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ผลการสัมภาษณ์ วันที่ 7 ตุลาคม
 2549 เวลา 09.15 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ของการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์
 พระนครศรีอยุธยา เพราะสนใจในประวัติความเป็นมาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและเห็นคุณค่า
 ทางประวัติศาสตร์ของอยุธยาซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมืองหลวงเก่าของไทย เดินทางมาครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2
 และรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากการดูรายการโทรทัศน์ ทั้งละครและรายการ
 จดหมายเหตุกรุงศรี ทางโทรทัศน์ช่อง 7 สี และละครทางโทรทัศน์ช่อง 5 และช่อง 3 สิ่ง
 ที่ประทับใจในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ซากโบราณสถานของ
 สถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมอุทยาน
 ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 700 บาทจะเสียเป็นค่าอาหาร และค่าซื้อของฝากและค่า
 รถ สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อนกับครอบครัวและต้องการมาชมโบราณสถาน
 เก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาสถานที่ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ชอบมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะ
 ยังคงความสวยงามครั้งอดีตที่เคยเจริญรุ่งเรืองให้พบเห็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนประวัติความเป็นมา
 ของวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่มีความสำคัญต่อพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา และถือโอกาสได้
 เที่ยวชมวัดมหาธาตุและวิหารพระมงคลบพิตรซึ่งอยู่ในบริเวณพื้นที่ติดกับวัดพระศรีสรรเพชญ์
 สถานที่ชอบรองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุเพราะต้องการมาสักการะพระประธานในโบสถ์ของวัด
 หน้าพระเมรุซึ่งประวัติเป็นวัดที่ไม่ถูกทำลายจากทหารพม่าเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยาจึงต้องการไป
 สักการะพระประธานที่เก่าแก่ในโบสถ์วัดหน้าพระเมรุ รองลงมาคือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะเคยได้
 ชมการถ่ายทอดโทรทัศน์เมื่อครั้งมีพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จมา
 เยี่ยมชมและมีการแสดง แสง สี เสียง ณ บริเวณวัดดังกล่าว ทำให้รู้สึกชอบและอยากมาเที่ยวชม
 รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร ชอบเพราะมีหลวงพ่อโต และมีศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ที่มี
 ประวัติความเป็นมาน่าสนใจและต้องการดูความสวยงามของหลวงพ่อโตและศาลเจ้าแม่สร้อย
 ดอกหมาก พร้อมจะได้มาสักการะหลวงพ่อโตวัดพนัญเชิงวรวิหาร รองลงมา คือวัดใหญ่ชัยมงคล
 เพราะมีอนุสาวรีย์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช วีระบุรุษของกรุงศรีอยุธยา จะได้นำไหว้ท่านเพื่อ
 ขอพรและมาดูเจดีย์แห่งชัยชนะของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช การเดินทางมาเที่ยวชมอุทยาน
 ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาครั้งนี้มากับครอบครัว จำนวน 4 คน มี พ่อ แม่ และพี่น้อง
 ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือ เวลา 9.30 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 3 ชั่วโมงกว่า

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้
 สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ความเป็นมรดกโลกให้มากกว่านี้ ทั้งทาง

โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ตลอดจนหนังสือพิมพ์ต่างๆ ด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยพึงพอใจเท่าที่ควรและมีเห็นว่าควรมีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะปัจจุบันมียามรักษาความปลอดภัยน้อยไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง มียามรักษาความปลอดภัยแต่ตามป้อมยาม จึงต้องการให้ยามรักษาความปลอดภัยเดินตรวจตราครอบๆบริเวณนครประวัติศาสตร์อย่างทั่วถึง การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เห็นมีที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตวัดพระศรีสรรเพชญ์และบริเวณโบราณสถานใกล้เคียงก็ไม่พบเห็น มีแต่ศาลาหน้าวิหารพระมงคลบพิตรและควรมีที่นั่งพักในบริเวณพระราชวังบ้างเพื่อจะได้เป็นที่นั่งพักผ่อน ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจให้มีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพราะทุกครั้งที่มาเที่ยวชมไม่เคยได้รับการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมมีแต่การจำหน่ายหนังสือพร้อมการขายบัตรค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการให้บริการข้อมูลบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นสิ่งที่ดีมากเพื่อผู้มาเที่ยวชมจะได้ซักถามข้อมูลต่าง ๆ หรือสอบถามประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา พร้อมเส้นทางการเดินทางไปตามโบราณสถานต่างๆ ด้านเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลควรมีเฉพาะวันหยุดเท่านั้น ด้านการรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์นั้นเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้านการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นควรมีการปรับปรุงโดยการจัดให้มีสถานที่ไว้ให้พักผ่อนและมีการขยายลานจอดรถให้มากขึ้น และเห็นชอบการให้บริการน้ำดื่มฟรีถ้าจะมีให้บริการ ด้านการเก็บค่าเข้าชมของอุทยานประวัติศาสตร์นั้น ถ้าเป็นคนไทยเหมาะสมดีแล้ว ส่วนชาวต่างชาติ ควรมีการขึ้นค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่อื่นในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา บางสถานที่ในเขตนครประวัติศาสตร์ไม่ค่อยมีร้านค้า เช่นแถวหน้าเจดีย์พระศรีสุริโยทัย วัดใหญ่ชัยมงคลหรือหน้าวัดพระเมรุ ร้านค้าจะอยู่นอกเขตวัด ควรมีการชักชวนร้านค้าเหล่านั้นตกแต่งร้านค้าให้มีเอกลักษณ์แบบไทยๆ ด้านเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ขอให้มีการต้อนรับผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาด้วยความเต็มใจและมีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความเป็นมิตร ความเต็มใจให้บริการและแสดงความยินดีให้บริการ ด้าน การเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอ บางสถานที่ที่มีที่จอดรถไม่เป็นมาตรฐาน เทศกาลต่างๆ มีรถมากหาที่จอดรถยาก ตลอดจนไม่รู้สื่อความปลอดภัยต่อทรัพย์สินเพราะไม่มีใครช่วยดูแลและรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การจัดหาสถานที่จอดรถในช่วงเทศกาลให้มีเพียงพอต่อความพึงพอใจหรือมีการขยายที่จอดรถให้กว้างขวางขึ้นในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากกว่านี้ คือให้มียามรักษาความปลอดภัยทุกพื้นที่ไม่ใช่อยู่แต่ในป้อมยามเท่านั้น พร้อมให้มีการตกแต่งบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้สดชื่นด้วยการปลูกต้นไม้ ไม้ดอก ที่เป็นต้นไม้โบราณ เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศ

พรรณ ผิวศิริ (2549, ตุลาคม 7) นักท่องเที่ยว อายุ 43 ปี อยู่บ้านเลขที่ 74 หมู่ 2 ต.พุชน อ.เขียงคาน จ.พิจิตร ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 7 ตุลาคม 2549 เวลา 10.20 น ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ของการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ เห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และต้องการมาพบเห็นเมืองที่ได้ชื่อว่าเป็นเมืองหลวงเก่าของไทยในอดีตการเดินทางมาครั้งนี้เป็นครั้งแรก รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการดูรายการโทรทัศน์ช่อง 7 สี รายการจดหมายเหตุกรุงศรี และการดูละครโทรทัศน์ที่เป็นละครย้อนยุคทางโทรทัศน์ช่อง 3 และ ช่อง 5 มีความประทับใจประวัติโบราณสถานในแต่ละแห่งของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาโดยเฉพาะเมื่อนึกถึงเหตุการณ์ที่พม่ามาเผากรุงศรีอยุธยา มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาครั้งนี้เสียค่าใช้จ่าย ไม่เกิน 500 บาท เสียเป็นค่าอาหารและซื้อของเล็กๆ น้อยๆ สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมโบราณสถานเก่าแก่และมาชมความเป็นมรดกโลกของอยุธยา สถานที่ที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะประวัติของพระที่นั่งดังกล่าวว่าเป็นวัดที่มีความสำคัญต่อพระมหากษัตริย์ของไทยในอดีตและความสวยงามของพระที่นั่งดังกล่าว อีกพร้อมทั้งการเที่ยวชมวัดมหาธาตุ วัดพระราม ซึ่งเป็นวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกันกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ ประกอบกับอยู่ใกล้กับวิหารพระมงคลบพิตร จะได้ไปสักการะพระมงคลบพิตรเพื่อขอพรจากพระองค์ท่านซึ่งถือว่าเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของอยุธยา รองลงมาคือ วิหารพระมงคลบพิตรที่อยู่ติดกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ รองลงมาคือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะไปสักการะหลวงพ่อดโตวัดพนัญเชิงวรวิหาร ตามคำเล่าขานถึงความศักดิ์สิทธิ์และความศรัทธาของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาสักการบูชาท่าน พร้อมจะได้ชมศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมากที่ประดิษฐานอยู่ที่วัดพนัญเชิงวรวิหาร และให้อาหารปลาที่ทำน้ำของวัดพนัญเชิงวรวิหาร รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดเก่าแก่ของอยุธยาและเป็นวัดที่ยังคงความสมบูรณ์ทั้งโบสถ์และพระประธานในโบสถ์ รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนารามเพราะเป็นวัดที่ยังคงความสวยงามและอยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้มีบรรยากาศที่ร่มรื่น จะได้ชมวิวทิวทัศน์บริเวณสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อการพักผ่อนไปในตัว รองลงมา คือ วัดใหญ่ชัยมงคล

เพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่อภัยภูธร เพื่อจะไปไหว้รูปหล่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อีกประการคือจะได้ไปรับประทานอาหารตามร้านค้าที่อยู่หน้าวัดด้วย สุดท้าย คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะประทับใจในความกล้าหาญของพระองค์ท่านจึงไปกราบไหว้พระองค์ท่านที่ทรงเสียสละเพื่อชาติ การเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ครั้งนี้ได้เดินทางมากับครอบครัว หมายถึง พวกญาติ ๆ มากัน 6 คน คือ ตัวเอง พี่ น้องและหลานๆ มาเวลา 8 โมงกว่า เกือบ 9 โมง มาพักที่บ้านญาติที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4-5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ตลอดเวลาการจัดงานใหญ่ๆ ของจังหวัดโดยประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ และวิทยุ ก่อนวันงานประมาณ 2 สัปดาห์ ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์ มีความรักษาความปลอดภัยในระดับหนึ่งแต่ถ้าจะพึงพอใจมากกว่านี้คือควรมีการรักษาความปลอดภัยในมีมาตรฐาน เพราะปัจจุบันมีโจรผู้ร้ายมาก และยามรักษาความปลอดภัยที่มีอยู่ค่อยไปควรเพิ่มมาตรการและจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยให้มากและทั่วถึงกว่านี้ ด้านการจัดที่พักผ่อนนั้นผู้ให้สัมภาษณ์พอใจกับสถานที่ของนครประวัติศาสตร์ที่มีที่ร่มๆ ใ้ที่นั่งพักผ่อน แต่จะพอใจมากเมื่อมีการจัดหาเก้าอี้หรือม้านั่ง ใ้ที่นั่งพักผ่อน เพราะกลางวันตอนเที่ยงๆ อากาศร้อนมากจึงน่าจะมีเก้าอี้ที่นั่งพัก หรือ ศาลาทรงไทยก็ได้ ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชม นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารเวลามาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จะได้ไว้เป็นคู่มือในการเที่ยวชม และในเอกสารควรมีเนื้อหาสาระแนะนำการเที่ยวและบอกเส้นทางพร้อมประวัติย่อของโบราณสถานต่างๆ ที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์แต่ละแห่งที่สำคัญๆ ซึ่งจะเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอย่างมาก ด้านการมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลนั้นเห็นด้วยกับการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล บริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะผู้มาเที่ยวชมบางคนไม่รู้จักสถานที่ต่างๆ ของโบราณสถานในอุทยานประวัติศาสตร์ฯ จึงมีความพึงพอใจถ้าให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ ด้านการรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา รู้สึกว่ามีการดูแลรักษาความสะอาดยังไม่ทั่วถึง ควรมีการดูแลรักษาให้ทั่วถึงกว่าที่เป็นอยู่ ด้านการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจมากถ้ามีการปรับปรุงบริเวณที่จอดรถเพราะช่วงเทศกาลผู้มาเที่ยวชมมากเกือบทุกสถานที่ที่ไปในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ฯ ที่จอดรถไม่เพียงพอ ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรี นั้นเห็นด้วยเพราะถ้าจะมีการให้บริการก็เป็นการดีสำหรับผู้มาเที่ยวชม นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าการบริการนี้ย่อมทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์คนอื่นๆ พึงพอใจเช่นกัน และด้านค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับ

ค่าธรรมเนียมการเข้าชมเพราะคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ควรตกแต่งใหม่ให้แลดูเป็นแบบไทยให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหน้าวิหารพระมงคลบพิตร เพราะดูแออัดเกินไป ส่วนบริเวณอื่นๆนั้นไม่ค่อยมีร้านค้า เพราะอยู่นอกเขตวัดหรือนอกเขตโบราณสถาน ด้านการแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีเจ้าหน้าที่คอยบริการด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม ตอบคำถามผู้มาเที่ยวชมด้วยความเต็มใจไม่มีท่าทางเบื่อหน่ายที่จะตอบคำถาม พร้อมเอาใจใส่ต่อผู้มาเที่ยวชมเมื่อมีปัญหา ด้านการเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเพราะคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือปัญหาด้านการรักษาความปลอดภัยเพราะบางพื้นที่ไม่ค่อยมีคนหรือยามอยู่

ข้อเสนอแนะในการพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือการปรับปรุงพื้นที่จอดรถให้มีมากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับผู้มาเที่ยวชมได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอในทุกพื้นที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ของผู้ให้สัมภาษณ์คือการขอให้เจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ที่ไม่ค่อยมีผู้มาเที่ยวชมหรือเจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยเพื่อจะได้แจ้งเหตุเมื่อประสบปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

บุญเลิศ สมุดทอง (2549, ตุลาคม 7) นักท่องเที่ยว อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อายุ 43 ปี อยู่บ้านเลขที่ 69 หมู่ 2 ต. บางพูด อ.เมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการให้สัมภาษณ์ ในวันที่ 7 ตุลาคม 2549 เวลา 12.51 น. ผู้ให้สัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ต้องการมาศึกษาหาความรู้ทางประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและเห็นคุณค่าของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในความเป็นมรดกโลกของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาพร้อมกับการมาพักผ่อนหย่อนใจ และมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็น ครั้งที่ 2 ได้รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการดูทีวีและข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 สี รายการจดหมายเหตุกรุงศรีฯ และรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากละครย้อนยุคทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์มีความประทับใจในโบราณสถานในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่เคยเจริญรุ่งเรืองในอดีต เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม 1,000 กว่าบาทแต่ไม่เกิน 2,000 บาท จะเสียเป็นค่าอาหารและค่ารถ ค่าของฝาก สาเหตุของการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ต้องการมาพักผ่อน สถานที่ในเขตนครประวัติศาสตร์ที่ชอบมากที่สุด คือ บริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดมหาธาตุ และวิหารพระมงคลบพิตร เพราะจะได้มาเที่ยวชมโบราณสถานและสักการะ

พระมงคลบพิตร รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ไม่ไกลจากวัดพระศรีสรรเพชญ์ และต้องการมาสักการะพระประธานซึ่งเป็นพระพุทธรูปสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ยังคงสภาพที่สมบูรณ์และรอดพ้นจากการทำลายของพม่าในสมัยกรุงศรีอยุธยา รองลงมา คือ วัดใหญ่ชัยมงคลเพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลและชมรูปเหมือนของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเพื่อระลึกถึงคุณความดีของพระองค์ท่าน รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะได้เคยดูการแสดง แสง สี เสียงและต้องการมาชมพระตำหนักศิลาแลง (อยู่ตรงข้างวัดไชยวัฒนาราม) ประกอบกับต้องการมาดูภูมิทัศน์สองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รองลงมา คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะเป็นทางผ่านไปวัดไชยวัฒนาราม จึงได้มาไหว้เจดีย์พระศรีสุริโยทัยเพื่อระลึกถึงวีรกรรมของพระองค์ท่าน สุดท้าย คือ วัดพนัญเชิงวรวิหารเพราะมาสักการะหลวงพ่อโต เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ในการมาเที่ยวชมครั้งนี้มีกัน 3 คน มี พ่อ แม่ และ ลูก มาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ ในช่วงเวลา 8 โมงกว่า ๆ จะใช้เวลาในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 3 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์นั้นขอให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ด้านการรักษาความปลอดภัยตามสถานที่ต่างๆ ให้ทั่วบริเวณที่เที่ยวชมจะได้มีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมขอให้ยามรักษาความปลอดภัยมีการเดินตรวจตรารอบๆ นครประวัติศาสตร์ และให้มีมีน้ำดื่มตามใต้ต้นไม้ในเขตนครประวัติศาสตร์เพื่อจะได้นั่งพัก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ถ้ามีแจกฟรีบ้างก็ดี อาจเป็นพวกแผ่นพับเล็กๆ โดยมียารละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ที่สำคัญและการเดินทางไปเที่ยวชม ฯ ตามสถานที่นั้นๆ จะได้เป็นตัวเลือกว่าจะไปเที่ยวชมที่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล ในกรณีมีข้อสงสัยจะได้สอบถามได้ ด้านความสะอาดขอให้มีการทำความสะอาดทุก ๆ วัน จะได้แลดูสะอาดน่าเที่ยวชม ในด้านการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์ในบางพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่จอดรถมีน้อยไปบางแห่งในเขตนครประวัติศาสตร์บางแห่งเกือบไม่มีเลย เช่น บริเวณเจดีย์พระศรีสุริโยทัย วัดพระราม เพราะในช่วงวันหยุดหรือเทศกาลมีผู้มาเที่ยวชมมากที่จอดรถไม่เพียงพอควรมีการปรับปรุง การให้บริการน้ำดื่มฟรีนั้นก็ดี ควรมีตั้งบริการไว้ในแต่ละจุดในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาละสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คิดว่าเหมาะสมดีแล้ว ส่วน ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คิดว่าวัดพนัญเชิงวรวิหารมีการตกแต่งร้านเหมาะสมดี แต่บางแห่ง เช่น บริเวณพระมงคลบพิตร มีร้านค้าอยู่ติดกันมากเกินไป หลังคาร้านค้าเตี้ยดูมืด ดูไม่เป็นเอกลักษณ์ความเป็นไทย จึงน่าจะปรับปรุง ส่วนที่อื่นๆ มีร้านค้าน้อย ไม่เป็นสัดส่วน ด้าน เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา อยากให้มีอาชีพค้าขายไม่ตรีที่ดีต่อผู้มาเที่ยวชม

ด้วยการมีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแสดงความมีไมตรีจิต ด้านการเปิดปิดของอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเปิด - ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเห็นว่าเหมาะสมแล้วไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ไม่มีที่นั่งพัก เวลาเดินเหนื่อยๆ มา ต้องการหาที่นั่งพัก อีกประการคือหาที่จอดรถยาก

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ควรขยายที่จอดรถให้มีมากกว่าที่เป็น

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือขอให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามจุดต่างๆ และ มีที่พักผ่อน บ้างในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ธนากร ตั้งเสมอธรรม (2549, ตุลาคม 8) นักท่องเที่ยว อายุ 45 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 301 หมู่ 5 ต. ท้ายบ้านใหม่ อ. เมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 8 ตุลาคม 2549 เวลา 11.45 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มี วัตถุประสงค์ของการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือสนใจในประวัติความเป็นมาและรู้ลึกซึ้งถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยาของไทยในอดีต เดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการเรียนประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา และรายการทีวี รายการจดหมายเหตุกรุงศรีทางทีวี ช่อง 7 สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 และละครต่างๆตามสถานีโทรทัศน์ตามช่องต่างๆ มีความประทับใจในประวัติของโบราณสถานในแต่ละแห่งในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และประทับใจในคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของอยุธยา การมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาครั้งนี้ใช้งบประมาณ 800 - 1,000 บาท จ่ายเป็นค่าอาหารและน้ำดื่มและซื้อของฝากสาเหตุที่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือมาชมโบราณสถานและมาพักผ่อนกับครอบครัว สถานที่ที่ชอบมากที่สุดในพื้นที่นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะเคารพและศรัทธาในหลวงพ่อโต วัดพนัญเชิงวรวิหาร และต้องการมานั่งพักผ่อนบริเวณเขื่อนหน้าวัดด้วยมีอากาศเย็นสบาย รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะได้ชื่อว่าเป็นวัดที่ไม่เคยถูกพม่าเผาทำลายยังคงสภาพเก่าที่สมบูรณ์ รองลงมา คือ วัดชัยวัฒนาราม เพราะต้องการมาชมทิวทัศน์บริเวณสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และเคยดูการถ่ายทอดงานเลี้ยงแขกบ้านแขกเมืองเมื่อหลายปีก่อน ได้มีการแสดงแสง สี เสียง ที่วัดนี้จึงชอบมาเที่ยวชม รองลงมา คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ และโบราณสถานรอบๆ รวมทั้งพระราชวังต่างในพื้นที่เดียวกัน พร้อมได้มาสักการะพระมงกุฎพิตร เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง รองลงมา คือ วัดใหญ่ชัยมงคล ชอบมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลซึ่งมีประวัติ

ว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นผู้สร้างขึ้น และจะได้ให้รูปเหมือนพระองค์ท่านที่วัดนี้ด้วยเพื่อเป็นการระลึกถึงคุณความดีและขอพรจากพระองค์ท่าน สูดท้ายคือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะมาถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้วถือโอกาสไปไหว้ท่านด้วย ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นี้ได้มากับครอบครัว มากัน 4 คน พ่อ แม่ และ ลูก อีก 2 คน มาเที่ยวเวลาประมาณ 9 โมงเช้าในเวลาในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของสัมภพณ์ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ขอให้มีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ทั้งทางทีวี และ วิทยุ กระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรณีที่มีงานควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นอีก ด้านการรักษาความปลอดภัยขอให้มีการรักษาความปลอดภัยทั้งที่บริเวณที่จอดรถและบริเวณทั่ว ๆ ไปในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในทุกพื้นที่ได้จะเป็นการดีเพราะบางพื้นที่ไม่มีมีการรักษาความปลอดภัย ยิ่งตามวัดต่าง ๆ บางแห่ง นอกจากบริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ไม่ค่อยเห็นมีการรักษาความปลอดภัย ขอให้มีการรักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเท่าที่เห็นไม่มีอยากให้มีการจัดหานั่งพักผ่อน หรือ จัดสวนหย่อมในบริเวณนครประวัติศาสตร์เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้พักผ่อนได้บ้างเป็นสวนดอกไม้ก็ดี จะเป็นดอกไม้ในวรรณคดีหรือดอกไม้สมัยโบราณก็ได้ ด้าน เอกสารประกอบการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ ถ้ามีแจกให้ก็ดี จะได้วางแผนการเที่ยวชมได้ อาจเป็นเอกสารแนะนำการเที่ยวชมเพื่อคนที่มาจากต่างจังหวัดจะได้ศึกษา ด้านการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลบริเวณนครประวัติศาสตร์เพื่อจะได้บริการข้อมูลต่างๆแก่ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพื่อผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจะมีอะไรสงสัยจะได้คอยตอบข้อซักถามได้ อาจจะมีในบางพื้นที่ก็ได้ไม่จำเป็นต้องมีทุกพื้นที่ ด้านการรักษาความสะอาดในบางแห่งยังมีเศษกระดาษตกเกลื่อนอยู่โดยเฉพาะบริเวณศาลหลักเมือง ด้านการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ที่จอดรถเพราะวันหยุดมีผู้มาเที่ยวชมมากที่จอดรถไม่เพียงพอ จึงควรขยายพื้นที่จอดรถ ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในบางพื้นที่ เช่น วัดพระมงคลบพิตร วัดไชยวัฒนาราม ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรีนั้นผู้ให้สัมภพณ์พึงพอใจถ้ามีการให้บริการและเห็นด้วยถ้ามีการบริการ ด้านการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างในนครประวัติศาสตร์นั้นสมควรมีการขึ้นค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวต่างประเทศเพราะค่าของเงินบาทของไทยน้อยกว่าต่างชาติ จึงสมควรขึ้นค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์กับชาวต่างประเทศ ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์อยากให้มีการปรับปรุงร้านค้าให้เป็นแบบไทยให้มากกว่านี้ และให้มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ไทยเหมือนกัน

หมด หรือ เฉพาะจุดใหญ่ที่มีนักท่องเที่ยวมากก็ได้ การแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาสมควรแสดงความมีไมตรีจิตด้วยการมีใบหน้าที่ยิ้มแย้มและแสดงความเป็นมิตรยินดีที่จะตอบคำถามด้วยความเต็มใจ ด้านการเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ปัญหาการหาที่จอดรถ มีรถมากหาที่จอดรถยากต้องไปจอดรถไกล กลัวไม่ปลอดภัย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒานครประวัติศาสตร์คือควรมีการขยายบริเวณที่จอดรถให้มีมากกว่าที่เป็นในทุกๆพื้นที่ที่เป็นสถานที่ที่เข้าชมในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้มี

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ อยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่จอดรถ

ปกพ ภูรินทร์ (2549, พฤศจิกายน 4) นักท่องเที่ยว อายุ 45 ปี อาชีพ รับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 2/2 หมู่ 7 ต.บ้านเลน อ.บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการสัมภาษณ์ ในวันที่ 4 พฤศจิกายน 2549 เวลา 14.05 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการชมที่เป็นประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่ได้ถูกทำลายจากฝีมือของพม่า ว่ามีความสวยงามและมีความเป็นมาอย่างไรการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาครั้งนี้เป็นครั้งที่ 7 ขึ้นไป และรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงรู้จักจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งแต่เกิดแต่มารู้จักว่าเป็นนครประวัติศาสตร์ก็ตอนโต ประจวบกับได้เรียนประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา และดูโทรทัศน์ทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ที่มีทั้งสารคดีและละครย้อนยุค ทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีความประทับใจความเป็นมาของโบราณสถานในแต่ละแห่งที่ได้ไปเที่ยวชมและรู้สึกเสียดใจ เมื่อถึงเหตุการณ์ครั้งอดีตที่พม่ายกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา ว่ามีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม ฯ ไม่เกิน 500 บาท เสียเป็นค่าอาหาร ค่าซื้อของเล็กๆ น้อย ๆ สาเหตุที่มาเพราะต้องการมาพักผ่อนเวลาว่างๆ สถานที่ชอบมาเที่ยวชมในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะมีประวัติว่าเป็นวัดที่มีความสำคัญต่อพระมหากษัตริย์ในอดีตและมีความสวยงาม และปัจจุบันยังเห็นร่องรอยแห่งความสวยงามอยู่ พร้อมทั้งต้องการเที่ยวชมวัดมหาธาตุ วัดพระราม ซึ่งเป็นวัดที่มีพื้นที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน นอกจากนี้แล้ว รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยาและเป็นวัดที่ยังมีความสมบูรณ์อยู่ทั้งโบสถ์และพระประธานในโบสถ์ เพื่อจะได้ไปสักการบูชาพระ

ประธานที่เก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะเป็นวัดที่คงความสวยงาม และอยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้มีบรรยากาศดี ร่มรื่น จะได้ชมทิวทัศน์บริเวณสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อความเพลิดเพลินใจ รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะจะได้ไปสักการะหลวงพ่อโตวัดพนัญเชิงวรวิหาร ที่ความศักดิ์สิทธิ์และมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจประกอบกับเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของคนกรุงศรีอยุธยา แม้แต่ชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนจีน ยังเดินทางมาสักการบูชาพระองค์ท่าน กับได้เที่ยวชมศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก และได้ให้อาหารปลาหน้าวัดรองลงมา คือ พระวิหารมงคลบพิตร ซึ่งอยู่ใกล้กับวัดพระศรีสรรเพชญ์ เพื่อไปขอพรจากท่านรองลงมา คือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่และไหว้รูปหล่อของพระนเรศวรมหาราช พร้อมหาอาหารรับประทานบริเวณหน้าวัดเพราะกลัวเดี๋ยวร่อยรองลงมา คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย ที่ชอบไปเพราะจะไปไหว้ท่านและประทับใจในการเสียดชะของพระองค์ท่าน ผู้ให้สัมภาษณ์มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา กับครอบครัวและพวกญาติๆ มาจำนวน 6 คน คือ ตนเอง พี่ๆ น้องๆ และหลานๆ มาตั้งแต่เวลา 8 โมงเช้า ในเวลาในการเที่ยวชมเป็นเวลา 4 - 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและจะมีความพึงพอใจน้อยเมื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ตลอดเวลาของการจัดงานใหญ่ๆ โดยประชาสัมพันธ์ทางทีวี และสถานีวิทยุต่างๆรวม ทั้งสถานีวิทยุชุมชนรวมทั้งขั้บรณดณฑ์ประกาศกระจายเสียงรอบตัวเมืองก่อนงานประมาณ 2 สัปดาห์ ด้านการรักษาความปลอดภัยต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน และที่มีอยู่น้อยไปควรเพิ่มมาตรการและจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยให้มากและทั่วถึงกว่านี้ เพื่อความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชมด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจและมีความเห็นว่าควรให้มีที่ร่มๆ ใ้วันนั่งพักผ่อนเวลาเหนื่อยจะได้พักเพราะอากาศตอนกลางวันหรือตอนเที่ยง ๆ อากาศร้อนมาก และควรมีเอกสารประกอบการเที่ยวชมแจกขอให้มีเนื้อหาแนะนำการเที่ยวและเส้นทางการเดินทางพร้อมประวัติย่อของโบราณสถานแต่ละแห่งที่น่าสนใจในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล บริเวณนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าสมควรและพึงพอใจ ขอให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล เพื่อแนะนำสถานที่ที่เข้าชมให้แก่ผู้ที่มาเที่ยวชมจากต่างจังหวัดให้รู้จักโบราณสถานในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการรักษาความสะอาดนั้นขอให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดให้ทั่วถึงกว่าที่เป็น ด้านการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงบริเวณที่จอดรถเพราะช่วงเทศกาลผู้มาเที่ยวชมมากเกือบทุกสถานที่ในเขตนครประวัติศาสตร์ทำให้ที่จอดรถไม่เพียงพอ ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรี นั้นเห็นด้วยถ้าทางอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจะ

บริการให้ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมดีแล้ว และพึงพอใจอาจจะขึ้นค่าเข้าชมสำหรับชาวต่างประเทศเพราะที่ เก็บอยู่น้อยเกินไปเมื่อเทียบกับค่าของเงินของต่างประเทศการตกแต่งร้านค้าบริเวณนคร ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาควรตกแต่งใหม่ให้แลดูเป็นแบบไทยๆให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหน้าพระมณฑปพิตรคูแล้วแออัดเกินไป ส่วนบริเวณอื่นๆไม่ค่อยมีร้านค้า ด้านการ แสดงออกของเจ้าหน้าที่นั้นต้องการให้มีใบหน้าที่ยิ้มแย้มตอบคำถามผู้มาเที่ยวชมด้วยความเต็มใจ ไม่มีท่าทางเบื่อหน่ายที่จะตอบคำถาม พร้อมเอาใจต่อผู้มาเที่ยวชมเมื่อมีปัญหา ด้านการเปิด-ปิดของ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ การรักษา ความปลอดภัยรู้สึกกลัวๆ เพราะบางพื้นที่ไม่ค่อยมีผู้มาเที่ยวชมเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ขอให้มีการปรับปรุงพื้นที่ที่มีน้ำขังและบางพื้นที่ที่มีหญ้าขึ้นหนา

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยในที่ที่ไม่ค่อยมี ผู้คนหรือมีเจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยอยู่ในทุกพื้นที่เพื่อจะได้แจ้งเหตุได้เมื่อมีปัญหา

ปรีชาภรณ์ หรือ โอภาส (2549, พฤศจิกายน 4) นักท่องเที่ยว อายุ 45 ปี อาชีพ ข้าราชการ อยู่บ้านเลขที่ 67/2 ถ. รามอินทรา ถนนกิโลเมตร 8 เขตบางบอน กรุงเทพฯ ผลการ สัมภาษณ์วันที่ 4 พฤศจิกายน 2549 เวลา 10.45 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชม นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของอยุธยาในฐานะมรดก โลกที่ต่างชาดิกย่องถือว่าเป็นจังหวัดที่น่ามาเที่ยวชมตลอดจนร่องรอยของความเจริญของจังหวัด พระนครศรีอยุธยา มาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากคำ บอกล่าจากเพื่อนที่เคยมาเที่ยวประทับใจในคุณค่าของกรุงเก่า มีความประทับใจในสถานที่ต่างที่ อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เสียค่าใช้จ่าย ประมาณ 1,000 บาทต่อครั้ง เสียเป็น ค่าอาหารและค่าซื้อของฝาก สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมโบราณสถานและประวัติความเป็น มาของโบราณสถานที่สำคัญๆตามประวัติศาสตร์พร้อมชมทิวทัศน์ของอยุธยา สถานที่ที่ชอบ มากที่สุด คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะดูรายการโทรทัศน์ละครสมัยก่อนเรื่องอะไรจำไม่ได้แต่ถ่าย ทำที่วัดไชยวัฒนาราม มีนางเอกชื่อนางนกยูง ดูละครแล้วเห็นสวยงามดีจึงชอบมาเที่ยวพร้อม พักผ่อนเพราะวัดอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและตรงข้ามกับพระตำหนักด้วย รองลงมา คือ วัดหน้า พระเมรุ เพราะเป็นวัดที่ตามประวัติไม่ได้ถูกทำลายเหมือนวัดต่างๆในกรุงศรีอยุธยา จึงต้องการมา ชม เพราะมีความสมบูรณ์โบสถ์และไหว้พระประธานในโบสถ์ รองลงมาคือวัดพระศรีสรรเพชญ์

และวิหารพระมงคลบพิตร เพื่อไปสักการะพระมงคลบพิตรพร้อมเที่ยวชมวัดพระศรีสรรเพชญ์ และ วัดพระธาตุควนคู่นันไป ประกอบกับชาวต่างชาติก็ชอบมาเที่ยวชมและมีรูปภาพจำหน่าย เห็นรูปภาพแล้วจึงต้องการมาเที่ยวชม รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะมีหลวงพ่อโตที่เคารพ และนับถือของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ และต้องการมาดูความสวยงามขององค์พระและมานมัสการองค์หลวงพ่อโต การเดินทางเดินทางมากับครอบครัว จำนวน 3 คน คือ พ่อ แม่ และลูก เดินทางออกจากบ้าน 7 โมงกว่า ถึง อุทยาน ประมาณ 9.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่แสดงความคิดเห็น เพราะได้เรียนประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา และได้เคยศึกษาเล่าเรียนที่โรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระดับมัธยมศึกษา จึงทำให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอยุธยา ด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นผู้สัมภาษณ์ยังไม่มี ความพึงพอใจในการรักษาความปลอดภัย และมีความเห็นว่าควรมีการรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่แต่ละเขต ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะได้อ่านข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์แล้วมีข่าวอยุธยาบ่อย และจะมีความพึงพอใจเมื่อมีการรักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่ ด้านการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ให้สัมภาษณ์พอใจที่จะให้มีให้มีการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจจะเป็นม้านั่ง หรือเก้าอี้ยาว หรือม้านั่งตั้งเป็นจุดๆ ห่างๆ กัน ด้าน เอกสารประกอบการเที่ยวชมจะพึงพอใจมากถ้าจะมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชม จะเป็นแผ่นพับ หรืออะไรก็ได้ขอให้แจกฟรี ทั้งนี้อาจมีการแจกแผ่นพับหรือคู่มือ ก็ได้พร้อมกับการเสียดำเนินการเที่ยวชม และจะมีความพึงพอใจเมื่อมีเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคอยตอบคำถามหรือข้อสงสัยในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์ เฉพาะวันหยุดราชการ ด้านการรักษาความสะอาดผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าบางแห่งมีคนทิ้งเศษกระดาษ ถุงพลาสติก ควรมีที่ทิ้งขยะภายในบริเวณนครประวัติศาสตร์ เป็นช่วงๆ ด้านการปรับปรุงนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พอใจและเห็นว่าควรปรับปรุงให้มีการปลูกต้นไม้ดอกไม้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อให้ความสดชื่นในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ฯ ส่วนบริเวณพื้นที่อื่นๆ นั้นแล้วแต่ความเหมาะสมไม่มีความคิดเห็น ส่วนดอกไม้ หรือต้นไม้ที่จะปลูก นั้นแล้วแต่เจ้าหน้าที่ที่จะพิจารณา ตามความเหมาะสม ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรีนั้นจะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ ด้านการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเก็บค่าธรรมเนียมและมีความเห็นว่าเหมาะสมดีแล้วสำหรับคนไทย แต่ควรเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับชาวต่างประเทศ เพราะจะได้ นำเงินไปบำรุงรักษาบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการตกแต่งร้านค้าผู้ให้สัมภาษณ์เห็นและรู้สึกว่าการตกแต่งโดยจะพึง

พอใจเมื่อมีการจัดรูปทรงเหมือนกันเป็นบางพื้นที่ ควรปรับปรุงในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์ ถ้ามีร้านค้าใหม่ก็จัดให้มีโครงสร้างให้เป็นแบบไทยๆ ให้เหมือนกัน ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์มีจิตใจแสดงออกถึงความยินดีที่จะให้บริการทางสีหน้าและยิ้มแย้มทักทาย ด้านการเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พอใจกับการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา หาที่จอดรถหาที่จอดยากในบางพื้นที่ เช่น วัดหน้าพระเมรุอยู่ในช่วงเทศกาลยิ่งหาที่จอดรถยากมากกว่าในช่วงวันหยุดธรรมดา

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาานครประวัติศาสตร์ฯ คือ การหาที่จอดรถให้เพียงพอต่อความพึงพอใจตามสถานที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมมาก พร้อมให้มีการ รักษาความปลอดภัยให้มีมากยิ่งขึ้นเพื่อความปลอดภัยและความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม และการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการในวันหยุด

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีพื้นที่ที่มีความร่มรื่นและสวยงามตามธรรมชาติบ้าง เช่น การมีสวนดอกไม้ ในบริเวณสถานที่ต่างๆ นอกเหนือจากซากอิฐและหิน

ปีทมาวรรณ จันทรอุดม (2549, ธันวาคม 5) นักท่องเที่ยว อายุ 45 ปี อาชีพรับราชการ บ้านเลขที่ 20 หมู่ 4 ตำบล. นาสวน อำเภอ ศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 8 ธันวาคม 2549 เวลา 10.04 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์เพราะต้องการชมเมืองมรดกโลก เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 สาเหตุที่มาเพราะเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและไปทำงานที่ต่างจังหวัดจึงมาบ่อย รู้จักนครประวัติศาสตร์มาตั้งแต่เด็กเพราะเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแต่ไปทำงานต่างจังหวัดจึงมีบ้านอยู่ต่างจังหวัดแต่คุณพ่อ คุณแม่อยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากการที่คุณพ่อ คุณแม่เคยพามาเที่ยว มีความประทับใจในประวัติความเป็นมาและโบราณสถานต่างๆว่าทำไมคนโบราณจึงสามารถสร้างวัด วัง ที่คงทน แม้เคยถูกเผาทำลายมาแล้ว ก็ยังคงมีซากของความสวยงามอยู่ เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมแต่ละครั้งประมาณ 800 บาท เพราะมีเด็กมาด้วย สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะมีบ้านคุณพ่อ คุณแม่อยู่ที่นี่ประกอบกับต้องการพักผ่อน สถานที่ที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือวัดพระศรีสรรเพชญ์ หรือ บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นเขตพระราชวังเก่าของกรุงศรีอยุธยา รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ จะได้ไปปล่อยนก ปล่อยปลา อีกประการอยู่ไม่ไกลจากวัดพระศรีสรรเพชญ์ รองลงมา คงวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพื่อไปขอพรจากท่านและทำบุญทุกอย่างได้ที่วัดพนัญ

เชิงรวริหาร สุดท้าย คือวัดใหญ่ชัยมงคล จะได้ไปกราบสักการะสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและออกกำลังกายขึ้นเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัว จำนวน 4 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม ประมาณ 9.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 3 – 4 ชั่วโมง รับประทานอาหารกลางวันด้วย

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พอใจ ในการประชาสัมพันธ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในบางส่วน เช่น การมีป้อมยาม ในบางพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์ แต่ถ้าให้ตีควรมีการรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึงและมากกว่าที่เป็น ด้านการจัดให้มีที่พักผ่อนผู้ให้สัมภาษณ์จะพอใจยิ่งขึ้นเมื่อมีสถานที่หรือศาลาที่ให้ผู้ที่มาเที่ยวชมได้นั่งพักบ้าง ไม่ต้องไปนั่งตามกำแพง หรือกอหญ้า ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชม ไม่ใช่ต้องซื้อเหมือนประวัติต่างๆที่เจ้าหน้าที่ขายอยู่ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์หรือที่อื่นๆ ด้านเจ้าหน้าที่ของอุทยานประวัติที่คอยดูแลนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเจ้าหน้าที่เพราะมีใบหน้าที่ยิ้มแย้มและมีความเต็มใจตอบคำถามของผู้ให้สัมภาษณ์ ด้านการรักษาความสะอาดของบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์พอใจในการรักษาความสะอาดของบริเวณนครประวัติศาสตร์ ด้านการปรับปรุงนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงบริเวณที่จอดรถให้มีมาตรฐาน ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรี ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมากถ้าจะมีการบริการน้ำดื่มฟรีแต่ผู้มาเที่ยวชม ด้านการเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างในนครประวัติศาสตร์ นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับเวลาในการเปิด - ปิด ส่วน ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างในนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมการเข้าใจและเห็นว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว ด้านการตกแต่งร้านค้านั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการตกแต่งร้านค้าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์คือรถโดยสารอื่นชนมีรอยยุบ นิดหน่อย

ข้อเสนอแนะในการพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือให้มีเจ้าหน้าที่หรือยามคอยตรวจตราดูแลในบริเวณที่จอดรถให้อย่างทั่วถึงเพื่อความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ขอให้เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่หรือยามบริเวณที่จอดรถในสถานที่ต่าง ๆ ของนครประวัติศาสตร์ให้อย่างทั่วถึง จะได้ไม่เกิดปัญหาเช่นนี้อีก

สมศักดิ์ กลั่นบุศน์ (2549, ธันวาคม 5) อายุ 51 ปี อยู่บ้านเลขที่ 21/4 ตำบลเลขวิทยุ อำเภอเลขวิทยุจังหวัดกาญจนบุรี ผลการสัมภาษณ์ในวันที่ 5 ธันวาคม 2549 เวลา 11.00 น ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของเมืองหลวงเก่าของไทย และต้องการมาพบเห็นร่องรอยแห่งความสวยงามในอดีต เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 และรู้จักนครประวัติศาสตร์จากเพื่อนบอกและจากสถานโทรทัศน์ทีวีช่อง 7 สีและช่อง 11 จากรายการจดหมายเหตุกรุงศรี และ รายการที่แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ สิ่งที่น่าสนใจการมาเที่ยวชมคือโบราณสถานและโบราณวัตถุต่างๆที่พบเห็นซึ่งแสดงถึงความสวยงามในอดีตเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม จำนวน 1,200 บาท เป็นค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก ค่าน้ำมันรถต่างหากสาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการให้ลูกๆมาเห็น โบราณสถานของจริงไม่ใช่ดูแต่หนังสือเรียนเท่านั้นและจะได้มาครอบครัวมาพักผ่อนด้วย สถานที่เที่ยวชมที่ชอบมากที่สุด คือ บริเวณพระราชวัง คือวัดพระศรีสรรเพชญ์ วิหารพระมงคลบพิตร วัดพระราม นอกนั้นก็จะเป็นวัดหน้าพระเมรุ เจดีย์รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม รองลงมา คือ พระศรีสุริโยทัย รองลงมา คือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะแต่ละสถานที่มีโบราณสถานที่แตกต่างและมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์แตกต่างกันเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัว จำนวน 3 คน คือ พ่อ แม่ และ ลูก ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือเวลา 9 โมงกว่าๆหน่อย ใช้เวลาในการมาเที่ยวชม ถึงตอนบ่ายด้วย คงใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมงกว่าๆ

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์เพราะบางครั้งก็ได้อ่านการเอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานต่างๆ ด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการรักษาความปลอดภัยที่เป็นอยู่เพราะเห็นว่าในบริเวณเขตอุทยานประวัติศาสตร์มียามรักษาความปลอดภัยอยู่แล้ว ส่วนที่อื่นๆในเขตนครประวัติศาสตร์มีบริเวณไม่กว้างขวางและมีผู้คนมากผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่ให้ให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยในบริเวณอื่นๆนอกจากบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจกับการจัดให้มีสถานที่พักในเขตนครประวัติศาสตร์เช่นที่ วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดหน้าพระเมรุ เพราะผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าบางแห่งมีสถานที่นั่งพักผ่อน เช่น วัดใหญ่ชัยมงคล แต่สถานที่กล่าวข้างต้นมีสถานที่พักผ่อนน้อยเพื่อผู้ที่มาเที่ยวชมจะได้นั่งพักผ่อน ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชม ผู้ให้สัมภาษณ์พอใจกับการจัดให้มีเอกสารประกอบการเที่ยวชม เพราะจะได้ไว้เป็นคู่มือในการเที่ยวชม และได้ทราบสถานที่เที่ยวชมที่น่าสนใจ ด้านการบริการข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของอุทยานประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจถ้าจะมีการจัดเจ้าหน้าที่บริการข้อมูลและคอยตอบคำถามในสถานที่ต่าง ๆ ที่มีผู้มาเที่ยวชมเป็นจำนวนมากในเขตนครประวัติศาสตร์มีใน

วันหยุดราชการก็พอใจแล้วไม่จำเป็นต้องมีทุกวัน ด้านการปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ผู้มาเที่ยวชมพอใจกับการปรับปรุงนครประวัติศาสตร์เพื่อจะได้มองดูสวยงามมากยิ่งขึ้น ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรีนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากกับการให้บริการ ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่อื่น ๆ ในนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา ผู้มาเที่ยวชมมีความพอใจกับการเก็บค่าธรรมเนียมและคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้านการตกแต่งร้านค้าบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์พอใจกับการตกแต่งร้านที่เป็นอยู่ ด้านเจ้าหน้าที่ของอุทยานประวัติศาสตร์ซึ่งมีหน้าที่ดูแลนครประวัติศาสตร์นั้นผู้มาเที่ยวชมพอใจกับการมีใบหน้าที่รับแขกและไม่ทำท่าเบื่อหน่ายเมื่อมีผู้มาขอคำชี้แนะ ด้านการเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ

ปัญหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์คือ การจราจรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่ค่อยเป็นระเบียบไม่ค่อยเคารพกฎจราจรของคนบางคน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ การจัดให้มีสถานที่จอดรถให้กว้างขวางขึ้นในทุกสถานที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมมากและขอให้ได้มาตรฐานของที่จอดรถ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นเพื่อความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม

สรุปผลการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ที่วัดหน้าพระเมรุ จำนวน 8 คน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะต้องการมาพักผ่อนและสนใจประวัติความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และการเป็นเมืองมรดกโลกของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จะมาเที่ยวชมจำนวน 2 ครั้งส่วนน้อยมาเที่ยวชม ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 โดยรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และความเป็นมรดกโลกจากสถานีโทรทัศน์ตามช่องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายการจดหมายเหตุกรุงศรี ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี และการได้ดูละครย้อนยุคต่างๆ สิ่งที่น่าสนใจในการมาเที่ยวชม คือ โบราณสถานต่างๆ ส่วนมากจะเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม เฉลี่ยคนละ 700 บาท/ครั้ง โดยจะจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก สาเหตุที่มาเที่ยวชมส่วนใหญ่จะต้องการมาชมโบราณสถานเก่าแก่ที่เคยเจริญรุ่งเรืองในอดีต สถานที่ที่ชอบที่สุดในการมาเที่ยวชม คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่เป็นสถานที่โบราณสถานที่มีประวัติอันน่าศึกษา โดยจะมาเที่ยวชมวิหารพระมงคลบพิตรควบคู่กันไป รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ รองลงมา คือ รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร

วัดใหญ่ชัยมงคล เจดีย์พระศรีสุริโยทัย สูดท้ายคือ วัดไชยวัฒนาราม โดยผู้มาเที่ยวชมส่วนใหญ่ มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์กับครอบครัว จำนวน 3 คน รองลงมาคือ จำนวน 4 คน มาตั้งแต่ เวลา 09.00 – 09.00 น. ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเที่ยวชม จำนวน 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยผู้มาเที่ยวชมมีความพึงพอใจเมื่อมีการดำเนินการด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นจากการผ่านสื่อทุกรูปแบบ ทั้งสถานีโทรทัศน์วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตลอดจนวิทยุท้องถิ่น รวมทั้งแผ่นป้าย โฆษณา ด้านการรักษาความปลอดภัย มีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมรู้สึกปลอดภัยทุกที่ ด้านสถานที่พักผ่อนมีการจัดให้มีที่นั่ง หรือ ม้านั่งพักผ่อนเพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมได้พักผ่อน ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมให้มีข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับสถานที่เที่ยวในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และขอให้มีบริการ และมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประวัติของสถานที่ต่างๆและเส้นทางคมนาคม ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ที่มีใบหน้ายิ้มแย้มและยินดีที่จะตอบคำถามด้วยความเต็มใจ ให้บริการตลอดเวลา และมีอยู่ประจำในพื้นที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมในวันหยุดราชการ การปรับปรุงสถานที่จอดรถให้กว้างขวางขึ้นและมีการขยายพื้นที่การจอดรถเพื่อรองรับผู้มาเที่ยวชมในช่วงเทศกาลต่างๆ ด้านการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นจะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญ ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่อื่นๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่เห็นว่าค่าธรรมเนียมเหมาะสมสำหรับคนไทย ส่วนน้อยจะให้มีการขึ้นค่าธรรมเนียมการเข้าชมสำหรับผู้มาเที่ยวชมที่เป็นชาวต่างประเทศเพื่อนำเงินไปทำนุบำรุงนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาแออัดเกินไป ควรมีการปรับปรุงและขยาย พร้อมจัดให้มีรูปแบบเป็นเป็นเอกลักษณ์แบบไทยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ การเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมแล้ว

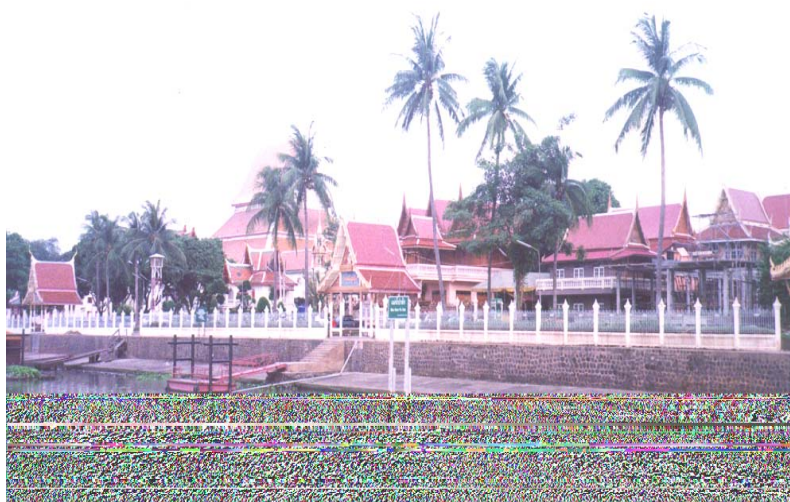
ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือไม่มีที่จอดรถเพียงพอต่อความต้องการ และปัญหาการรักษาความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานครประวัติศาสตร์ คือการพัฒนาและปรับปรุงที่จอดรถให้กว้างขวางและได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือการจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยให้เข้มงวดและได้มาตรฐาน

วัดพนัญเชิงวรวิหาร

การสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ ณ วัดพนัญเชิงวรวิหารดังแสดงใน
ภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 วัดพนัญเชิงวรวิหาร

วัดพนัญเชิงวรวิหาร ตั้งอยู่เขตพื้นที่ 3 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศตะวันออก ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเดิมเรียกวัดพระเจ้าพะเนางเชิง อยู่บนเกาะอยุธยาทางทิศใต้ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทางทิศตะวันออกตรงปากน้ำขนาดใหญ่ซึ่งแม่น้ำป่าสักและแม่น้ำเจ้าพระยา มาบรรจบกัน ในสมัยอยุธยาเป็นราชธานีบริเวณนี้เป็นที่อยู่ของชุมชนหลายเชื้อชาติ อันได้แก่ ชาวจีน ญี่ปุ่น และโปรตุเกส เชื่อกันว่าชุมชนโดยรอบวัดพนัญเชิงวรวิหาร มีอยู่ตั้งแต่สมัยก่อนกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ในปี พ.ศ. 1893 ถึง 26 ปีสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ พระพุทธรูปปางสมาธิขนาดใหญ่ ซึ่งแต่เดิมประทับอยู่กลางแจ้ง ชาวบ้านเรียกว่าหลวงพ่อโต หรือชาวไทยเชื้อสายจีน เรียกว่า ซำปอ กง และ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานนามว่า พระพุทธไตรรัตนนายก ตำนานกล่าวว่าเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 มีน้ำพระเนตรไหลลงมาถึงพระนาภี วัดและองค์พระชำรุดเนื่องจากไฟไหม้ใน พ.ศ. 2444 จึงได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ใหญ่ในสมัยสมเด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ ผู้มาเที่ยวชมวัดพนัญเชิงวรวิหาร จำนวน 8 คนมีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์และผลการให้สัมภาษณ์แสดงตามตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดพนัญเชิงวรวิหาร

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	7 ตุลาคม 2549	14.05 น	นายวิชชัย ใจข้าว	56 หมู่ 8 ต.บ้านครัว อ.บ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
2.	7 ตุลาคม 2549	14.55 น	นายประพันธ์ ดันสิงห์	88/1711 หมู่ 6 แขวงแขวงแสมคำ เขตบางขุนเทียน กทม.
3.	7 ตุลาคม 2549	15.32 น	นางสำริด หาญล้ายอง	207/15 หมู่ 8 ต.ประตู่ชัย อ.อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4.	7 พฤศจิกายน 2549	13.26 น.	นายประคอง จำปานาค	30/1 หมู่ 6 ต.จำปา อ.ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5.	11 พฤศจิกายน 2549	09.00 น	นายสุรัตน์ อิ่มเอิบธรรม	112/14 หมู่ 6 หมู่บ้านอโนทัย ต.ไผ่ลิง อ.อยุธยา จังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา
6.	11 พฤศจิกายน 2549	10.00 น	นางปรีญา วิไลรัตน์	67/2 หมู่ 2 रामอินทราเขตบางบอน กิโลเมตร 8 กรุงเทพฯ
7.	11 พฤศจิกายน 2549	11.05 น.	นางสายใจ สกกุลวัฒนา	479 ต.นอกเมือง อ.เมือง จังหวัดสุรินทร์
8.	11 พฤศจิกายน 2549	13.20 น.	นางสการวรัตน์ ปิยะมณีพันธ์	20/2 หมู่ 2 ต.หนองสองห้อง อ.บางหนองสองห้อง จังหวัด ขอนแก่น

ผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ
วัดพนัญเชิงวรวิหาร พบว่า

วิชชัย ใจข้าว (2549, ตุลาคม 7) อายุ 33 ปี อาชีพธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 56 หมู่
8 ต.บ้านครัว อ.บ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ผลการสัมภาษณ์ในวันที่ 7 ตุลาคม 2549 เวลา 14.05
น. มีดังนี้ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ของการมาเที่ยวชมเพราะสนใจในคุณค่าทางประวัติศาสตร์
ความเป็นมาของอยุธยา ที่เป็นเมืองเก่าของไทย และได้รับยกย่องให้เป็นมรดกโลก และได้เดินทาง
มาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะดูรายการโทรทัศน์
ช่อง 7 สี เรื่องจดหมายเหตุกรุงศรี เวลาที่มีรายการนี้เขาจะเล่าความเป็นมาของโบราณสถานในที่

ต่างๆ ทำให้ได้รู้จักและอยากมาเที่ยวชม อีกประการคือได้คุ้ละครย่อนยุคจึงทำให้รู้จักอยุธยามากยิ่งขึ้น ประทับใจในประวัติของโบราณสถานในแต่ละแห่งที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ในทุกพื้นที่ของอยุธยา ล้วนมีประวัติความเป็นมาเสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชม ประมาณ 1,000 บาท ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 1,500 บาท เป็นค่าอาหารและน้ำดื่มตลอดจนซื้อของฝากเพื่อนและญาติ สาเหตุที่มาเที่ยวเพราะต้องการมาดูโบราณสถานที่น่าสนใจและมาพักผ่อนกับครอบครัว สถานที่ที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุด คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะมีหลวงพ่อโตซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่เคารพสักการะของชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนในต่างจังหวัดและต่างประเทศที่มาสักการะท่านมากในช่วงเทศกาลตรุษจีนตลอดจนจะได้นั่งพักผ่อนบริเวณริมเขื่อนหน้าวัดด้วยเพราะอากาศเย็นสบาย รongลงมาคือ วัด หน้าพระเมรุ ซึ่งเป็นวัดที่อยู่ไม่ห่างจากบริเวณวิหารพระมงคลบพิตรไม่มาก สาเหตุที่ชอบเพราะเป็นวัดที่สมบูรณ์คือเป็นวัดที่ไม่เคยถูกทำลายเลยและยังคงสภาพที่สมบูรณ์ให้เห็นตลอดจนได้มีการปล่อยนกและสักการะพระประธานซึ่งเป็นพระพุทธรูปสมัยกรุงศรีอยุธยา รongลงมา คือ วัดไชยวัฒนารามเพราะดูสวยงามและอยู่ตรงข้ามกับพระตำหนักศิวาลัยจะได้มาชมทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และได้เคยดูการถ่ายทอดงานเลี้ยงแขกบ้านแขกเมืองเมื่อหลายปีมาแล้วไม่มีการแสดง แสง สี เสียง ที่วัดนี้จึงชอบมาเที่ยวชม รongลงมาคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ และโบราณสถานโดยรอบ รวมทั้งพระราชวังต่างๆในพื้นที่เดียวกัน พร้อมกับจะมาสักการะพระมงคลบพิตร ให้เป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว รongลงมาคือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลซึ่งมีประวัติว่าเป็นเจดีย์ที่พระนเรศวรมหาราชเป็นผู้สร้างจึงชอบมาเที่ยวชมพร้อมจะได้ไปไหว้รูปเหมือนของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเพื่อเป็นการระลึกถึงคุณความดีของท่านพร้อมของพรจากท่าน การเดินทางมาครั้งนี้ได้เดินทางมากับครอบครัว จำนวน 3 คน คือ พ่อ แม่ และ ลูก ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือเวลาประมาณ 9 โมงเช้าใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ขอให้มีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ทั้งทางทีวี และ วิทยุ กระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรณีมีงานขอให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น ด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของผู้มาเที่ยวชม ทั้งที่จอดรถและบริเวณต่างๆไปในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ทุกพื้นที่จะดีเพราะบริเวณภายในเขตนครประวัติศาสตร์ไม่มียามรักษาความปลอดภัย ยิ่งตามวัดต่าง ๆ บางแห่ง นอกจากวัดพระศรีสรรเพชญ์จะไม่เห็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ผู้ให้สัมภาษณ์ขอให้มีการจัดที่นั่งพักผ่อน เพื่อคนแก่และเด็กจะได้นั่งพักผ่อนเวลาร้อยและเหนื่อย ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมถ้ามีการแจกประกอบการเที่ยวชมได้จะดีมากและจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มี

ความพึงพอใจมาก เพื่อจะได้ใช้เอกสารนี้ประกอบการวางแผนการเที่ยวได้ถูกโดยเอกสารประกอบการเที่ยวชมอาจจะเป็นการแนะนำเส้นทางเที่ยวชมว่าควรจะไปทีใดบ้างมีทิศทางไปทางใดเพื่อคนที่มาต่างจังหวัดจะได้ใช้ประโยชน์จากเอกสารเพื่อประกอบการเที่ยวชม ด้านเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจถ้ามีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล เพราะเป็นการดี มีอะไรต้องการถามหรือเกิดข้อสงสัยจะได้สอบถามได้และได้รู้ข้อมูลที่ถูกต้องซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ ด้านการรักษาความสะอาดนั้นผู้ให้สัมภาษณ์พอใจในบางแห่งแต่บางแห่งยังมีเศษกระดาษตกเกลื่อนอยู่ในบางพื้นที่ ด้านการปรับปรุงสถานที่จอดรถนั้นถ้ามีการปรับปรุงจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ จึงเห็นด้วยว่าควรมีการปรับปรุงเพราะที่จอดรถน้อยไม่สามารถรองรับผู้มาเที่ยวชมในช่วงวันหยุดได้พอ ด้านการให้มีน้ำดื่มคอยให้บริการฟรี ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นด้วยและพอใจ ถ้าจะมีการบริการของอุทยานประวัติศาสตร์ที่จะมอบให้แก่ผู้มาเที่ยวชม ด้าน การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชมและคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในระดับแต่อยากให้มีการปรับปรุงให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยให้มากกว่านี้ จะได้มอบเป็นเอกลักษณ์ของไทยและเหมือนกันหมด มองดูสวยงามและมีความเป็นไทยเฉพาะจุดใหญ่ที่มีผู้มาเที่ยวชมมากก็ได้ไม่จำเป็นต้องทำทุกพื้นที่และเมื่อทำได้ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอ จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมาก ด้านการแสดงออกของเจ้าหน้าที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจคือการที่เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในด้านต่างๆ มีการแสดงไมตรีจิตโดยมีใบหน้ายิ้มแย้มและแสดงความเป็นมิตรพร้อมยินดีตอบคำถาม ด้านการเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับเวลาการเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเหมาะสมดีแล้ว ไม่ควรเปลี่ยนแปลง ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอต่อความพึงพอใจหาที่จอดรถยากต้องไปจอดรถไกลจากสถานที่เที่ยวชมทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ควรขยายบริเวณที่จอดรถให้มีมากกว่าที่มีอยู่ในทุกบริเวณที่เป็นสถานที่เที่ยวชมในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่จอดรถ

ประพันธ์ ต้นสิงห์ (2549, ตุลาคม 7) อายุ 45 ปี อาชีพพนักงานบริษัท อยู่บ้านเลขที่ 88/1711 หมู่ 6 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ ผลการสัมภาษณ์ในวันที่ 7 ตุลาคม 2549 เวลา 14.55 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะสนใจประวัติความเป็นมา และคุณค่าทางประวัติศาสตร์พร้อมมาชมทิวทัศน์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมืองหลวงเก่าของไทยในอดีต เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากการเรียนประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา และรายการโทรทัศน์ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 และสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี และการดูละครย้อนยุคจากสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีความประทับใจในการมาเที่ยวชมเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองในอดีตของอยุธยาและประทับใจในประวัติของโบราณสถานในแต่ละแห่งที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม ประมาณ 500 บาท ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 1,000 บาทเป็นค่าอาหารและน้ำดื่มตลอดจนซื้อของฝาก สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อนร่วมกับครอบครัวในวันหยุด และมาดูโบราณสถานที่น่าสนใจในอดีตว่ายังมีความสวยงามที่ยังคงเหลือ สถานที่ที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุด คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะมีหลวงพ่อดโตที่เป็นที่เคารพและสักการะของชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนในประเทศและต่างประเทศที่มาสักการะท่านในช่วงเทศกาลตรุษจีน และจะได้นั่งพักบริเวณริมเขื่อนหน้าวัดด้วยเพราะมีทิวทัศน์ที่สวยงาม รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะดูสวยงามและอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้ดูสวยงามและได้บรรยากาศในการพักผ่อน ประกอบกับได้เคยดูการถ่ายทอดงานเลี้ยงพระราชทานตุ๊กตาที่มาจากต่างประเทศ ได้มีการแสดง แสง เสียง ที่วัดนี้จึงได้เห็นว่าเป็นวัดที่สวยงามรองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะ อยู่ไม่ไกลจากวิหารพระมงคลบพิตร และเป็นวัดที่สมบูรณ์และถูกทำลายจากสงครามไทย กับพม่า จึงทำให้มีสภาพที่สมบูรณ์ให้เห็นจนถึงปัจจุบัน โดยจะได้ไปสักการะพระประธานในโบสถ์ที่เป็นพระสมัยกรุงศรีอยุธยาที่สมบูรณ์ รองลงมาคือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล ใหญ่รูปเหมือนของพระนเรศวรมหาราชเพื่อเป็นการระลึกถึงคุณความดีของพระองค์ท่านพร้อมขอพรจากท่านเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง สุดท้าย คือ วิหารพระมงคลบพิตรเพื่อมาสักการะพระมงคลบพิตร ให้เป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว เดินทางมาเที่ยวชมกับครอบครัวจำนวน 4 คน คือ แม่ พ่อ และ ลูก ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือ 8 โมงเช้า อากาศไม่ร้อน ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์ในระดับหนึ่งและจะพึงพอใจมากเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆให้มากกว่าที่เป็นในช่วงมีงานขอให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้ให้สัมภาษณ์ยังไม่พึงพอใจเท่าที่ควรและขอให้มีการรักษาความ

ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินทั้งที่บริเวณที่จอดรถและบริเวณทั่วไปในเขตนครประวัติศาสตร์ พระนครหรืออยุธยาทุกพื้นที่จะมีความพึงพอใจมาก ด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจผู้ให้สัมภาษณ์ ขอให้มีการจัดให้มีที่นั่งพัก หรือจัดสวนหย่อมให้มองดูสดชื่นจะเป็นสวนดอกไม้ก็ดีอาจเป็นดอกไม้ที่มีในวรรณคดีหรือดอกไม้โบราณก็ได้จะได้เข้าบรรยากาศ และถ้าสามารถจัดสถานที่และจัดให้มีที่นั่งพักตามที่ผู้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจถ้ามีการแจกให้ผู้มาเที่ยวชมจะดี และถ้าขอให้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เที่ยวชมตลอดจนเส้นทาง การเดินทางเพื่อไว้ศึกษาและวางแผนการเที่ยวชม เพื่อประโยชน์แก่ผู้เที่ยวชมที่มาจากต่างจังหวัดจะพึงพอใจมาก ด้านการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล บริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเป็นอย่างมากเพราะจะได้ขอใช้บริการข้อมูลขอให้มีในช่วงวันหยุดไม่จำเป็นต้องมีทุกวัน ด้านการรักษาความสะอาดผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและขอให้มีการปรับปรุงด้านการรักษาความสะอาดและให้ดูแลให้ทั่วถึง จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมาก ด้าน การปรับปรุงที่จอดรถ บริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครหรืออุทยานนั้นสมควรมีการปรับปรุง และขยายพื้นที่จอดรถ เช่น หน้าวิหารพระมงคลบพิตร หรือ ที่วัด ไชยวัฒนาราม ฯลฯ จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจมาก ด้าน การให้น้ำดื่มคอยให้บริการฟรีเห็นด้วยและพึงพอใจ ถ้าอุทยานประวัติศาสตร์จะบริการให้ ด้าน การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครหรืออุทยานนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์พอใจและคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว สำหรับชาวไทยส่วนชาวต่างประเทศควรขึ้นค่าเข้าชมจากเดิม ด้านการตกแต่งร้านในบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจต่อเมื่อมีการปรับปรุงการตกแต่งร้านทำให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยให้มากกว่านี้ จะได้มองดูเหมือนกันและดูสวยงามจะเป็นเหมือนกันทั้งหมดหรือเป็นแค่จุดใหญ่ๆ ที่มีผู้มาเที่ยวชมมากก็ได้ ด้านการแสดงออกของเจ้าหน้าที่นั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจมากเมื่อเห็นเจ้าหน้าที่ให้บริการในด้านต่างๆ แก่ผู้มาเที่ยวชม โดยเฉพาะการแสดงไมตรีจิตโดยมีใบหน้ายิ้มแย้มและแสดงความเป็นมิตร ด้านการเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครหรืออยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์ พระนครหรืออยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและคิดว่าไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์คือปัญหาการหาที่จอดรถยาก

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ควรมีการขยายบริเวณที่จอดรถให้มีมากกว่านี้ในทุกบริเวณที่เป็นสถานที่ที่เข้าชมในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครหรืออยุธยา

ข้อเสนอแนะอื่นคือต้องการให้เจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยให้ทั่วถึงและขอให้มีการปลูกไม้ดอกไม้ในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครหรืออยุธยา จะได้ดูสดชื่นและเป็นการช่วยปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่แห้งแล้งให้สดชื่นขึ้น

ลำริด หาญถ้ำยอง (2549, ตุลาคม 7) อายุ 50 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 207/15 หมู่ 8 ต. ประจักษ์ อ. อุรุยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการสัมภาษณ์ในวันที่ 7 ตุลาคม 2549 เวลา 15.32 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา เพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา และได้เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 รู้จักนครประวัติศาสตร์เพราะเป็นคนเกิดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมกับการได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยเป็นนักเรียน มีความประทับใจเกี่ยวกับโบราณสถานที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา เพราะทุกแห่งที่เดินไปเที่ยวชมล้วนมีประวัติที่น่าสนใจหาความรู้ทั้งสิ้น การมาเที่ยวชมครั้งนี้ใช้งบประมาณในการเที่ยวชมไม่ถึง 500 บาทต่อครั้ง เป็นค่าน้ำมันรถและค่าอาหาร สาเหตุที่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะคนใกล้บ้านชวนมาเที่ยวกับครอบครัว และต้องการมาเที่ยวดูโบราณสถานต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา สถานที่ชอบเที่ยวมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะจากประวัติของวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่เล่าขานถึงความสวยงามในอดีต ประกอบกับเป็นวัดที่สำคัญในสมัยกรุงศรีอยุธยาตลอดจนชอบพระศรีสรรเพชญ์ที่เคยถูกพม่าเผาลอกทองไปจนหมดแต่ปัจจุบันยังเห็นร่องรอยแห่งความสวยงามอยู่ พร้อมทั้งได้มาเที่ยวชมวัดมหาธาตุ ซึ่งเป็นวัดที่อยู่บริเวณเดียวกันกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ รองลงมาคือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาและเป็นวัดที่รอดจากการเผาทำลายของพม่าจากสงครามไทย กับ พม่า จึงชอบเพราะยังคงมีสภาพเดิมอยู่แม้แต่พระประธานในวัดก็ยังคงความสมบูรณ์อยู่พร้อมทั้งจะได้ไปสักการะพระประธานที่เก่าแก่ด้วย รองลงมาคือ วัดไชยวัฒนารามเพราะดูจากรายการโทรทัศน์สมัยก่อนที่ถ่ายทำที่วัดนี้ ละครมีนางเอกชื่อนางนกยูง จึงทำให้ชอบมาเที่ยววัดนี้นอกจากนี้บริเวณหน้าวัดยังติดแม่น้ำเจ้าพระยาและอยู่ตรงข้ามพระตำหนักจึงมีทิวทัศน์ที่สวยงามร่มเย็นดี รองลงมา คือพระวิหารมงคลบพิตร เพราะอยู่ใกล้วัดพระศรีสรรเพชญ์ จึงชอบมาสักการะพระมงคลบพิตรจะได้มาขอพรจากพระองค์ท่าน เพราะเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของชาวพระนครศรีอยุธยา และมีประวัติความเป็นมาที่น่าเลื่อมใส รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะจะได้ไปสักการะหลวงพ่อดโต ซึ่งเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอีกองค์ และประวัติความศักดิ์สิทธิ์ของท่านที่น่าสนใจ พร้อมได้ชมศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก และชมทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รองลงมา คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะจะได้ไปไหว้พระองค์ท่านเพื่อเป็นการระลึกถึงการเสียดลของพระองค์ท่านเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยา สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะชอบประวัติความเป็นมาของเจดีย์และต้องการไปไหว้รูปหล่อของพระนเรศวรมหาราช พร้อมจะได้ไปหาอาหารรับประทานด้วย การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มาด้วยกัน 7 คน

คือมากับเพื่อข้างบ้านและครอบครัว ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือ เวลา 8.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและจะพึงพอใจมากถ้ามีการประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุ จะได้ทราบข่าวและจะได้มาเที่ยวชมเมื่อมีการจัดงานใหญ่ ๆ หรืองานประจำปี และควรมีรถประชาสัมพันธ์ก่อนวันงานสัก 4 - 5 วัน ด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและจะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีการเพิ่มจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้นและให้มืออย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ ด้าน การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจอยากให้มีที่ร่มๆ ใว้นั่งพักเวลาเหนื่อยบ้าง เพราะกลางวันตอนเที่ยงๆ อากาศร้อนมาก จะได้นั่งพักผ่อนและจะพึงพอใจเมื่อมีการจัดสถานที่พักผ่อนตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นด้านการมีเอกสารประกอบการเที่ยวชมแจกในเอกสารผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและขอให้มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการแนะนำการเที่ยวชมและเส้นทาง การเที่ยวชม ด้านการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นเห็นด้วยและพึงพอใจกับการที่จะให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล บริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการรักษา ความสะอาดนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในระดับหนึ่งและจะมีความพึงพอใจมากถ้ามีการปรับปรุงเพราะยังเห็นมีเศษกระดาษอยู่ การปรับปรุงที่จอดรถในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นเห็นด้วยว่าควรมีการปรับปรุงเพราะช่วงเทศกาลผู้มาเที่ยวชมมากเกือบทุกสถานที่ที่ไปในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ทำให้หาที่จอดรถยาก การให้มีการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นจะมีหรือไม่มีก็ได้ไม่จำเป็นการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่าง ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ควรเพิ่มอัตราค่าเข้าชมสำหรับชาวต่างประเทศเพื่อนำเงินไปพัฒนาปรับปรุงนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การตกแต่งร้านค้าที่รู้สึกละเลยจะต่างคนต่าง แต่ง เพียงแต่มีรูปทรงของร้านเหมือนกันเป็นบางที่ ควรมีการปรับปรุงให้ทุกพื้นที่ของอุทยานประวัติศาสตร์และควรมีโครงสร้างให้เป็นไทยๆเหมือนกัน ด้านเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ ต้องการให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์มีความเต็มใจในการให้บริการ และแสดงออกด้วยความเต็มใจและยินดีที่จะให้บริการทั้งทางสีหน้าและกิริยาด้วยการยิ้มทักทาย การเปิด-ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นมีความเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือปัญหาการ ถูกเอาเปรียบจากรถโดยสาร รถตุ๊กตุ๊ก รถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง มีราคาแพงกว่าที่อื่นๆ และแพงกว่า

ปกติถือเป็นการเอาเปรียบ และที่จ้อครดยังหาที่จ้อครดยากในบางพื้นที่เช่น วัดไชยวัฒนาราม วัดหน้าพระเมรุ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ควรมีการควบคุมราคาค่ารถโดยสารที่บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ทุกแห่งไม่ให้เอาเปรียบผู้มาเที่ยวชม

ประดุง จำปานาค (2549, พุทธศักราช 7) อายุ 56 ปี อาชีพธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 30/1 หมู่ 6 ต.ท่าเรือ อ.ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการสัมภาษณ์ ในวันที่ 7 พุทธศักราช 2549 เวลา 13.26 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ทางประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาและเห็นคุณค่าประวัติศาสตร์ของอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงรู้จักมาตั้งแต่เด็ก สมัยยังไม่ประกาศเป็นมรดกโลก ประทับใจโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่บอกถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีตตลอดจนการได้เป็นมรดกโลกของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การมาเที่ยวชมครั้งนี้ใช้งบประมาณไม่เกิน 500 บาท สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อน สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะจากประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาพบว่า วัดพระศรีสรรเพชญ์เป็นพระที่นั่งที่เคยสวยงามมากและเคยเป็นที่แสดง แสง สี เสียง เวลามีการจัดงานอยุธยามรดกโลกตลอดจนเป็นวัดที่มีความสำคัญอย่างมากในสมัยกรุงศรีอยุธยาและปัจจุบันยังคงมีความสวยงามอยู่ รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะประทับใจในละครย้อนยุค ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 หรือ ช่อง 7 ไม่น่าใจ มีการถ่ายทำหนังโดยใช้สถานที่ที่เป็นวัดไชยวัฒนารามเป็นสถานที่ที่ถ่ายทำคู่กับทั้งบ้าน จึงชอบมาเที่ยว ตลอดจนบริเวณวัดนี้มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านจึงทำให้มีบรรยากาศดี และวัดนี้ยังมีร่องรอยของความสวยงามให้เห็นอยู่ สุดท้ายคือเจดีย์พระศรีสุริโยทัยเพราะต้องการไปไหว้พระศรีสุริโยทัยของไทยเพราะชื่นชมในความกล้าหาญของท่าน เดินทางมาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยากับครอบครัว จำนวน 3 คน พ่อ แม่ ลูก ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 9.00 น ใช้เวลาในการเที่ยวชม 4 – 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์มีความพึงพอใจน้อยและเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์รู้สึกว่ามีน้อยไป ไม่ค่อยมีเห็นการประชาสัมพันธ์เท่าไรจึงต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ หรือมีการออกรายการวิทยุท้องถิ่นเมื่อเวลาที่มีการจัดงานประจำปี หรือเสียงตามสายให้มากกว่าที่เป็น ด้านรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์ยังไม่พึงพอใจเท่าที่ควรและคิดว่าควรมีการปรับปรุงให้มีการเพิ่มจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยให้มาก

ขึ้นและมีการรักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่ไม่ใช่อยู่เฉพาะในป้อมยามเท่านั้น ด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจในบางที่ไม่มีเลย เช่น วัดหน้าพระเมรุ หรือ ภูเขาทอง เพราะตอนเที่ยงๆ อากาศร้อนมากหรือบริเวณนครประวัติศาสตร์ที่เป็นส่วนของบึงพระรามมีศาลาพักร้อนน้อยเกินไป ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจ ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารฟรี และให้ความเห็นว่าเอกสารอาจเป็นพวกแผ่นพับเล็กๆ โดยในเนื้อหาของแผ่นพับควรมีบอกถึงสำคัญของสถานที่ที่มีความสำคัญและอยู่ที่ใดบ้างก็พอ จะได้เป็นตัวเลือกว่าจะไปเที่ยวชมที่ไหนต่อดี ด้านการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ถ้ามีได้จะดีเพราะจะได้มีคนตอบคำถามแก่ผู้มาเที่ยวชมและเป็นสิ่งที่คุณให้สัมภาษณ์พึงพอใจมาก ด้านการรักษาความสะอาดควรมีการดูแลรักษาความสะอาดผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจระดับหนึ่งเพราะมีเศษกระดาษอยู่และควรมีการทำมาความสะอาดบริเวณที่สำคัญๆ และมีผู้มาเที่ยวชมมากทุกวันจะได้แลดูสะอาดน่าเที่ยวชมในทุกสถานที่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการปรับปรุงที่จอดรถในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นสมควรว่าควรปรับปรุงโดยการขยายที่จอดรถหรือหาที่จอดรถเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับผู้มาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ด้านการบริการน้ำดื่มฟรีผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าดีเหมือนกันแต่จะมีหรือไม่มีก็ได้ ด้านการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้วพร้อมขอให้การเก็บค่าธรรมเนียมเหมือนเดิม ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ และจะพึงพอใจมากถ้ามีร้านค้ามากควรมีการตกแต่งให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทย และมีร้านที่มีรูปแบบเหมือนกันทุกพื้นที่ ส่วนความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ ด้านการแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจกับการที่เจ้าหน้าที่จะมีใบหน้ายิ้มแย้มแสดงไมตรีจิตและมีใบหน้ายิ้มแย้มและแสดงความเป็นมิตรเต็มใจให้บริการ ด้านการเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ปัญหาที่มีที่จอดรถน้อยทำให้ต้องวนรถหลายครั้งจึงจะหาที่จอดรถได้ จะไปจอดที่ว่างๆ ก็รู้สึกไม่ปลอดภัย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อการพัฒนาานครประวัติศาสตร์ควรมีการขยายที่จอดรถให้มีมากกว่าที่เป็นและควรหาพื้นที่เพื่อทำที่จอดรถเพิ่มในสถานที่ต่างๆ ที่เป็นเขตนครประวัติศาสตร์เพื่อเป็นการให้บริการแก่ผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นด้านการรักษาปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้ทั่วถึงในทุกพื้นที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

สุรัตน์ อิ่มเอิบธรรม (2549, พฤศจิกายน 11) อาชีพ รับราชการ อายุ 49 ปี อยู่บ้านเลขที่ 112/14 หมู่ 6 หมู่บ้านอินทัย ต.ไผ่ลิง อ.อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการสัมภาษณ์ ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2549 เวลา 09.00 น ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะต้องการดูประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมของเมืองหลวงเก่าของไทย คือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 6 สาเหตุที่มาบ่อยเพราะอยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามาแต่เด็กเพราะเกิดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความประทับใจและภาคภูมิใจในประวัติความเป็นมาของอยุธยาและการเสียดสของบรรพบุรุษสมัยกรุงศรีอยุธยาตลอดจนสถานที่ต่างๆที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจึงทำให้เกิดความประทับใจ เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชมครั้งละประมาณ 300 บาท ส่วนมากเป็นค่าอาหารและซื้อขนม สาเหตุการมาเที่ยวชมเพราะเพื่อนแถวบ้านญาติและเพื่อนชวนให้มาเที่ยวและตัวเองก็ชอบมาด้วย สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือวัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะมีภาพให้เห็นในการประชาสัมพันธ์หรือตามโปสเตอร์ตามสื่อต่างๆ ที่ตีพิมพ์จึงต้องการมาเห็นของจริงสวยงามเหมือนภาพหรือเปล่า รองลงมา คือวัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ในตัวเมืองเหมือนกันทำให้การเดินทางสะดวก กำหนดเวลาในการเที่ยวชมได้ แนะนำนอกจากชอบมาเที่ยวชมวัดหน้าพระเมรุแล้วยังชอบมาเที่ยวชมวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่โตวัดพนัญเชิงวรวิหาร และที่ชอบรองลงมาจากวัดพนัญเชิงวรวิหาร คือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะเป็นเส้นทางทางเดียวกันและมีเจดีย์ที่น่าศึกษาและเป็นเจดีย์เก่าแก่ตามประวัติสร้างขึ้นสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ชอบเป็นอันดับสุดท้ายคือ เจดีย์ศรีสุริโยทัย เพราะต้องการมาสักการะสมเด็จพระศรีสุริโยทัยเพื่อระลึกถึงพระคุณของพระองค์ท่านที่ทรงเสียดสชีพเพื่อชาติ เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้ มากับเพื่อน จำนวน 3 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 9.00 น. เพราะอากาศไม่ร้อนเวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 5 ชั่วโมง ส่วนมากเดินเที่ยวไปให้ทั่วบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์แล้วก็นั่งรถไปตามสถานที่ต่าง ๆ ถ้ามีเวลาพอ เวลาเที่ยงที่ได้ก็รับประทานอาหารที่นั่นเลย

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากถ้ามีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายให้เป็นเวลา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการเดินทางไปเที่ยวชมตามสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์ อาจจะประชาสัมพันธ์ถึงสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม เช่นการมีรถพ่วงคอยวิ่งบริการให้ผู้มาเที่ยวชมได้นั่งชมโบราณสถานต่างๆ ด้านการรักษาความปลอดภัยรู้สึกพอใจระดับหนึ่งและยังมี

ความพึงพอใจมากเมื่อจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็น ด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้มาเที่ยวชมจะมีความพึงพอใจอย่างมาก เมื่อมีการจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนในเขตนครประวัติศาสตร์ หรือในเขตอุทยานประวัติศาสตร์เพราะเมื่อเดินเที่ยวจนเหนื่อยจะได้นั่งพัก หรือนั่งชมวิว ทิวทัศน์ บริเวณรอบเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาหรือรอบอุทยานประวัติศาสตร์ ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อจะได้มีข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม และจะได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆที่ได้เที่ยวชม อย่างกว้างๆ โดยต้องการให้มีการแจกเอกสารพร้อมกับการขายตั๋วเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์ ด้านการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลนั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจมากและเห็นด้วยว่าควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอยุธยา หรือนครประวัติศาสตร์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชมได้รู้จักและสอบถามสิ่งที่สงสัยได้ โดยขอให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะวันหยุดก็เพียงพอ ไม่ต้องมีทุกวันก็ได้ ด้านการรักษาความสะอาดผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยเพราะคิดว่าควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้ เช่น บริเวณลานจอดรถหน้าพระวิหารมงคลพิตร บางครั้งเห็นมีเศษถุงพลาสติกเศษกระดาษตกอยู่เกลื่อนมองไม่สวยงาม ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจถ้าจะมีการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์ เพราะที่จอดรถไม่เพียงพอ ควรมีที่จอดรถให้มากขึ้นเพราะในวันหยุดรถมากที่จอดรถไม่เพียงพอกับผู้มาเที่ยวชม การให้มีการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นเห็นด้วยเพราะได้เสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์ถือเป็นการให้บริการ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นเหมาะสมดีแล้ว ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นไม่เหมาะสมเท่าที่ควรจึงทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อย เพราะเห็นว่าร้านค้าแออัดเกินไปช่องทางเดินมีน้อย ในบางสถานที่คือบริเวณอื่นนอกจากหน้าพระวิหารมงคลพิตร มีการตั้งร้านที่เหมาะสม ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อย และจะมีความพึงพอใจมากเมื่อเจ้าหน้าที่มีความเต็มใจในการให้บริการเพื่อความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมและยินดีให้บริการด้วยความสมัครใจ ด้านการเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ไม่ต้องเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือ ค่ารถโดยสาร และค่าธรรมเนียมจอดรถรับจ้างบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีราคาแพงเกินระยะทาง ทำให้ผู้มาเที่ยวชมถูกเอาเปรียบ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ควรมีการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐานบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอย่างทั่วถึง ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

ปรีชา วิไลรัตน์ (2549, พฤศจิกายน 11) อายุ 45 ปี อาชีพ พนักงานบริษัท อยู่ บ้านเลขที่ 62/2 หมู่ 2 ถ.รามอินทรา กิโลเมตร 8 เขตบางบอน กทม. ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัชวาท ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2549 เวลา 10.00 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มี วัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะต้องการดูประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมของเมือง หลวงเก่าของไทย คือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 สาเหตุที่มาบ่อยเพราะมีญาติอยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากการดูทีวีและจากการมาเยี่ยมญาติที่อยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากรายการโทรทัศน์ตามสถานโทรทัศน์ช่องต่างๆ ทั้งช่อง 11 และ ช่อง 7 สี มีความประทับใจในประวัติความเป็นมาของอยุธยาและการเสียดสของบรรพบุรุษสมัยกรุงศรีอยุธยา ตลอดจนสถานที่ต่างๆที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจึงทำให้เกิดความประทับใจ เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชมครั้งละประมาณ 300 บาท ส่วนมากเป็นค่าอาหารและซื้อขนม สาเหตุ การมาเที่ยวชมเพราะเพื่อนแถวบ้านญาติและเพื่อนที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันชวนให้มาเที่ยวและตัวเอง ก็ชอบมาด้วย สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือวัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะมีภาพให้เห็นในการ ประชาสัมพันธ์หรือตามโปสเตอร์ตามสื่อต่างๆ ที่ตีพิมพ์จึงต้องการมาเห็นของจริงสวยงามเหมือน ภาพหรือเปล่า รองลงมา คือวัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ในตัวเมืองเหมือนกันทำให้การเดินทาง สะดวก กำหนดเวลาในการเที่ยวชมได้ แนะนำนอกจากชอบมาเที่ยวชมวัดหน้าพระเมรุแล้วยังชอบมา เที่ยวชมวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่โตวัดพนัญเชิงวรวิหาร และที่ ชอบรองลงมาจากวัดพนัญเชิงวรวิหาร คือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะเป็นเส้นทางทางเดียวกันและมี เจดีย์ที่น่าศึกษาและเป็นเจดีย์เก่าแก่ตามประวัติสร้างขึ้นสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ชอบเป็น อันดับสุดท้ายคือ เจดีย์ศรีสุริโยทัย เพราะต้องการมาสักการะสมเด็จพระศรีสุริโยทัยเพื่อระลึกถึง พระคุณของพระองค์ท่านที่ทรงเสียดสชีพเพื่อชาติ เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้ มากับเพื่อน จำนวน 3 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 10.00 น. เพราะต้องไปแวะเยี่ยมญาติก่อนถึงจะมาเที่ยวชม แต่ ออกจากบ้านพักแต่เช้าถึงนครประวัติศาสตร์เวลานี้ ในเวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 5 ชั่วโมง ส่วนมากเดินเที่ยวไปให้ทั่วบริเวณนครประวัติศาสตร์แล้วก็นั่งรถไปตามสถานที่ต่างๆามีเวลาพอ เวลาเที่ยงที่ใดก็รับประทานอาหารเช้าที่นั่นเลย จะกลับบ้านก่อนเวลา 17.00 น.

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ให้ เจ้าหน้าที่จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายให้เป็นเวลา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการเดินทาง

ไปเที่ยวชมตามสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์ อาจจะประชาสัมพันธ์ถึงสิ่งที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม เช่นการมีรถพ่วงคอยวิ่งบริการให้ผู้มาเที่ยวชมได้นั่งชมโบราณสถานต่างๆ ด้านการรักษาความปลอดภัยรู้สึกพอใจระดับหนึ่งแต่จะมีความพึงพอใจมากขึ้นเมื่อจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นเพราะจากข่าวสารตามสื่อต่างๆ มีข่าวไม่ค่อยสู้ดีเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่ามีการจี้ปล้นกันมากแม้แต่การฆ่ากันตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์จึงรู้สึกไม่ค่อยปลอดภัย จึงอยากให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้นจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในการรักษาความปลอดภัยในการมาเที่ยวชมและรู้สึกปลอดภัย ด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจอย่างมากเพราะจะได้มีที่สำหรับการได้นั่งพักผ่อนในเขตนครประวัติศาสตร์ เมื่อเดินเที่ยวจนเหนื่อยจะได้นั่งพัก หรือนั่งชมวิว ทิวทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณรอบเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมถ้ามีการแจกเอกสารการเที่ยวชมฟรีจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเพราะจะได้ใช้เอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อจะได้มีข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม และจะได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆ ที่ได้เที่ยวชม อย่างกว้างๆ โดยต้องการให้มีการแจกเอกสารพร้อมกับการขายตั๋วเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์ ด้านเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลนั้นพอใจและเห็นด้วยว่าควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอยุธยา หรือนครประวัติศาสตร์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชมได้รู้จักและสอบถามสิ่งที่สงสัยได้ โดยขอให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะวันหยุดก็เพียงพอ ไม่ต้องมีทุกวันก็ได้ ด้านการรักษาความสะอาดผู้ให้สัมภาษณ์ ยังไม่พึงพอใจเท่าที่ควรเพราะเห็นว่าการรักษาความสะอาดไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้ เช่น บริเวณลานจอดรถหน้าพระวิหารมณฑลพิตร บางครั้งเห็นมีเศษถุงพลาสติกเศษกระดาษตกอยู่เกลื่อนมองไม่สวยงาม ด้าน การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีที่จะมีการปรับปรุง เพราะที่จอดรถไม่เพียงพอ ควรมีที่จอดรถให้มากขึ้นเพราะในวันหยุดรถมากที่จอดรถไม่เพียงพอกับผู้มาเที่ยวชม ด้านการให้บริการน้ำดื่มฟรีนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการให้บริการน้ำดื่มฟรีและเห็นด้วยเพราะได้เสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ถือเป็นบริการ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้าน การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยพึงพอใจและเห็นว่าไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะแออัดเกินไปช่องทางเดินมีน้อย ในบางสถานที่คือบริเวณอื่นนอกจากหน้าพระวิหารมณฑลพิตร มีการตั้งร้านที่เหมาะสม นอกจากนี้ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะ

พึงพอใจถ้ามีการบริการของเจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการให้บริการเพื่อความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมและยินดีให้บริการด้วยความสมัครใจ ด้าน การเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและคิดว่า ดีแล้วไม่ต้องเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ค่ารถโดยสาร และค่าธรรมเนียมจอดรถรับจ้างบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีราคาแพงเกินระยะทาง ทำให้ผู้มาเที่ยวชมถูกเอาเปรียบ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ควรมีการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาขอให้ดูแลอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

สายใจ สกุลวัฒนา (2549, พฤศจิกายน 11) อายุ 40 ปี อาชีพ ค้าขาย อยู่บ้านเลขที่ 479 ต. นอกเมือง อ.เมือง จังหวัดสุรินทร์ ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2549 เวลา 11.05 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและต้องการชมร่องรอยของความเจริญในสมัยกรุงศรีอยุธยาและเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะดูจากหนังสือประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวและจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี รายการจดหมายเหตุกรุงศรี และมีเพื่อนอยู่ในจังหวัดนี้จึงมาเที่ยวชมนอกจากนี้รู้จักจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากการดูละครย้อนยุคตามสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีความประทับใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบราณสถานและโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะทุกสถานที่ที่มีประวัติที่น่าศึกษาและน่าหาความรู้ ในการมาเที่ยวชมนี้ได้เสียค่าใช้จ่าย ประมาณ 1,500 บาทต่อครั้ง เสียเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก สาเหตุการเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมโบราณสถานของนครประวัติศาสตร์เพราะอยากรู้จักของจริงและศึกษาประวัติจากของจริง สถานที่ชอบเที่ยวชมมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะมีประวัติเล่าขานถึงความสวยงามในอดีต ประกอบกับเป็นวัดที่สำคัญในสมัยกรุงศรีอยุธยาและมีพระศรีสรรเพชญ์ที่ถูกพม่าเผาและลอกทองคำไปสมัยสงครามกรุงศรีอยุธยา – พม่า ไปจนหมดแต่ปัจจุบันยังเห็นร่องรอยแห่งความงามอยู่พร้อมเที่ยวชมวัดพระรามและวัดมหาธาตุอันเป็นวัดที่มีพื้นที่อยู่ติดกับพระนั่งศรีสรรเพชญ์รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดที่เก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยาและเป็นวัดที่ไม่เคยถูกพม่าเผาทำลายจากพม่า จึงชอบเพราะยังคงสภาพเดิมอยู่แม้แต่พระประธานในวัดก็ยังคงสภาพสมบูรณ์พร้อมทั้งจะได้ไปสักการะพระประธานที่เก่าแก่ด้วย รองลงมา คือวัดไชยวัฒนาราม เพราะดูจาก

รายการโทรทัศน์ เคยมีการแสดงละครโทรทัศน์ได้ถ่ายทำที่วัดไชยวัฒนาราม เมื่อได้ชมละครจึงต้องการมาเที่ยวเมื่อมาเที่ยวแล้วจึงชอบที่จะมา ประกอบกับวัดนี้อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาจึงมีทิวทัศน์ที่สวยงาม รองลงมาคือวิหารพระมงคลบพิตร เพราะเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและมีประวัติความเป็นมาที่น่าเลื่อมใส รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะจะได้สักการะหลวงพ่อโตวัดพนัญเชิงวรวิหารเพราะนับถือในความศักดิ์สิทธิ์ของท่านและประวัติความเป็นมาของท่านที่น่าสนใจประกอบกับเป็นพระคู่บ้าน คู่เมือง ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพร้อมกับการได้ชมศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก อีกประการคือทิวทัศน์ที่อยู่รอบๆมีทิวทัศน์ที่งดงามสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและบริเวณที่แม่น้ำสามสายมาบรรจบกันบริเวณหน้าวัดพนัญเชิงวรวิหาร รองลงมาคือวิหารพระมงคลบพิตร ที่อยู่ใกล้กับวัดพระศรีสรรเพชญ์ จึงชอบที่จะมาสักการะและขอพรจากพระมงคลบพิตร รองลงมาคือวัดใหญ่ชัยมงคลเพราะชอบประวัติความเป็นมาและต้องการชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลพร้อมต้องการที่จะไปไหว้รูปเหมือนสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สุดท้ายคือจะไปรับประทานอาหารบริเวณวัดใหญ่ชัยมงคล การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัว มากัน 3 คน คือ มากับแฟนและลูกอีก 1 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 8 โมงเช้า ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและจะมีความพึงพอใจมากเมื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เวลาจัดงานใหญ่ๆ โดยประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อจะได้ทราบข่าวและเดินทางมาเที่ยวชมงาน ด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยเพราะการให้ความสำคัญน้อยและเห็นว่าควรให้ความสำคัญให้มากเพราะความปลอดภัยมีความสำคัญในการเที่ยวชมและส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน และในสถานที่ที่ไป ปัจจุบันโจรผู้ร้ายชุกชุม และเห็นว่าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เห็นมีจำนวนน้อยกลัวจะดูแลไม่ทั่วถึง ด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าด้วยและพึงพอใจถ้าจะจัดให้มีที่พักผ่อนหย่อนใจและอยากให้มีที่ร่มๆ ใว้นั่งพักเวลาเหนื่อยเพราะกลางวันค่อนข้าง ร้อนมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมถ้ามีแจกให้แก่ผู้มาเที่ยวชมจะดีมากและขอให้มีเนื้อหาของเอกสารเป็นการแนะนำการเที่ยวชมและเส้นทางเที่ยวชมและได้ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจมาก ด้านการให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูล โดยเฉพาะบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาควรให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำในทุกเขตพื้นที่ของอุทยานประวัติศาสตร์ ด้านการรักษาความสะอาดนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยเพราะยังเห็นมีเศษกระดาอยู่ในบางพื้นที่ ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการจะปรับปรุงที่จอดรถ และมี

ความเห็นว่สมควรมีการปรับปรุงและเพิ่มที่จอดรถให้มีมากเพียงพอต่อผู้มาเที่ยวชมทั้งในช่วงปกติ และช่วงเทศกาลต่างๆ ด้านการให้น้ำดื่มคอยให้บริการฟรี นั้นผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าจะมีหรือไม่มีก็ได้ไม่มีผลต่อความพึงพอใจของตน ด้านการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชมและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในการตกแต่งร้านน้อยเพราะเห็นว่าร้านค้าต่างคนต่างแต่ง เพียงแต่มีรูปทรงของร้านค้าเหมือนกันเป็นบางที่ควรปรับปรุงให้ทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้มีรูปแบบของร้านให้เป็นแบบไทยๆเหมือนกัน ซึ่งถ้าทำได้ตามที่กล่าวจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจมาก นอกจากนี้ด้านเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อเจ้าหน้าที่แสดงไมตรีและแสดงออกด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มเต็มใจให้บริการและแสดงความเป็นมิตรต่อผู้มาเที่ยวชม ด้าน การเปิด – ปิดอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ

ปัญหาการหาที่จอดรถยากในบางพื้นที่ เช่นแถววัด ไชยวัฒนาราม หรือ วัดหน้าพระเมรุ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้นเพื่อความปลอดภัยและความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ อยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

สกวรัตน์ ปิยะมณีพันธ์ (2549, พฤศจิกายน 11) อายุ 36 ปี อาชีพ ค้าขาย อยู่บ้านเลขที่ 20/2 หมู่ 2 ต.หนองสองห้อง อ. บางหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ผลการสัมภาษณ์ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2549 เวลา 13.20 น. มีดังนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและต้องการชมร่องรอยของความเจริญในสมัยกรุงศรีอยุธยา และเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะดูจากหนังสือประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวและจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี รายการจดหมายเหตุกรุงศรี และมีเพื่อนอยู่ในจังหวัดนี้จึงมาเที่ยวชม นอกจากนี้รู้จักจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากการดูละครย้อนยุคตามสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีความประทับใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบราณสถานและโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะทุกสถานที่ที่มีประวัติที่น่าศึกษาและน่าหาความรู้ ในการมาเที่ยวชมนี้ได้เสียค่าใช้จ่าย ประมาณ 1,500 บาทต่อครั้ง เสียเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก สาเหตุการเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมโบราณสถานของอุทยานประวัติศาสตร์เพราะอยากรู้จักของจริงและศึกษาประวัติจากของจริง สถานที่ที่ชอบเที่ยวชมมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์

เพราะมีประวัติเล่าขานถึงความสวยงามในอดีต ประกอบกับเป็นวัดที่สำคัญในสมัยกรุงศรีอยุธยา และมีพระศรีสรรเพชญ์ที่ถูกพม่าเผาและลอกทองคำไปสมัยสงครามกรุงศรีอยุธยา – พม่า ไปจนหมดแต่ปัจจุบันยังเห็นร่องรอยแห่งความงามอยู่ พร้อมทั้งเยี่ยมชมวัดพระรามและวัดมหาธาตุอันเป็นวัดที่มีพื้นที่อยู่ติดกับพระที่นั่งศรีสรรเพชญ์ รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดที่เก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยาและเป็นวัดที่ไม่เคยถูกพม่าเผาทำลายจากพม่า จึงชอบเพราะยังคงสภาพเดิมอยู่แม้แต่พระประธานในวัดก็ยังคงสภาพสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะได้ไปสักการะพระประธานที่เก่าแก่ด้วยรองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะดูจากรายการโทรทัศน์ เคยมีการแสดงละครโทรทัศน์ได้ถ่ายทำที่วัดไชยวัฒนาราม เมื่อได้ชมละครจึงต้องการมาเที่ยวเมื่อมาเที่ยวแล้วจึงชอบที่จะมา ประกอบกับวัดนี้อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาจึงมีทิวทัศน์ที่สวยงาม รองลงมาคือวิหารพระมงคลบพิตร เพราะเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและมีประวัติความเป็นมาที่น่าเลื่อมใส รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะจะได้สักการะหลวงพ่อโตวัดพนัญเชิงวรวิหารเพราะนับถือในความศักดิ์สิทธิ์ของท่านและประวัติความเป็นมาของท่านที่น่าสนใจประกอบกับเป็นพระคู่บ้าน คู่เมือง ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพร้อมกับการได้ชมศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก อีกประการคือทิวทัศน์ที่อยู่รอบๆมีทิวทัศน์ที่งดงามสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาและบริเวณที่แม่น้ำสามสายมาบรรจบกันบริเวณหน้าวัด พนัญเชิงวรวิหาร รองลงมาคือวิหารพระมงคลบพิตร ที่อยู่ใกล้กับวัดพระศรีสรรเพชญ์ จึงชอบที่จะมาสักการะและขอพรจากพระมงคลบพิตร รองลงมาคือวัดใหญ่ชัยมงคลเพราะชอบประวัติความเป็นมาและต้องการชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลพร้อมต้องการที่จะไปไหว้รูปเหมือนสมเด็จพระนเรศวรมหาราช การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัวด้วยกัน 4 คน คือ มากับแฟนและลูกอีก 2 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือเวลา 10 โมงเช้า ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์น้อยเพราะเห็นว่าควรให้มีการประชาสัมพันธ์เวลาจัดงานใหญ่ๆ โดยประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อจะได้ทราบข่าวและเดินทางมาเที่ยวชมงาน ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในการรักษาความปลอดภัยน้อยและขอให้มีการให้ความสำคัญให้มากจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมาก เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการความปลอดภัยในสถานที่ที่ไป ประกอบกับผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เห็นมีจำนวนน้อยกลัวจะดูแลไม่ทั่วถึงด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจและอยากให้มีที่ร่มๆ ใว้นั่งพักเวลาเหนื่อยเพราะกลางวันตอนเที่ยงๆอากาศร้อนมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมถ้ามีแจกให้แก่ผู้มาเที่ยวชมจะดีมากและพึงพอใจและขอให้มีเนื้อหาของเอกสารเป็นการแนะนำการเที่ยวชมและ

เส้นทางการเที่ยวชม การให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลบริเวณนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและขอให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำในทุกเขตพื้นที่นครประวัติศาสตร์ ด้านการรักษาความสะอาดผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยเพราะยังเห็นมีเศษกระดาษอยู่ในบางพื้นที่ ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากในการจัดให้มีการปรับปรุงที่จอดรถและ เห็นด้วยที่จะให้มีการปรับปรุงและเพิ่มที่จอดรถให้มามากเพียงพอต่อผู้มาเที่ยวชมทั้งในช่วงปกติและช่วงเทศกาลต่างๆ การให้มีน้ำดื่มคอยให้บริการฟรี ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญมาก ด้านการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ด้านการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจแล้วและเห็นว่าจัดอย่างไรแล้วแต่เจ้าของร้าน ด้านเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อเจ้าหน้าที่มีการแสดงไมตรีและแสดงออกด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มเต็มใจให้บริการและแสดงความเป็นมิตรต่อผู้มาเที่ยวชม ด้านการเปิด – ปิดอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับเวลาการเปิดปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเห็นว่าเหมาะสมดีไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือ

ปัญหาการหาที่จอดรถยากในช่วงเทศกาล

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้นเพื่อความปลอดภัยและความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ อยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

สรุปผลการสัมภาษณ์

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร พบว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ที่วัดพนัญเชิงวรวิหาร จำนวน 8 คน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะมาศึกษาหาความรู้ทางประวัติความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และคุณค่าของการเป็นเมืองมรดกโลกของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จะมาเที่ยวชม จำนวน 3 ครั้งต่อคนส่วนน้อยมาเที่ยวชม ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 และครั้งที่ 2 โดยรู้จักนคร

ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและความเป็นมรดกโลกจากสถานีโทรทัศน์ตามช่องต่างๆ จากละครทีวีและรายการจดหมายเหตุกรุงศรี ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี สิ่งที่น่าสนใจในการมาเที่ยวชม คือ ความเจริญรุ่งเรืองในอดีตที่แสดงออกจากซากโบราณสถานต่างๆ ส่วนมากจะเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม เฉลี่ยคนละ 500 บาท/ครั้ง ส่วนน้อยจะเสียค่าใช้จ่าย ประมาณ 300 และ 1,000 – 1,500 บาทจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าน้ำมันและ ค่าซื้อของฝาก สาเหตุที่มาเที่ยวชมส่วนใหญ่จะต้องการมาพักผ่อนและชมโบราณสถานเก่าแก่ที่เคยเจริญรุ่งเรืองในอดีต สถานที่ที่ชอบที่สุดในการมาเที่ยวชม คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่เป็นสถานที่โบราณสถานที่มีประวัติอันน่าศึกษา โดยจะมาเที่ยวชมวิหารพระมงคลบพิตรควบคู่กันไป รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ รองลงมา คือ รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร วัดใหญ่ชัยมงคล วัดไชยวัฒนาราม สุดท้ายคือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย โดยผู้มาเที่ยวชมส่วนใหญ่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์กับครอบครัว จำนวน 3 คน รองลงมา คือ จำนวน 4 คน มาตั้งแต่เวลา 09.00 – 10.00 น. ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเที่ยวชม จำนวน 5 ชั่วโมง อย่างน้อย 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยผู้มาเที่ยวชมมีความพึงพอใจเมื่อมีการดำเนินการด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นจากการผ่านสื่อทุกรูปแบบ ทั้งสถานีโทรทัศน์วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตลอดจนวิทยุท้องถิ่น รวมทั้งแผ่นป้าย โฆษณา ด้านการรักษาความปลอดภัย เพิ่มมาตรการการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น และทั่วถึงทุกที่ไม่ใช่อยู่แต่ในป้อมยาม ด้านสถานที่พักผ่อนมีการจัดให้มีที่นั่ง หรือ ม้านั่งพักผ่อนเพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมได้พักผ่อน ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมให้มีการแจกเอกสารฟรี สามารถใช้เอกสารประกอบการวางแผนการเที่ยวชมเพื่อแนะนำเส้นทางการเดินทาง ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ที่มีโบหน้ายิ้มแย้มและยินดีที่จะตอบคำถามด้วยความเต็มใจให้บริการตลอดเวลา และมีอยู่ประจำในพื้นที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมในวันหยุดราชการ ด้านการรักษาความสะอาดควรมีการดูแลและการเก็บขยะมูลฝอยให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ที่มีผู้มาเที่ยวชม การปรับปรุงสถานที่จอดรถให้กว้างขวางขึ้นและมีการขยายพื้นที่การจอดรถเพื่อรองรับผู้มาเที่ยวชมในช่วงเทศกาลต่างๆ โดยเฉพาะวิหารพระมงคลบพิตรและวัดไชยวัฒนาราม ด้านการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นจะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญ ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่อื่นๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่เห็นว่าค่าธรรมเนียมเหมาะสมสำหรับคนไทย การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ควรมีการจัดให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยเฉพาะจุดที่สำคัญ โดยมีโครงสร้างเหมือนกันทุกที่ การเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ที่จอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการ และปัญหาการเอาเปรียบของรถรับจ้าง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานครประวัติศาสตร์ คือการพัฒนาและปรับปรุงที่จอดรถให้กว้างขวางและได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือการจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยให้เข้มงวดและได้มาตรฐาน อย่างทั่วถึง และควบคุมราคาค่ารถรับจ้างให้ยุติธรรมกับผู้มาเที่ยวชม

วิหารพระมงคลบพิตร

การสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ ณ วิหารพระมงคลบพิตร ดังแสดงในภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 วิหารพระมงคลบพิตร

ที่มา : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2545 : 12

วิหารพระมงคลบพิตร ตั้งอยู่ในพื้นที่ เขต 1 อุทยานประวัติศาสตร์ ตั้งอยู่ด้านใต้ของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระมงคลบพิตรซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยก่ออิฐด้วยทองสัมฤทธิ์และลงรักปิดทององค์ใหญ่ที่สุดองค์หนึ่งในประเทศไทยสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ราวแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เดิมประดิษฐานอยู่กลางแจ้งด้านทิศตะวันออกนอกพระราชวังหลวง ถึงสมัยพระเจ้าทรงธรรม ปี พ.ศ. 2153 พระองค์ทรงโปรดให้ชะลอมาไว้ทางทิศตะวันตก บริเวณที่ประดิษฐานอยู่ในปัจจุบันและสร้างมณฑปคลุมองค์พระไว้

ครั้งต่อมาในปี พ.ศ. 2249 สมัยสมเด็จพระเจ้าเสือฟ้าผ่าลงมาต้องยอดมณฑปพระมงคลบพิตร เกิดไฟไหม้ยอดมณฑปพังทลายลงมาต้องพระศอพระมงคลบพิตรหักลง สมเด็จพระเจ้าเสือจึงโปรดฯ ให้ต่อพระศอพระมงคลบพิตรที่หักให้เหมือนเดิม แต่ยังมีต้นซอมมณฑปนั้น จนถึง พ.ศ. 2285 พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโปรดฯ ให้ปฏิสังขรณ์วิหาร โดยเปลี่ยนหลังคาใหม่จากแบบมณฑปเป็นแบบวิหาร ภายหลังกรุงศรีอยุธยาเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่า ครั้งที่ 2 องค์พระและตัวอาคารได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์เรื่อยมาเป็นลำดับจนกระทั่งสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้บูรณะวิหารพระมงคลบพิตรใหม่ทั้งหมดดังที่ปรากฏในปัจจุบันและปี พ.ศ. 2535 ได้มีการลงรักปิดทองพระมงคลบพิตรใหม่ทั้งองค์

จากการสัมภาษณ์ ผู้มาเที่ยวชมวิหารพระมงคลบพิตร จำนวน 8 คน มีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์แสดงในตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วิหารพระมงคลบพิตร

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	8 ตุลาคม 2549	08.50 น.	นางภิญญาดา สุวรรณมาลี	26/6 ต.ท่ามะกา อ.ท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2.	15 ตุลาคม 2549	09.05 น.	นางสาวบัวเลียบ หล้าพิง	45 หมู่ 2 ต. ประชาธิปไตย อ. รัษฎาบุรี จังหวัดปทุมธานี
3.	15 ตุลาคม 2549	10.55 น.	นางนงลักษณ์ มะโนชัย	45/61 หมู่ 3 แขวงบางนา เขต บางนา กรุงเทพฯ
4.	22 ตุลาคม 2549	09.21 น.	นางอนงค์ อนันต์รัตนสุข	20/36 ต.บ้านใหม่ เขตปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
5.	22 ตุลาคม 2549	09.50 น.	นางสาวอัญญาณี ทิวทอง	143/3 ถ.สุรินทร์กักดี อ.เมือง จังหวัดสุรินทร์
6.	22 ตุลาคม 2549	10.15 น.	นางปราณี ใจเอื้อ	431/1 หมู่ 1 ถ.เจริญสินทวงศ์ วัดรวกสุทธาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
7.	22 ตุลาคม 2549	10.45 น.	นายชเนศ วีระสัย	41 หมู่ 5 ต.เจ้าปลุก อ.มหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
8.	22 ตุลาคม 2549	11.45 น.	นางพวงทิพย์ ครุณาสูง	92/5 หมู่ 12 ถนนรามอินทรา เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ

ผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ
วิหารพระมงคลบพิตร พบว่า

กัญญา สุวรรณมาลี (2549, ตุลาคม 8) อายุ 46 ปี อาชีพ รับราชการ อยู่บ้านเลขที่
26/6 ต.ท่ามะกา อ.ท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการสัมภาษณ์ วันที่ 8 ตุลาคม 2549 เวลา
08.50 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะ
สนใจคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของนครประวัติศาสตร์ ได้เดินทางมาเที่ยวชม ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4
และรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากละครทีวีและจากการได้เรียนประวัติศาสตร์ชาติ
ไทย สิ่งที่น่าสนใจในการมาเที่ยวชมคือ ร่องรอยของความเจริญรุ่งเรืองของอยุธยาในอดีต ซึ่ง
ปัจจุบันยังพบเห็นอยู่ เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม ประมาณ 1,500 บาท/ครั้ง เป็นค่าน้ำมันรถ
และค่าอาหารเพราะต้องซื้อของฝากไปฝากคนข้างบ้านส่วนมากจะเกี่ยวกับครอบครัว จำนวน 4
คน มีพ่อแม่ และลูกอีก 2 คน สาเหตุที่มา เพื่อพักผ่อนและได้พาลูกๆมารู้จักอยุธยาที่เคยได้ชื่อว่าเป็น
เมืองหลวงเก่าของไทย สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือ บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ ร่องลงมา
คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะจะได้ดูแม่น้ำที่ไหลผ่านหน้าวัด ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม ประมาณ 9.00
น. เป็นไป จะใช้เวลาในการเที่ยวชมทั้งวันจนบ่ายสามโมง ถึง สี่โมงเย็นจึงเดินทางกลับ

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ นั้นผู้ให้
สัมภาษณ์ ไม่ค่อยมีความพึงพอใจเท่าที่ควรเพราะมีความคิดว่าควรให้มีการประชาสัมพันธ์เสียงตาม
สายให้เป็นเวลา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการเดินทางไปเที่ยวชมตามสถานที่ต่างๆ ในเขตนคร
ประวัติศาสตร์ อาจจะประชาสัมพันธ์ถึงสิ่งที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม เช่นการมีรถพ่วง
คอยวิ่งบริการให้ผู้มาเที่ยวชมได้นั่งชม โบราณสถานต่างๆ ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้
สัมภาษณ์ รู้สึกพึงพอใจน้อยและต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นเพราะจาก
ข่าวสารตามสื่อต่างๆ มีข่าวไม่ค่อยสู้ดีเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และมีพวกชอบเอาเปรียบผู้
มาเที่ยวชม ชอบขึ้นค่ารถ และมีการจี้ปล้นกันมากแม้แต่การฆ่ากันตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์จึง
รู้สึกไม่ค่อยปลอดภัย จึงอยากให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้น การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ
นั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจหรือมีความพึงพอใจต่อการจัดที่พักผ่อนน้อยเพราะผู้ให้สัมภาษณ์มี
ความเห็นว่ามีที่สำหรับการได้นั่งพักผ่อนในเขตนครประวัติศาสตร์เพราะ เมื่อเดินเที่ยวจนเหนื่อย
จะได้นั่งพัก หรือนั่งชมวิว ทิวทัศน์ บริเวณรอบเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เอกสาร
ประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจมากเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อ
จะได้มีข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม และจะได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆที่
ได้เที่ยวชม อย่างกว้างๆ โดยต้องการให้มีการแจกเอกสารพร้อมกับการขายตั๋วเข้าชมอุทยาน
ประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์ การมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลนั้น

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นด้วยและพึงพอใจมากเมื่อทางราชการจะจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา หรืออุทยานประวัติศาสตร์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชม ได้รู้จักและสอบถามสิ่งที่สงสัยได้ โดยของให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะวันหยุดก็เพียงพอ ไม่ต้องมีทุกวันก็ได้ การรักษาความสะอาด ยังไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้ เช่น บริเวณลานจอดรถหน้าพระวิหารมงคลบพิตร บางครั้งเห็นมีเศษถุงพลาสติกเศษกระดาษตกอยู่เกลื่อนมองไม่สวยงาม การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเหมาะสมดีและพึงพอใจกับการที่จะมีการปรับปรุงบริเวณที่จอดรถ เพราะที่จอดรถไม่เพียงพอ ควรมีที่จอดรถให้มากขึ้นเพราะในวันหยุดรถมากที่จอดรถไม่เพียงพอกับผู้มาเที่ยวชม การให้มีการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นเห็นด้วยเพราะได้เสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่อื่นๆในเขตนครประวัติศาสตร์แล้ว ถือเป็น การให้บริการของเจ้าหน้าที่และจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ กับการได้มีน้ำดื่มฟรี ด้าน การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่อื่นๆในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคการเก็บค่าธรรมเนียม การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจและเห็นว่าไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะแออัดเกินไปช่องทางเดินมีน้อย ในบางสถานที่คือบริเวณอื่นนอกจากหน้าพระวิหารมงคลบพิตร มีการตั้งร้านที่เหมาะสมนอกจากนี้ยังต้องการให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีความเต็มใจในการให้บริการเพื่อความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมและยินดีให้บริการด้วยความสมัครใจ จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจเป็นอย่างมาก การเปิด - ปิด ของสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสม ดีแล้วไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ค่ารถโดยสาร และค่าธรรมเนียมจอดรถรับจ้างบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีราคาแพงเกินระยะทาง ทำให้ผู้มาเที่ยวชมถูกเอาเปรียบ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ควรมีการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐานบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่มีผู้มาเที่ยวชมมาก

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุดเพราะจะได้สอบถามข้อมูลและข้อสงสัยตลอดจนคอยแนะนำการเที่ยวชมให้แก่ผู้มาเที่ยวชมเมื่อต้องการหาคนแนะนำ

บัวเลียบ หล้าพิง (2549, ตุลาคม 15) อายุ 32 ปี อยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ 2 ต. ประชาธิปไตย อ. รัษฎบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 15 ตุลาคม 2549 เวลา 09.05 น มีดังนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะต้องการ

มาพักผ่อนและต้องการมาชมโบราณสถานที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา อีกประการคือเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กับจังหวัดที่ตนอยู่ ประกอบกับการเดินทางมาเที่ยวสะดวก เดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 สาเหตุที่มาหลายครั้ง เพราะอยู่ใกล้บ้านและการคมนาคมสะดวก ไป – กลับสะดวก รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะเป็นคนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อีกประการคือได้ดูทีวี เกี่ยวกับรายการจดหมายเหตุกรุงศรี และรายการอื่นที่มีการนำชมสถานที่ต่างๆ และรู้สึกประทับใจประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยาและการเสียดสของบรรพบุรุษตลอดจนโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์ คุณแล้วทำให้คิดถึงบรรพบุรุษในอดีต ในการมาเที่ยวชมได้เสียค่าใช้จ่าย ไม่เกิน 500 บาทต่อครั้ง ส่วนมากเสียเป็นค่าอาหารและค่ารถ สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาชมเมืองโบราณหรือพระราชวังโบราณของกรุงศรีอยุธยา ที่คงเหลือให้เห็น นอกจากมาพักผ่อนและชมเมืองโบราณแล้วสาเหตุที่มาคือเพื่อนชวนมาเที่ยว สถานที่ที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่ยังคงความสวยงามในอดีต พร้อมประวัติอันน่าศึกษาของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่มีความสำคัญต่อพระมหากษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยา พร้อมมาสักการะพระมณฑลพิตร เพื่อเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ในเมืองเหมือนกันทำให้การเดินทางสะดวกนอกจากนี้ยังต้องการมาเห็นวัดเก่าของกรุงศรีอยุธยาที่มีได้ถูกทำลายในสมัยกรุงศรีอยุธยา พร้อมมาสักการะพระประธานในวัดหน้าพระเมรุซึ่งเป็นพระประธานที่มีอายุเก่าแก่หลายร้อยปี รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่อดโตวัดพนัญเชิงวรวิหารและสักการะหลวงพ่อดโตวัดพนัญเชิงวรวิหารเพื่อขอพรจากท่าน รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะอยู่ในเขตเมืองประกอบกับเคยดูละครทีวีซึ่งเป็นละครย้อนยุคสมัยกรุงศรีอยุธยามีการถ่ายทำที่วัดไชยวัฒนาราม จึงต้องการมาเที่ยวชมก็ชอบเพราะมีความสวยงามและร่มรื่น สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะมาสักการะสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเพื่อเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับเพื่อน จำนวน 5 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือเวลาประมาณ 9.00 น. มาแต่เช้าเพราะมีเด็กมาด้วย ใช้เวลาในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 5 ชั่วโมง โดยการ เดินทางเที่ยวไปเรื่อยๆให้ทั่วๆบริเวณที่สามารถเดินไปได้

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ด้านต่างๆมีดังนี้ ความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ มีปานกลางแต่อยากให้มีการปรับปรุงให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง ทางทีวีและทางหน้าหนังสือพิมพ์ เพื่อจะรู้ว่าเทศกาลมีงานอะไรบ้าง พร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม เช่น การมีรถพ่วง มีการแสดงอะไรบ้าง เป็นต้น ตลอดจนประชาสัมพันธ์การให้บริการต่างๆ การมีรถวิ่งรับส่ง ให้บริการเวลาใดราคาเท่าไร บริการวัน

ไต่บ้าง จากไหนถึงไหน การบ่มตราการที่เขี้ยวกัด จะได้รับของอะไรบ้างเป็นต้น การรักษาความปลอดภัยให้ผู้สัมภาษณ์ยังไม่พอใจเท่าที่ควรเพราะอยากให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่านี้และมีมาตรการป้องกันพวกเขาเปรียบผู้มาเที่ยวชม พวกเขาฉิ่งฉ่อง ความพึงพอใจของผู้สัมภาษณ์ในการการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นผู้สัมภาษณ์ยังไม่ค่อยพอใจเพราะต้องการให้มีที่พักผ่อนให้มากขึ้นและมีทุกที่เพื่อจะได้ไว้เป็นที่พักผ่อนของผู้มาเที่ยวชม ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนั้นผู้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม และได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆที่ได้เที่ยวชม การมีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลนั้นเห็นด้วยและจะมีความพึงพอใจถ้าจะมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอยุธยา เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวได้สอบถามข้อสงสัย ไม่ต้องมาให้บริการทุกวันมีเฉพาะวันหยุดก็น่าจะเพียงพอ การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจเพราะมีความคิดว่าการรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์ไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้และอย่างทั่วถึงเพราะบางที่ไม่ทราบว่าจะคนคอยดูแลหรือไม่เพราะดูไม่ค่อยสะอาดเท่าที่ควร สถานที่ที่ยังรักษาความสะอาดไม่เพียงพอคือบริเวณที่จอดรถหลังพระวิหารมณฑลพิตรและบริเวณศาลหลักเมือง เป็นต้น การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้น ผู้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงบริเวณวัดไชยวัฒนารามและวิหารพระมณฑลพิตร เพราะบางครั้งมีที่จอดรถไม่เพียงพอ การให้น้ำดื่มคอยให้บริการฟรีแก่ผู้มาเที่ยวชมนั้นผู้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการมีการบริการน้ำดื่มฟรี การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นเหมาะสมดีแล้วและผู้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บค่าเข้าชม การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ เพราะเห็นว่าที่เป็นอยู่เหมาะสม ด้านการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อเจ้าหน้าที่มีความเต็มใจในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมพร้อมยินดีให้บริการด้วยความสมัครใจและต้อนรับผู้มาเที่ยวชมด้วยใบหน้ายิ้มแย้มพร้อมจะตอบคำถาม การเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างในเขตนครประวัติศาสตร์นั้น ผู้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเปิด และ ปิด และไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ของผู้ให้สัมภาษณ์ คือเรื่องค่ารถโดยสารและค่ารถรับจ้างประเภทรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างบริเวณนคร

ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณพระวิหารมณฑลพิตร เพราะมีชาวต่างชาติมาก มีการเอาเปรียบผู้มาเที่ยวชมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวของนครประวัติศาสตร์ให้มากขึ้นและให้มีการพัฒนาสถานที่จอดรถต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พร้อมการรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินบริเวณที่จอดรถให้มีความรัดกุมและเข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะอื่นคือต้องการให้มีการปลูกไม้ดอก และสวนดอกไม้ขนาดเล็กในบริเวณนครประวัติศาสตร์เพื่อความสดชื่น

นางลักษณะ มะโนชัย (2549, ตุลาคม 15) อายุ 42 ปี อยู่บ้านเลขที่ 45/61 หมู่ 3 แขวง บางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 15 ตุลาคม 2549 เวลา 10.55 น มีดังนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ เพราะมาดูร่องรอยของประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาที่ได้รับยกย่องให้เป็นมรดกโลกและเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยาเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 มาเที่ยวหลายครั้งเพราะอยู่ใกล้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะ ต้องการมาเที่ยวชมโบราณสถานต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รู้จักจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากการชมรายการโทรทัศน์ ชมรายการละครย้อนยุค ชมรายการสารคดีบ้าง จึงอยากมาพบเห็นสถานที่ต่างๆ ด้วยตนเอง จากการมาเที่ยวชมรู้สึกประทับใจและชอบสถานที่ต่าง ๆ คือชอบมากที่สุดคือวิหารพระมณฑลพิตรเพราะได้มาสักการะพระมณฑลพิตร และเที่ยวชมโบราณสถานที่อยู่ละแวกใกล้เคียงกับวิหารพระมณฑลพิตร รองลงมาคือพระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะดูจากปฏิทินและโปสเตอร์ที่เผยแพร่เมื่อมาพบสถานที่จริงยังคงสภาพที่เห็นดังปฏิทินและโปสเตอร์ ทำให้มีความรู้สึกประทับใจเมื่อมาพบสถานที่จริง รองลงมาคือวัดหน้าพระเมรุ เพราะมีบริเวณสถานที่ตั้งไม่ห่างจากวิหารพระมณฑลพิตร ประกอบด้วยสถานที่ตั้งและพระประธานในวัดหน้าพระเมรุยังคงสภาพที่มีความสมบูรณ์ และคงความสวยงามให้เห็น รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร สาเหตุที่ชอบเพราะได้ไปสักการะหลวงพ่อโตอันเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะได้ชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล อันเป็นเจดีย์สมัยพระนเรศวรมหาราช พร้อมได้สักการะพระนเรศวรมหาราช เพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ในการมาเที่ยวชมจะเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมครั้งละ ประมาณ 1,000 กว่าบาท โดยจะมาเที่ยวชมกับครอบครัวจำนวน 4 คน คือ พ่อ แม่ และลูก 2 คน ช่วงที่มาเที่ยวชมเวลา 09.00 น ใช้เวลาในการเที่ยวชมอย่างน้อย 3 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ด้านต่างๆมีดังนี้ ความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ ก็พอใจบ้าง ไม่พอใจบ้าง พอใจเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ตามรถพ่วงที่วิ่งรับส่งผู้มาเที่ยวชม ไม่พอใจในส่วนที่ไม่ค่อยได้รับข่าวการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ความพึงพอใจด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์ยังไม่พอใจเท่าที่ควรเพราะอยากให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากกว่านี้และมีมาตรการการรักษาความปลอดภัยให้รัดกุมมากขึ้น ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในการการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อย เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ชอบให้มีการปลูกต้นไม้ และจัดหาที่พักผ่อนในพื้นที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์เพื่อจะได้ไว้เป็นที่พักผ่อนของผู้มาเที่ยวชม ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีความพึงพอใจเพราะทางนครประวัติศาสตร์หรืออุทยานประวัติศาสตร์ไม่มีการแจกเอกสารฟรี มีแค่เอกสารที่มีไว้ขายและผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมาก เมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชมฟรี ด้านการมีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลนั้นเห็นด้วยและพึงพอใจมากถ้าจะมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอุทยาน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชม ได้สอบถามข้อสงสัย ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องมาให้บริการทุกวัน ให้มีบริการเฉพาะวันหยุดก็พอ ด้านการรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจน้อย และมีความคิดว่าการรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์ไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้และอย่างทั่วถึงให้มากกว่านี้ เพราะบางสถานที่ยังมีการรักษาความสะอาดไม่เพียงพอ เช่น บริเวณที่จอดรถ และบริเวณศาลหลักเมือง และบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์เป็นต้น การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณวัดไชยวัฒนารามและวิหารพระมงคลบพิตร เพราะบางครั้งมีที่จอดรถไม่เพียงพอ การให้มินิวอล์กเกอร์ให้บริการผู้ให้สัมภาษณ์ มีความพึงพอใจกับการให้บริการมินิวอล์กเกอร์แก่ผู้มาเที่ยวชมนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมค่าเข้าชมสำหรับชาวไทย ส่วนชาวต่างประเทศนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อย เพราะผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรมีการขึ้นราคาค่าธรรมเนียมค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์สำหรับชาวต่างชาติ การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ น้อย เพราะเห็นว่าน่าจะมีการจัดระเบียบและการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณร้านให้มากกว่านี้ ด้านการอำนวยความสะดวก ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อเจ้าหน้าที่ที่คอยอำนวยความสะดวกที่มีใบหน้าและมีความเต็มใจในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมด้วยมิตรภาพที่ดี ทั้งทางกายและวาจา

และมีใบหน้าที่ยิ้มแย้มพร้อมจะตอบคำถาม การเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเปิด และ ปิด และไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ของผู้ให้สัมภาษณ์ คือการหาที่จอดรถยากในช่วงที่มีเทศกาลงานต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณวิหารพระมงคลบพิตร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวของนครประวัติศาสตร์ให้มากขึ้นและให้มีการพัฒนาสถานที่จอดรถต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พร้อมการรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะอื่นๆคือการจัดการที่นั่งพักผ่อนบริเวณนครประวัติศาสตร์หรือบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ให้มากขึ้น

อนงค์ อนันต์รัตนสุข (2549, ตุลาคม 22) อายุ 53 ปี อาชีพ รับราชการ อยู่นบ้านเลขที่ 20/36 ต.บ้านใหม่ เขตปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการสัมภาษณ์ วันที่ 22 ตุลาคม 2549 เวลา 09.21 น มีดังนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ เพราะมาพักผ่อนพร้อมกับพาลานๆมาดูแหล่งโบราณสถานที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้เด็กๆได้เรียนรู้และมองเห็นประวัติความเป็นมาของบรรพบุรุษสมัยโบราณ และเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 เพราะอยู่ใกล้กับจังหวัดนนทบุรีซึ่งเป็นที่ตั้งของบ้านพักพุดต่างๆคือใกล้บ้าน สาเหตุของการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือต้องการพาลานมาชมโบราณสถานต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกรักแผ่นดินไทยมากขึ้น รู้จักจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและนครประวัติศาสตร์เพราะเป็นคนจังหวัดที่อยู่ใกล้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และฟังเพื่อนและสื่อต่างๆ ประชาสัมพันธ์จึงทำให้รู้จักนครประวัติศาสตร์จากการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา รู้สึกประทับใจและชมชอบสถานที่ต่างๆ ตามลำดับดังนี้ ชอบมากที่สุดคือ วิหารพระมงคลบพิตรและวัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะอยู่บริเวณใกล้เคียงกันได้สักการะพระมงคลบพิตรพร้อมชมเขตอุทยานประวัติศาสตร์ไปพร้อมกัน อีกประการคือวัดพระศรีสรรเพชญ์ยังคงมองเห็นสภาพที่เคยรุ่งเรืองและสวยงามในอดีตให้มองเห็นในปัจจุบัน รองลงมาคือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะไปชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลพร้อมสักการะรูปหล่อของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช รองลงมาคือวัดไชยวัฒนาราม เพราะสถานที่ตั้งวัดอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้ไปเที่ยวชมแล้วรู้สึกสบายใจพร้อมชมโบราณสถานที่ยังคงสวยงามเหมือนรูปภาพที่เคยพบเห็นตามหนังสือเกี่ยวกับโบราณสถานและหนังสือท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สุดท้ายคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร ไปสักการะ

หลวงพ่อดุสิตและทำบุญในวัด ในการมาเที่ยวชมครั้งนี้ใช้จ่ายเงินประมาณ 1,500 บาท หอมไปกับค่าอาหาร มาเที่ยวกับหลานและลูก จำนวน 4 คน ช่วงที่มาเที่ยวชมเวลาประมาณ 09.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 5 ชั่วโมง คือตั้งแต่ 09.00 น - 14.00-15.00 น. จึงเดินทางกลับบ้าน

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์นครประวัติศาสตร์น้อย และมีความต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เวลาจัดงานใหญ่ๆ โดยประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อจะได้ทราบข่าวและเดินทางมาเที่ยวชมงาน ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นยังไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะรู้สึกว่าจะยังไม่ปลอดภัยเท่าที่ควรและต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ที่ไป ปัจจุบันโจรและต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมากกว่าที่เห็น เพราะเท่าที่เห็นมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยน้อย จึงไม่พึงพอใจต่อการรักษาความปลอดภัยในปัจจุบัน การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นอยากให้มีที่ร่มๆ ใว้นั่งพักเวลาเหนื่อยเพราะกลางวันตอนเที่ยง ๆ อากาศร้อนมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชม ถ้ามีแจกให้แก่ผู้มาเที่ยวชมจะดีมากและขอให้มีเนื้อหาของเอกสารเป็นการแนะนำการเที่ยวชมและเส้นทางการเที่ยวชม การให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาขอให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำในทุกเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์การรักษาความสะอาดนั้นยังเห็นมีเศษกระดาษอยู่ในบางพื้นที่ ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้น เห็นสมควรมีการปรับปรุงและเพิ่มที่จอดรถให้มีมากเพียงพอต่อผู้มาเที่ยวชมทั้งในช่วงปกติและช่วงเทศกาลต่างๆ การให้น้ำดื่มคอยให้บริการฟรี นั้น จะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่อื่นๆ ในนครประวัติศาสตร์นั้นเหมาะสมดีแล้ว และพึงพอใจกับอัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชมสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาต่างคนต่างแต่ง เพียงแต่มีรูปทรงของร้านค้าเหมือนกันเป็นบางที่ควรปรับปรุงให้ทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้มีรูปแบบของร้านค้าให้เป็นแบบไทยๆ เหมือนกันซึ่งจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับการให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีการแสดงไมตรีและแสดงออกด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มเต็มใจให้บริการและแสดงความเป็นมิตรต่อผู้มาเที่ยวชม การเปิด-ปิดอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์ เหมาะสมดีไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือ ปัญหาการหาที่จอดรถยากในบางพื้นที่ เช่น แถววัดไชยวัฒนาราม หรือ วัดหน้าพระเมรุ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าควรจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้นเพื่อความปลอดภัยและความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ อยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

อัญญาณี ทิวทอง (2549, ตุลาคม 22) อายุ 33 ปี อาชีพ รับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 143/3 ถ. สุรินทร์ภักดี อ. เมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการให้สัมภาษณ์ วันที่ 22 ตุลาคม 2549 เวลา 09.50 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมืองมรดกโลก ได้เดินทางมาเที่ยวชม ครั้งนี้ เป็นครั้งที่ 2 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ตามหนังสือและวารสารการท่องเที่ยวและจากรายการโทรทัศน์ทางช่อง 7 สี รายการจดหมายเหตุกรุงศรี สิ่งที่น่าสนใจในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ซากโบราณสถานที่ยังคงให้พบเห็นในปัจจุบันทำให้นักย้อนคิดถึงบรรพบุรุษในสมัยกรุงศรีอยุธยา และการเสียอิสรภาพของกรุงศรีอยุธยาเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมครั้งนี้ ประมาณ 800 บาทถึง 1,000 บาท เป็นค่าอาหารและค่าน้ำมันรถค่าเช่าของฝากและได้มาพักค้างคืนที่บ้านเพื่อน มาเที่ยวชมครั้งนี้กับเพื่อนๆ จำนวน 3 คนสาเหตุที่มาเที่ยวชม เพราะเพื่อนชวนมาพักผ่อนและศึกษาหาความรู้และต้องการชมโบราณสถานที่ได้ชื่อว่าเป็นสมบัติอันทรงคุณค่าของไทยและบ่งบอกถึงความเป็นไทยในอดีตถึงปัจจุบัน สถานที่ชอบมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะอยากเห็นภาพวัดพระศรีสรรเพชญ์จริงๆ เพราะได้ดูแต่จากภาพและทีวีเท่านั้น และรู้สึกถึงความสวยงามของวัดที่ยังคงพบเห็นในปัจจุบันว่าอดีตคงจะมีความสวยงามมาก รองลงมา คือบริเวณวัดมหาธาตุซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกับวัดพระศรีสรรเพชญ์รองลงมาคือ วิหารพระมงคลบพิตร เพราะจะได้สักการะหลวงพ่อพระมงคลบพิตรเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและได้ชมหลวงพ่อซึ่งได้ชื่อว่าเป็นพระประธานที่มีอายุและประวัติอันยาวนานและน่าเลื่อมใสในอดีตถึงปัจจุบัน รองลงมาคือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ใกล้กับวิหารพระมงคลบพิตร เดินทางไปไม่ไกลและต้องการชมพระประธานสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ได้ชื่อว่าเป็นวัดที่ไม่ถูกพม่าเผาทำลายและยังคงสภาพเดิมอยู่จึงต้องการไปชมพร้อมปล่อยนกและทำบุญกับวัดด้วย รองลงมาคือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะเป็นวัดเก่าแก่ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่าเป็นวัดสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและมีเจดีย์แห่งชัยชนะของพระนเรศวรมหาราชจึงต้องการได้เห็นและสักการะรูปเหมือนของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชด้วย สุดท้ายคือวัดไชยวัฒนาราม จะได้ไปชมทิวทัศน์และสภาพโบราณที่ยังคงความสวยงามและยังคงอยู่และมีโครงสร้างให้พบเห็นบ่งบอกถึงลักษณะเดิมๆ ก่อนถูกทำลาย เพื่อจะได้ไปถ่ายภาพเก็บไว้ ช่วงที่มาเที่ยวชม ประมาณเวลา 08.30 น ถึง 15.00 น. หรือมากกว่านั้นแล้วแต่พรรคพวกที่มาด้วย ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณอย่างน้อย 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์นครประวัติศาสตร์ตามรายการโทรทัศน์แต่จะพึงพอใจมากขึ้นเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ให้ดีกว่าเดิมโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่มีการจัดงานอุทยานมรดกโลก ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกพึงพอใจระดับหนึ่งแต่จะพึงพอใจมากขึ้นเมื่อมีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นเพราะจากข่าวสารตามสื่อต่างๆ มีข่าวไม่ค่อยสู้ดีเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความพึงพอใจในด้านการจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นมีน้อยและสิ่งที่จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมากคือการจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ และนครประวัติศาสตร์ในบางสถานที่ที่เหมาะสม เพราะเมื่อเดินเที่ยวจนเหนื่อยจะได้นั่งพัก หรือนั่งชมวิว ทิวทัศน์ บริเวณรอบเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาหรือสถานที่อื่นในเขตนครประวัติศาสตร์ ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อจะได้มีข้อมูลในการเที่ยวชมและจะได้ทราบสถานที่ที่จะไปเที่ยวชมและเส้นทางการเดินทางพร้อม จะได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆที่ได้เที่ยวชม ยังมี การมีการแจกเอกสารพร้อมกับการขายตั๋วเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์หรือสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมาก การมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลนั้น เห็นด้วยว่าควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอยุธยา หรือนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชมได้รู้จักและสอบถามสิ่งที่สงสัยได้ โดยขอให้ มีเจ้าหน้าที่เฉพาะวันหยุด ไม่ต้องมีทุกวันก็ได้ การรักษาความสะอาด ยังไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้ เช่น บริเวณลานจอดรถหน้าพระวิหารมณฑลพิตร บางครั้งเห็นมี เศษถุงพลาสติกเศษกระดาษตกอยู่เกลื่อนมองไม่สวยงาม การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณอุทยาน ประวัติศาสตร์ และบริเวณสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่มีผู้มาเที่ยวชม เพราะที่จอดรถไม่เพียงพอ ควรมีที่จอดรถให้มากขึ้นเพราะในวันหยุดรถมากที่จอดรถไม่เพียงพอ กับผู้มาเที่ยวชม การให้มีการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นเห็นด้วยเพราะได้เสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยาน ประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ถือเป็นกาให้บริการ การ เก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว การตกแต่งร้านค้าในบริเวณอุทยาน ประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะแออัดเกินไป ช่องทางเดินมีน้อย ในบางสถานที่คือบริเวณอื่นนอกจากหน้าพระวิหารมณฑลพิตร มีการตั้งร้านที่ เหมาะสมนอกจากนี้ยังการจัดให้มีเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคอยบริการ และต้อนรับด้วยความเต็มใจในการให้บริการเพื่อความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมและยินดีให้บริการ ด้วยความสมัครใจ การเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ

ในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับเวลาการเปิด-ปิด และเห็นว่า ดีแล้วไม่ต้องเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์ คือ ช่วงวันเสาร์—อาทิตย์และวันหยุดราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเทศกาล มีรถมากทำให้รถเข้ามาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาติด เสียเวลาในการเดินทาง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และคือควรมีการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐานบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆที่เป็นที่ท่องเที่ยวในนครประวัติศาสตร์ให้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีการจัดที่พักผ่อนในระหว่างเที่ยวชมเพื่อเป็นการพักผ่อนคลายร้อนหรือจัดให้มีสวนดอกไม้ เพื่อให้เกิดความสบายตาและความสวยงามในบริเวณนั้นๆ

ปราณี ใจเอื้อ (2549, ตุลาคม 22) อายุ 70 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 431/1 หมู่ 1 ถ. จรัญสนิทวงศ์ วัดรวกสุทธาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการให้สัมภาษณ์ วันที่ 22 ตุลาคม 2549 เวลา 10.15 น. มีดังนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะต้องการมาพักผ่อนและเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาอันเป็นเมืองหลวงเก่าของไทยและความเป็นมรดกโลกของพระนครศรีอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 สาเหตุที่มาหลายครั้งเพราะอยู่ใกล้บ้านและการคมนาคมสะดวก ไป-กลับสะดวก รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะมีญาติอยู่ที่จังหวัดนี้ จึงรู้จักประกอบกับตอนเรียนหนังสือสมัยเป็นเด็กนักเรียนก็ได้เรียนเรื่องประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยาในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาประทับใจประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยาและการเสียดุลของบรรพบุรุษตลอดจนโบราณสถานที่ยังคงสภาพของความสวยงามในอดีตให้เห็นอยู่บ้างในการมาเที่ยวชมได้เสียค่าใช้จ่าย ไม่เกิน 500 บาท ต่อครั้ง ส่วนมากเสียเป็นค่าอาหารและอาหารปลาบริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหารและค่าขนมแถวพระวิหารมงคลบพิตร สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อนและชมความงามของเมืองโบราณหรือพระราชวังโบราณของกรุงศรีอยุธยา พร้อมเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณสถานที่ต่างชาดิกยกย่องให้เป็นมรดกโลก สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่ยังคงความสวยงามในอดีตพร้อมประวัติอันน่าศึกษาของวัดพระศรีสรรเพชญ์ พร้อมมาสักการะพระมงคลบพิตร เพื่อเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะการเดินทางสะดวกนอกจากนี้ยังต้องการมาเห็นวัดเก่าของกรุงศรีอยุธยาที่มีได้ถูกทำลายในสมัยกรุงศรีอยุธยา พร้อมมาสักการะพระประธานในวัดหน้าพระเมรุซึ่งเป็นพระประธานที่มีอายุเก่าแก่หลายร้อยปี จึงชอบมาเที่ยว รองลงมา คือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่

โตและมาให้อาหารปลาหน้าวัด รองลงมาคือวัดไชยวัฒนาราม เพราะตอนอายุไม่มากเคยได้ดูรายการโทรทัศน์ที่เคยมีการแสดง แสง สี เสียงอีกจะมาดูวิวสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่สวยงาม และดูหน้าพระตำหนักที่อยู่ตรงข้ามกับวัด รองลงมา คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะเป็นทางผ่านที่จะไปวัดไชยวัฒนาราม จะได้ไปเคารพกราบไหว้พระองค์ท่านและระลึกถึงวีรกรรมที่ท่านได้ทรงเสียสละเพื่อชาติครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะต้องการชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล ซึ่งเป็นเจดีย์สมัยกรุงศรีอยุธยาตามตำนานกล่าวว่าพระนเรศวรมหาราชเป็นผู้ทรงสร้างขึ้น พร้อมจะได้อาชมรูปเหมือนและทำความเคารพองค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเพื่อระลึกถึงคุณความดีของท่าน ในการเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้ได้เดินทางมากับญาติๆ จำนวน 4 คนช่วงเวลาที่เดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ เวลา 10.00 น ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 3 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาน้อยและจะมีความพึงพอใจมากขึ้นเมื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งเวลาปฏิบัติงานประจำปีและช่วงที่ไม่ปฏิบัติงานประจำปี โดยในช่วงปฏิบัติงานประจำปีควรมีการประชาสัมพันธ์ตามหน้าหนังสือพิมพ์ให้มากกว่านี้ และมีแผ่นป้ายโฆษณา หรือมีประกาศล่วงหน้าให้นานกว่านี้ ด้านการรักษาความปลอดภัยขอให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยสอดส่องตามสถานที่ต่างๆให้ทั่วบริเวณที่ให้เที่ยวชมจะได้รู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพื่อความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์ควรจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจเป็น ม้านั่ง หรือ มีสวนดอกไม้ก็ดี ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมมีความเห็นว่าถ้ามีแจกให้จะดีขอให้เป็นแผ่นพับเล็กๆ ก็ได้ มีรายละเอียดคร่าวๆพอสังเขป อาจจะเป็นเส้นทางเดินทางการก็ได้ และมีความพึงพอใจให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลเพื่อจะได้คอยตอบคำถามผู้มาเที่ยวชม นอกจากนี้อาจให้บริการด้านอื่นๆ มีเฉพาะวันหยุดคงเพียงพอ การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ควรปรับปรุงให้ดีกว่าที่เป็นเพราะยังมีเศษกระดาษ เศษถุงพลาสติกตกอยู่ในบางพื้นที่ ควรมีการดูแลความสะอาดทุกวัน ความคิดเห็นในการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในบางพื้นที่ที่มีบริเวณที่จอดรถน้อย เช่น บริเวณเจดีย์พระศรีสุริโยทัย บริเวณวัดพระราม หรือควรจัดหาที่จอดรถเพิ่มขึ้น ด้านการให้น้ำดื่มคอยให้บริการฟรี มีก็ได้ไม่มีก็ได้ไม่ใช่สิ่งจำเป็นแต่ถ้ามีต้องการให้ตั้งไว้บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาแต่ละจุด การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชมของชาวไทยแต่สำหรับชาวต่างประเทศนั้นผู้ให้สัมภาษณ์

ความเห็นว่าการขึ้นราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชมเพราะค่าของเงินไทยถูกกว่าเมื่อเทียบกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาบริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหารมีความเหมาะสมดีแล้ว และผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ แต่บางแห่ง เช่นบริเวณพระมณฑลพิตรผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจและมีความเห็นว่า มีร้านค้าติดกันมากเกินไปหลังคาเตี้ยดูแล้วไม่ค่อยเห็นเอกลักษณ์ความเป็นไทย ควรมีการปรับปรุง ส่วนที่อื่น ๆ นั้นมีร้านค้าน้อย หรือไม่มีเลยถึงบางสถานที่ที่มีร้านค้าแต่ไม่เป็นสัดส่วนได้ เพราะเป็นแผงลอยเล็กๆ การแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์มีความเห็นว่าน่าจะมีธำมรงค์ที่ดี มีใบหน้ายิ้มแย้มและแสดงความเป็นมิตร การเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์นั้นเหมาะสมดีแล้วและผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการเปิด-ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ การหาที่พักในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์ยากหรือมีน้อยตลอดจนการหาที่จอดรถยาก

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์ควรมีการขยายที่จอดรถให้มีมากกว่าเดิม และควรมีการรักษาความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือการให้มีสวนดอกไม้ ต้นไม้สวยๆ ในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ธนศ วีระชัย (2549, ตุลาคม 22) อายุ 45 ปี อาชีพรับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 41 หมู่ 5 ต.เจ้าปลุก อ.มหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 22 ตุลาคม 2549 เวลา 10.45 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์เพราะต้องการชมโบราณสถานซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมืองหลวงเก่าของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะเป็นคนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้เรียนรู้และรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากหนังสือที่ได้เรียนมาตั้งแต่เด็กนักเรียนถึงประวัติความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์ว่ามีสถานที่ใดมีความเป็นมาอย่างไร รู้สึกประทับใจในประวัติความเป็นมาของโบราณสถานในที่ต่างในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งเคยมีความสวยงามที่ยังคงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต ในการมาเที่ยวชมครั้งนี้เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 800 กว่าบาทต่อครั้ง โดยเสียเป็นค่าอาหาร และค่าซื้อของฝากสาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาเที่ยวชมโบราณสถานเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาและประทับใจในประวัติความเป็นมาของโบราณสถานที่สำคัญตามประวัติศาสตร์ สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะยังคงความสวยงามให้เห็นถึงแม้จะถูกพม่า

เผาทำลายแล้วก็ตาม ค้างปรากฏตามปฏิทินต่างๆ ตลอดจนประวัติความเป็นมาของวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่มีความสำคัญต่อประวัติความเป็นมาของพระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยา นอกจากนี้แล้วจะถือโอกาสมาเที่ยวชมวัดมหาธาตุ วัดพระราม ฯลฯ โบราณสถานที่อยู่ในบริเวณเดียวกันกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะต้องการมาสักการะพระพุทธรูปที่เป็นพระประธานของวัดตามประวัติเป็นพระที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น จึงต้องการมาสักการบูชาเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว รองลงมาคือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะเคยดูการถ่ายทอดโทรทัศน์เมื่อครั้งมีพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จมาเที่ยวชมและมีการแสดง แสง สี แสง มีการถ่ายทอดสดทั่วประเทศ ทำให้ได้เห็นความสวยงามของวัดไชยวัฒนารามทำให้รู้สึกชอบและมาเที่ยวชมและเกิดความประทับใจในความสวยงามจึงทำให้มาเที่ยวชมบ่อย รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะชอบมาสักการะพระประธานในวัดคือหลวงพ่อดโต วัดพนัญเชิงวรวิหารนอกจากมีหลวงพ่อดโตแล้วยังมีศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมากที่มีประวัติความเป็นมาน่าสนใจและต้องการมาดูความสวยงามของหลวงพ่อดโตเพื่อนมัสการหลวงพ่อดโต และเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัว จำนวน 4 คน คือ พ่อ แม่ และลูกอีก 2 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 8 โมงเช้า ใช้เวลาในการมาเที่ยวชม ประมาณ 4 - 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในด้านการประชาสัมพันธ์น้อยและจะมีความพึงพอใจมากเมื่อให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นทั้งทางสถานีโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง วารสารและหนังสือพิมพ์ โดยมีจำนวนความถี่ในการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเช่นกัน ด้านการรักษาความปลอดภัย เห็นว่าควรมีการรักษาความปลอดภัยให้มากขึ้นเช่นกันเพราะปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยน้อยไปทำให้มีการดูแลไม่ทั่วถึง มีแต่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่นั่งอยู่แต่ในป้อมยามไม่ได้เห็นออกมาเดินรอบบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ที่มีผู้มาเที่ยวชม และบริเวณสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์ การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ควรมีการจัดที่นั่งพักเพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมได้นั่งพัก เห็นมีแต่ศาลาหนึ่งหลังหน้าพระวิหารมงคลบพิตร ควรจะจัดให้มีที่พักในบริเวณพระราชวังโบราณบ้างและสถานที่อื่นๆ ที่มีผู้มาเที่ยวชมทั้งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่อื่นๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์ เอกสารประกอบการเที่ยวชมเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ถ้ามีการแจกให้จะเป็นการดีเพราะเท่าที่เห็นมีแต่จำหน่ายหนังสือพร้อมการขายบัตรเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูล บริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นั้นมีความเห็นว่าสมควรจัดให้มีเพราะจะได้ตอบข้อซักถามให้แก่ผู้มาเที่ยวชม ไม่ใช่มีแต่ตรงที่ขายบัตรเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์เท่านั้นหรือต้องไปที่สำนักงาน

การท่องเที่ยวที่ศาลากลางเก่าถึงจะได้ข้อมูลซึ่งก็มีบริการให้ในวันราชการเท่านั้น จึงต้องการให้มีเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์คอยให้บริการข้อมูลให้แก่ผู้มาเที่ยวชมในวันหยุดราชการ การรักษาความสะอาดของบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีความพึงพอใจกับการรักษาความสะอาด ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่อื่นๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นเห็นว่าควรมีการจัดสถานพักร้อนไว้ให้ผู้มาเที่ยวชมได้พักผ่อนเมื่อเวลาเดินเที่ยวชม เมื่อเหนื่อยจะได้นั่งพักบ้าง การจัดให้มีการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ยินดีที่จะรับบริการและไม่ใช่ว่าสิ่งจำเป็น การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นมีความเหมาะสมดีแล้วสำหรับคนไทย แต่ถ้าเป็นชาวต่างชาติควรมีการขึ้นค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การตกแต่งร้านค้าในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในบางสถานที่ก็ไม่ค่อยมีร้านค้า เช่น หน้าวัดพระเมรุ ร้านจะอยู่นอกบริเวณวัด ส่วนที่วัดพระศรีสรรเพชญ์จะมีร้านค้าอยู่หน้าพระวิหารมงคลบพิตร ซึ่งมีร้านค้ามากแต่คิดว่าน่าจะมีการตกแต่งร้านค้าใหม่หรือมีการปรับปรุงใหม่บ้างเพราะเป็นลักษณะนี้มาหลายปีแล้ว ทำให้มีดีทیبและไม่โปร่ง ควรมีการปรับปรุงให้เป็นเอกลักษณ์ไทยแบบสวยงามและให้มีลักษณะของร้านค้าที่มีรูปแบบที่เหมือนกันหมดในทุกพื้นที่นครประวัติศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจมากเมื่อมีเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีน้ำใจในการต้อนรับผู้มาเที่ยวชมและยินดีให้บริการตอบข้อซักถามต่างๆ จากผู้มาเที่ยวชมด้วยใบหน้ายิ้มแย้มและเป็นมิตรตลอดเวลา การเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการเปิด – ปิด

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมคือ ปัญหาการหาที่จอดรถในช่วงเทศกาลต่างๆ มีรถมากไม่มีที่จอดรถเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ การจัดหาสถานที่จอดรถเพิ่มขึ้นจากที่เป็นหรือขยายที่จอดรถให้กว้างขวางมากขึ้นในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ต้องการให้มีจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมากขึ้นและมีในทุกพื้นที่ในเขตนครประวัติศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามสถานที่ที่มีผู้มาเที่ยวชม ไม่ใช่อยู่แต่ตามป้อมยามเท่านั้น

พวงทิพย์ ภูริมาสูง (2549, ตุลาคม 22) อายุ 48 ปี อาชีพรับราชการ อยู่บ้านเลขที่ 92/5 หมู่ 12 ซอยนวลจันทร์ 3 รามอินทรา เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 22 ตุลาคม 2549 เวลา 11.45 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมเพราะ ต้องการศึกษาศาสตร์ความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 6 รู้จัก

นครประวัติศาสตร์พระราชอุทยานเทวสถานเวลามีโฆษณาจัดงานต่างๆ ทั้งดูรายการจดหมายเหตุ
กรุงศรีช่อง 11 บางครั้งก็ดูจากรายการโทรทัศน์ ช่อง 11 ประทับใจในโบราณสถานต่างๆที่อยู่ใน
เขตนครประวัติศาสตร์และประวัติความเป็นมาของกรุงศรีอยุธยา เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชม 1,000
บาทต่อครั้ง ส่วนมากจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าน้ำมันรถ ชื่อของที่ระลึก รวมทั้งชื่อของกลับบ้าน เช่น
พวกปลาเค็มต่างๆ สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการมาดูโบราณสถานต่างๆของอยุธยา และดู
ร่องรอยของความเจริญของอยุธยา สถานที่ชอบเที่ยวชมมากที่สุดคือวิหารพระมงคลบพิตร เพราะ
จะได้มาสักการะพระมงคลบพิตร ที่เป็นพระพุทธรูปที่คำรำลือในด้านความศักดิ์สิทธิ์พร้อมมาขอ
พรจากท่าน นอกจากนี้จะได้เดินเที่ยวชมวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน รองลงมา
คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งมีพระที่นั่งศรีสรรเพชญ์ ประกอบกับอยู่ใกล้วิหารพระมงคลบพิตรและ
ความสวยงามของพระที่นั่งศรีสรรเพชญ์ที่ยังคงสภาพที่ยังคงความสวยงามให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน
รองลงมาคือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะ เป็นวัดและมีพระประธานที่สมบูรณ์และเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุง
ศรีอยุธยา สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะ ได้สักการะรูปเหมือนพระนเรศวรมหาราช พร้อมนั่ง
พักผ่อนในบริเวณวัด การเดินทางมาเที่ยวชมมาที่ครอบครัว จำนวน 4 คน คือ พ่อ แม่ และลูกอีก
2 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือ 9.30 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้
สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์และผู้ให้สัมภาษณ์จะพึงพอใจเมื่อมีการประชาสัมพันธ์
เป็นประจำไม่เฉพาะช่วงเทศกาลงานประจำปีเท่านั้น ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้
สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจเท่าที่ควรและมีความเห็นว่าควรให้มีการรักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่เพื่อ
ความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ และต้องการให้มีการหาที่นั่งยาวๆ ใน
บริเวณที่เที่ยวชม ตั้งไว้เพื่อจะได้นั่งพักผ่อน เอกสารประกอบการเที่ยวชมต้องการให้มีการแจก
เอกสารอาจทำเป็นแผ่นพับ ที่มีแผนที่เส้นทางการเดินทางไปเที่ยวชมสถานที่ต่างๆจะได้ไม่หลงทาง
นอกจากนี้ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับ
การรักษาความสะอาดดีและขอให้รักษาความสะอาดอย่างนี้ไปเรื่อยๆ การปรับปรุงที่จอดรถ
บริเวณนครประวัติศาสตร์นั้นควรปรับปรุงเพราะที่จอดรถไม่เพียงพอในช่วงเทศกาล และควรมีที่
จอดรถให้เป็นสัดส่วน และขอให้มีการรักษาความปลอดภัยเฝ้าบริเวณที่จอดรถด้วย การให้บริการ
น้ำดื่มฟรี มีก็ได้ไม่มีก็ได้ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างในเขตนคร
ประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชม และเห็นว่าควรจะได้
ค่าธรรมเนียม เช่นเดิมดีแล้ว จะได้ไม่เป็นภาระแก่ผู้มาเที่ยวชม การตกแต่งร้านในบริเวณนคร
ประวัติศาสตร์ผู้มาเที่ยวชมมีความเห็นว่าปัจจุบันดีแล้วในบางส่วน แต่อยากให้ตกแต่งร้านให้เป็น
สัดส่วน ช่วยกันและมีความเป็นไทยให้มากขึ้นเรื่อยๆ การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนคร

ประวัติศาสตร์นั้นควรปรับปรุงเพราะที่จอดรถไม่เพียงพอในช่วงเทศกาล และควรมีที่จอดรถให้เป็นสัดส่วน และขอให้มีการรักษาความปลอดภัยเฝ้าบริเวณที่จอดรถด้วย การให้บริการน้ำดื่มฟรี มีก็ได้ไม่มีก็ได้ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชม จะได้ไม่เป็นภาระแก่ผู้มาเที่ยวชม การตกแต่งร้านในบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้มาเที่ยวชมมีความเห็นว่าปัจจุบันดีแล้วในบางส่วน แต่อยากให้ตกแต่งร้านให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยเหมือนกันหมด เพราะบางพื้นที่ร้านค้าไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยไม่น่าดู นอกจากนี้ยังต้องการให้มีเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์คอยให้บริการผู้มาเที่ยวด้วยใบหน้ายิ้มแย้มและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้มาเที่ยวชม พร้อมมีจิตในในการให้บริการอย่างแท้จริง การเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจและเห็นว่าไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชม คือ กลัวขโมยมาขโมยรถทำให้การเที่ยวชมเต็มไปด้วยความกังวล

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนานครประวัติศาสตร์ ต้องการให้มีการปรับปรุงและเพิ่มจำนวนบริเวณที่จอดรถให้มีมาตรฐานเพียงพอ

ข้อเสนออื่นๆ ให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในทุกพื้นที่รวมทั้งบริเวณที่จอดรถและต้องการให้มีเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์คอยบริการข้อมูลในวันหยุดในสถานที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมมา

สรุปผลการสัมภาษณ์

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ วิหารพระมงคลบพิตร พบว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ จำนวน 8 คน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะต้องการมาดูร่องรอยความเจริญของกรุงศรีอยุธยาในอดีต จึงได้เลือกมาเที่ยวชมที่นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีโบราณสถาน ส่วนใหญ่จะมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 ส่วนน้อยจะมาเที่ยวชมเป็นครั้งที่ 2 และ ครั้งที่ 5 โดยรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และความเป็นมรดกโลกจากหนังสือ วารสารและจากสถานีโทรทัศน์ตามช่องต่างๆ โดยการชมข่าว และดูละครย้อนยุค และดูรายการจดหมายเหตุกรุงศรีที่เล่าเรื่องของโบราณสถานต่างๆ ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 สี ส่วนมากจะเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม เฉลี่ยคนละ 500 บาท/ครั้ง รองลงมาคือ 800 บาท และ 1,000 บาท โดยจะจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก และค่ารถ สาเหตุ

ที่มาที่เยี่ยมชมส่วนใหญ่จะต้องการมาชมโบราณสถานเก่าแก่สถานที่ที่เยี่ยมชมที่ชอบมากที่สุด เรียงลำดับ ชอบมากที่สุด คือ วิหารพระมงคลบพิตร รองลงมา พระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์ รองลงมา วัดหน้าพระเมรุ รองลงมา วัดใหญ่ชัยมงคล วัดไชยวัฒนาราม สุดท้ายคือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร โดยผู้มาเยี่ยมชมส่วนใหญ่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์กับครอบครัว จำนวน 4 คน มาตั้งแต่เวลา 09.30 – 10.00 น. ซึ่ง ใช้เวลาในการเยี่ยมชม จำนวน 5 ชั่วโมง และ 3 ชั่วโมงตามลำดับ

ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยผู้มาเยี่ยมชมมีความพึงพอใจเมื่อมีการดำเนินการด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกรูปแบบ ทั้งสถานีโทรทัศน์วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตลอดจนวิทยุท้องถิ่น รวมทั้งแผ่นป้าย โฆษณา และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประทับตราวัดทั้ง 9 วัดตามโครงการไหว้พระ 9 วัด ด้านการรักษาความปลอดภัย มีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น และได้มาตรฐาน ตลอดจนมีการป้องกันการเอาเปรียบของพ่อกรลรับจ้างและอื่นๆ ด้านสถานที่พักผ่อนมีการจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนเพื่อให้ผู้มาเยี่ยมชมได้พักผ่อนเวลาเดินเที่ยวชมจนเหนื่อย โดยให้มีทุกที่ ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชม ขอให้มีข้อมูลเบื้องต้น อาจเป็นแผ่นพับ หรือ หนังสือ ให้เป็นการแจกฟรี และมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประวัติของสถานที่ต่างๆ และเส้นทางการคมนาคม ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ที่มีโบหน้ายิ้มแย้มและยินดีที่จะตอบคำถามด้วยความเต็มใจให้บริการตลอดเวลา และมีอยู่ประจำในพื้นที่ที่มีผู้มาเยี่ยมชม เฉพาะวันหยุดราชการ การปรับปรุงสถานที่จอดรถให้กว้างขวางขึ้นและมีการขยายพื้นที่การจอดรถเพื่อรองรับผู้มาเยี่ยมชมในช่วงเทศกาลต่างๆ ด้านการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นจะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญ ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่อื่นๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมคนไทย การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีการจัดให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยและมีการขยายและปรับปรุงบางพื้นที่ที่มีร้านค้าอยู่อย่างแออัด ด้านการเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่อื่นๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ไม่มีที่จอดรถเพียงพอต่อความต้องการ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานครประวัติศาสตร์ คือการพัฒนาและปรับปรุงที่จอดรถให้ได้มาตรฐาน การรักษาความปลอดภัย และการเพิ่มการประชาสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือการจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการให้ข้อมูลในวันหยุดการมีสวน
ดอกไม้และมีสถานที่นั่งพักผ่อนในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

วัดใหญ่ชัยมงคล

การสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ ณ วัดใหญ่ชัยมงคล ดังแสดงใน
ภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 วัดใหญ่ชัยมงคล

ที่มา : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2545 : 24

วัดใหญ่ชัยมงคล ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 3 ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และอยู่
ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะเมือง เดิมชื่อวันป่าแก้ว วัดพระยาไทย วัดเจ้าแก้ว เจ้าไทย ซึ่ง
ปัจจุบันอยู่ เขตตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา เป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษาใน
ปัจจุบัน มีฐานะเป็นพระอารามหลวงสมัยอยุธยา มีพระราชพงศาวดารระบุว่าใน พ.ศ. 1900
สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทำการขุดเอาศพเจ้าแก้ว
เจ้าไทย ซึ่งตายด้วยอหิวาตกโรคขึ้นเผาในบริเวณสถานที่ปลงศพ ครั้นต่อมาในสมัยสมเด็จพระ
นเรศวรมหาราช เชื่อกันว่าเจดีย์ใหญ่ปฏิสังขรณ์ขึ้นมาใหม่ในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
เพื่อเฉลิมพระเกียรติและอุทิศส่วนกุศลภายหลังจากสงครามกับพม่า (พระมหาอุปราช) สิ่งศักดิ์ที่

สำคัญภายในวัดคือพระประธาน “พระพุทธชัยมงคล” นอกจากนี้ยังมีรูปหล่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชซึ่งเป็นที่เคารพต่อประชาชนทั่วไปที่จะมาสักการบูชาและขอพรจากพระองค์ท่าน

จากการสัมภาษณ์ ผู้มาเที่ยวชมวัดใหญ่ชัยมงคล จำนวน 8 คน มีรายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์แสดงตามตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์วัดใหญ่ชัยมงคล

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	1 ตุลาคม 2549	10.20 น.	นางอรดี จันทรา	94 หมู่ 6 ต.สว่างดินแดน อ.สว่างดินแดน จ.สุพรรณบุรี
2.	1 ตุลาคม 2549	11.15 น.	นางสาวจันทรา จันแบ่งเงิน	66 หมู่ 2 ต.ส. บ้านแซว อ.เชิงแส จ.เชียงราย
3.	1 ตุลาคม 2549	13.01 น.	นายสมจิต พากสันเทียะ	14 หมู่ 4 ต. ปากพลี อ.ปากพลี จ.นครนายก
4.	1 ตุลาคม 2549	14.20 น.	นายสมโภชน์ แยมอินดี	209 หมู่ 8 ต. บ่อแฮ้ว อ.เมือง จ. ลำปาง
5.	8 ตุลาคม 2549	.12.40 น.	นายโกมล สกุลวัฒนา	29 ตำบลเข็มน้อย ต. นอกเมือง เมือง จังหวัดสุรินทร์
6	8 ตุลาคม 2549	13.12 น	นางสาวอันธิชา หอมเนียม	ที่ 56 หมู่ 10 ต. โคกสะอาด อ. ปราสาท จังหวัดสุรินทร์
7.	15 ตุลาคม 2549	09.41 น	นางนงลักษณ์ มะโนชัย	45/61 หมู่ 3 แขวงบางนา เขต บางนา กรุงเทพฯ
8.	15 ตุลาคม 2549	13.00 น	นายสัญญาชัย บุญมี	2 หมู่ 14 ต. บางจัก อ.วิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ วัดใหญ่ชัยมงคล พบว่า

อรดี จันทรา (2549, ตุลาคม 1) อายุ 22 ปี อาชีพนักศึกษา อยู่บ้านเลขที่ 94 หมู่ 6 ต.สว่างดินแดน จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 1 ตุลาคม 2549 เวลา 10.20 น ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมเพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ความเป็นมาของนคร

ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและต้องการชมร่องรอยของความเจริญในสมัยกรุงศรีอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชมเป็นครั้งแรก และได้รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการดูรายการโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 สี รายการจดหมายเหตุกรุงศรี เพราะในรายการจะมีการเล่าประวัติความเป็นมาของโบราณสถานในที่ต่างๆ ทำให้รู้จักและอยากมาเที่ยว มีความประทับใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบราณสถานในแต่ละแห่งที่ได้มาเที่ยวชมเพราะทุกแห่งล้วนมีประวัติศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชมครั้งละ 800 บาทต่อครั้ง เป็นค่าน้ำมันรถ ค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการชมโบราณสถานของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา สถานที่ที่ชอบมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะจากประวัติของวัดพระศรีสรรเพชญ์และความสวยงามที่ยังเหลือให้พบเห็น อีกประการคืออยู่ในบริเวณเดียวกับวัดมหาธาตุและวัดพระราม อื่นๆ รองลงมา คือวัดหน้าพระเมรุ เพื่อไปสักการะพระประธานในโบสถ์ที่มีอายุเก่าแก่ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาและยังคงความสมบูรณ์ให้เห็นจนถึงปัจจุบัน รองลงมาคือวัดไชยวัฒนาราม เพราะดูจากละครย้อนยุคสมัยก่อนเรื่องอะไรจำไม่ได้เมื่อตอนเด็กๆ และได้มีการถ่ายทำที่วัดไชยวัฒนาราม มีนางเอกชื่อนางนกยูง พระเอกชื่อคุณพระนาย ทำให้ชอบบรรยากาศและประทับใจจึงอยากมาพบเห็นด้วยตาตนเองประกอบกับวัดนี้อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้ดูสวยงาม และอีกอย่างคือวัดอยู่ตรงข้ามพระตำหนักจึงชอบที่จะมาเที่ยวชม รองลงมา คือ พระวิหารมณฑลพิตร เพราะอยู่ใกล้วัดพระศรีสรรเพชญ์จะได้มาสักการะพระมณฑลพิตรเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และครอบครัว อีกประการหนึ่งคือจะได้ขอพรเพราะเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะจะได้ไปสักการะหลวงพ่อโตซึ่งมีประวัติน่าเลื่อมใส และเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองคู่กับพระมณฑลพิตร และได้ชมศาลเจ้าแม่สร้อยดอกไม้มาร่วมให้อาหารปลาหน้าวัด รองลงมา คือเจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะจะได้มาไหว้ท่านอีกอย่างคือประทับใจในการเสียดชะของพระองค์ท่านเมื่อสมัยกรุงศรีอยุธยา รองลงมาคือวัดใหญ่ชัยมงคลเพราะชอบประวัติความเป็นมาของเจดีย์และต้องการไปไหว้รูปเหมือนของพระนเรศวรมหาราชสุดท้าย คือวัดท่าเกวียน เพราะมีห้องน้ำที่สะอาดและอยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา ในการเดินทางมาเที่ยวชมได้เดินทางมากับครอบครัว มากัน 2 คน คือ มากับแม่ เวลาที่มาเที่ยวชม คือเวลา 8.45 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 4-5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีการประชาสัมพันธ์เวลามีงานใหญ่ๆ ทั้งทางสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุด้วยจะได้ทราบข่าว ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยมากเพราะมีความเห็นว่าน่าจะมีการเพิ่มมาตรการและจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้มากและทั่วถึง การจัดที่พักผ่อนต้องการให้มีการจัดที่พักเวลาเหนื่อยเพราะกลางวันค่อนข้างแดด ร้อนมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมถ้ามีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมนคร

ประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจ มากและเอกสารประกอบการเที่ยวชมขอให้มีเนื้อหาแนะนำการเที่ยวและเส้นทางเที่ยวชม การให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลนั้นถ้าเป็นไปได้จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและขอให้มีเจ้าหน้าที่บริการให้ข้อมูลในวันหยุดและในทุกพื้นที่ การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์ควรปรับปรุงเพราะยังเห็นมีเศษกระดาษตกอยู่บ้าง การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นด้วยและต้องการให้มีการปรับปรุงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายพื้นที่จอดรถให้มีเพิ่มมากขึ้น การให้มีการบริการนำดื่มฟรีนั้นเห็นด้วยแต่มีก็ได้ไม่มีก็ได้ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่าง ๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับอัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชมของชาวไทยแต่ไม่พึงพอใจกับราคาค่าเข้าชมของชาวต่างชาติและต้องการให้มีการขึ้นค่าเข้าชมแก่ผู้มาเที่ยวชมซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ ส่วนคนไทยเหมาะสมดีแล้ว การตกแต่งร้านผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยมีความพึงพอใจเท่าที่ควรและเห็นว่าควรให้มีการปรับปรุงร้านค้าต่างๆ ให้มีรูปทรงที่เหมือนกันหมดเพื่อความเป็นเอกลักษณ์ไทยในทุกพื้นที่ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ด้านการแสดงออกของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีเจ้าหน้าที่มีการให้บริการข้อมูลด้วยความเต็มใจและมีใบหน้ายิ้มแย้มยินดีที่จะตอบคำถามพร้อมที่จะเอาใจใส่ต่อผู้มาเที่ยวชม การเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับเวลาการเปิด - ปิด และเห็นว่ามีความเหมาะสมดีแล้วไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือปัญหาการหากระแวงและเกิดความหวาดกลัวในเวลาเดินเที่ยวชมเพราะบางพื้นที่ไม่ค่อยมีคนเท่าไร

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาควรมีการปรับปรุงพื้นที่ที่มีน้ำขังและบางพื้นที่ที่หวั่นรำกให้ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในที่ที่ไม่ค่อยมีผู้มาเที่ยวชมเพื่อสามารถแจ้งเหตุได้ทันทั่วทั้งที่

จันทรา จันแบ่งเงิน (2549, ตุลาคม 1) อายุ 41 ปี อาชีพ พนักงานบริษัท อยู่บ้านเลขที่ 66 หมู่ 2 ต. บ้านแซว อ. เชียงแสน จังหวัดเชียงราย ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 1 ตุลาคม 2549 เวลา 11.15 น ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมเพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความเป็นมรดกโลกของอยุธยา พร้อมรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจกับประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา ที่ถูกบันทึกในประวัติศาสตร์ของไทยมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากภาพปฏิทินและสื่อต่างๆ ทั้งจากหนังสือวารสาร และรายการจาก

สถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ประทับใจในศิลปกรรมและวรรณกรรมที่คงเห็นให้เห็นและโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์ เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 1,000 บาท/ครั้ง โดยเสียเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าอาหารและค่าธรรมเข้าชม สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการพักผ่อนร่วมกับครอบครัว สถานที่ชอบเที่ยวชมมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะอยู่ใกล้กับวัดมหาธาตุ และวิหารพระมงคลพมิตร แต่ชอบพระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์มากด้วยความสวยงามที่คงเหลือให้เห็นในปัจจุบันแม้เคยถูกเผาทำลายยังคงเหลือให้เห็นถึงความสวยงามในอดีต รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดที่สมบูรณ์ที่สุดที่สร้างขึ้นมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะ มีหลวงพ่อโตที่เป็นพระประธานซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่เคารพสักการบูชาของชาวไทยและชาวต่างประเทศ พร้อมจะได้มานั่งพักบริเวณริมเขื่อนของวัดรองลงมาคือวัดไชยวัฒนาราม เพราะ เพราะดูสวยงามและอยู่ตรงข้างพระตำหนักตลอดจนบรรยากาศหน้าวัดที่อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาร่มรื่นมองดูทิวทัศน์สวยงาม อากาศเย็นสบาย รองลงมา คือวัดใหญ่ชัยมงคลเพราะต้องการมาชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคล ซึ่งมีคนเล่าว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างขึ้น และจะได้มาไหว้รูปเหมือนสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเพื่อระลึกถึงความสามารถและคุณความดีของท่านสุดท้ายคือวัดหน้าพระเมรุ เพราะต้องการมาสักการะพระประธานที่สมบูรณ์ที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาและเป็นพระที่เก่าแก่หาดูได้ยาก การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัวมากัน 4 คน คือ มากับแฟนและลูกอีก 2 คนช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 8 โมงเช้า ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในด้านต่างๆมีดังนี้ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์น้อยและต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ให้มากขึ้น ด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นมีความสำคัญมากและการรักษาความปลอดภัยในปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์ยังไม่พึงพอใจกับการรักษาความปลอดภัยเท่าที่ควรเพราะในสถานที่ที่ไป ปัจจุบันโจรผู้ร้ายซุกซุมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เห็นมีจำนวนน้อยกลัวจะดูแลไม่ทั่วถึง การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจพอสมควรและจะมีความพึงพอใจมากขึ้นเมื่อมีการจัดให้มีที่ร่มๆ ใว้นั่งพักเวลาเหนื่อยเพราะกลางวันตอนเที่ยงๆอากาศร้อนมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมถ้ามีแจกให้แก่ผู้มาเที่ยวชมจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและพอใจมากและผู้ให้สัมภาษณ์ได้เสนอแนะให้มีเนื้อหาของเอกสารเป็นการแนะนำการเที่ยวชมและเส้นทางการเที่ยวชม การให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการมีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูล และผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าควรให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำในทุกเขตพื้นที่นครประวัติศาสตร์ การรักษาความสะอาดผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจกับการที่ยังเห็นมีเศษ

กระดาษอยู่ในบางพื้นที่ ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณอุทยานและสถานที่ต่างๆที่สำคัญในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นควรมีการปรับปรุงและเพิ่มที่จอดรถให้มีมากเพียงพอต่อผู้มาเที่ยวชมทั้งในช่วงปกติและช่วงเทศกาลต่างๆ การให้มีน้ำดื่มคอยให้บริการฟรี นั้นจะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับอัตราการเก็บค่าธรรมเนียมเพราะมีความเห็นเหมาะสมดีแล้ว การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นว่าการตกแต่งร้านเป็นลักษณะต่างคนต่างแต่งจึงไม่ค่อยพึงพอใจกับการตกแต่งร้านดังกล่าวและจะมีความพึงพอใจเมื่อร้านมีรูปร่างของร้านค้าเหมือนกัน และมี การปรับปรุงพื้นที่ของร้านต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้มีรูปแบบของร้านให้เป็นแบบไทยๆเหมือนกัน นอกจากนี้ยังพึงพอใจเมื่อมีการจัดให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีการแต่งไมตรีและแสดงออกด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มเต็มใจให้บริการและแสดงความเป็นมิตรต่อผู้มาเที่ยวชม การเปิด – ปิดอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับอัตราการเก็บค่าธรรมเนียม

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์คือปัญหาการหาที่จอดรถในบางพื้นที่ เช่นแถววัดไชยวัฒนาราม หรือ วัดหน้าพระเมรุ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้นเพื่อความปลอดภัยและความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ อยากให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

สมชิต พวงสันเทียะ (2549, ตุลาคม 1) อายุ 42 ปี อาชีพ รับจ้าง อยู่บ้านเลขที่ 14 หมู่ 4 ต. ปากพลี อ.ปากพลี จ.นครนายก ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 1 ตุลาคม เวลา 13.01 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมเพราะประทับใจในประวัติความเป็นมาของประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา ตลอดจนคุณค่าของความเป็นเมืองมรดกโลก เดินทางมาเที่ยวชมเป็นครั้งที่ 3 และได้รู้จักนครประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่าของเพื่อนและจากโทรทัศน์และรายการโทรทัศน์ต่างๆ ตลอดจนรายการละครตามสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีความประทับใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและการเสียดสีของบรรพบุรุษในสมัยกรุงศรีอยุธยา เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชม ประมาณ 1,500 บาท ส่วนมากใช้เป็นค่าอาหารและค่าซื้อของฝาก สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อนและชมความสวยงามของเมืองโบราณหรือพระราชวังเก่าของกรุงศรีอยุธยาที่คงเหลือให้เห็นพร้อมใจต้องการชมเมืองมรดกโลก สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุด คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะวัดหน้าพระเมรุเพราะอยู่ในเมืองทำให้เดินทางสะดวกนอกนี้ยังต้องการมาเห็นวัดเก่าของกรุงศรีอยุธยาที่มีได้ถูกทำลายในสมัยกรุงศรีอยุธยาพร้อมมาสักการะพระประธานในโบสถ์วัดหน้าพระ

เมรุ รองลงมาคือวัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะยังคงความสวยงามในอดีตพร้อมมีประวัติอันน่าศึกษาของวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่มีความสำคัญกับพระมหากษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยา รองลงมา คือ วัดพญานัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่อดโตวัดพญานัญเชิงวรวิหารและสักการะหลวงพ่อดโตวัดพญานัญเชิงวรวิหาร และมาไหว้ศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก ซึ่งเป็นเรื่องเล่าขานตามตำนานของกรุงศรีอยุธยา รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะ เพราะเคยดูการถ่ายทอดโทรทัศน์ที่มีการแสดง แสง สี เสียงของอยุธยา อีกประการคือการมีทิวทัศน์และร่มเย็นของวัดที่อยู่ริมแม่น้ำ สุดท้ายคือเจดีย์พระศรีสุริโยทัย เพราะชอบไปไหว้เจดีย์พระศรีสุริโยทัยในฐานะที่ท่านเป็นวีรสตรีไทยที่น่ายกย่อง ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา กับครอบครัวมาด้วยกัน 6 คน คือ มีลูกๆและหลานๆด้วย ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม ประมาณ 8.30 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 – 5 ชั่วโมง โดยจะเดินเที่ยวให้ทั่วบริเวณแล้วก็นั่งรถไปสถานที่อื่นๆ พร้อมรับประทานอาหารกลางวันที่ยุชยา

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์น้อยและจะมีความพึงพอใจมากเมื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ถึงสิ่งทีนครประวัติศาสตร์จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาเที่ยวชม เพื่อผู้มาเที่ยวชมจะได้รับทราบเช่น การมีรถพ่วงคอยวิ่งบริการให้ผู้มาเที่ยวชมได้นั่งชมโบราณสถานต่างๆในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ ด้านการรักษาความปลอดภัยให้ผู้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในระดับหนึ่งและจะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีการจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะข่าวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่ค่อยดีมีปากระจกกัน จึงอยากให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้น การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตนครประวัติศาสตร์ให้ผู้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเมื่อมีการจัดที่พักผ่อนในเขตนครประวัติศาสตร์เพื่อจะได้ไว้นั่งพักเวลาเดินเที่ยวจนเมื่อยล้า หรือ นั่งชม วิว ทิว ทัศน์ บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมโดยข้อมูลในเอกสารเป็นข้อมูลแบบกว้างๆที่มีข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม เช่น ประวัติศาสตร์ของโบราณสถานในแต่ละแห่งในเขตนครประวัติศาสตร์ พร้อมเส้นทางเดินทาง เพื่อผู้มาเที่ยวชมจะได้ทราบประวัติศาสตร์ความเป็นมาและใช้เอกสารนี้ประกอบการเที่ยวชม ด้านเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอยุธยา หรืออุทยานประวัติศาสตร์เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชมได้รู้จักและสอบถามข้อสงสัยโดยมีในวันหยุดก็เพียงพอ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจในระดับที่น้อยและมีความเห็นว่าการรักษาความ

สะอาดยังไม่ดีเท่าที่ควรควรเพิ่มการรักษาความสะอาดให้เข้มงวดขึ้นและอย่างทั่วถึง การปรับปรุงที่ จอครถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาควรมีการปรับปรุงนครประวัติศาสตร์แถว หมู่บ้านโปรตุเกสและบริเวณวัดไชยวัฒนารามเพราะบางครั้งมีที่จอดรถไม่เพียงพอ ควรมีการขยาย ที่จอดรถให้มีพื้นที่มากขึ้น การให้น้ำดื่มคอยให้บริการฟรีนั้นเห็นด้วยเพราะถือเป็นการให้บริการ ของอุทยานประวัติศาสตร์ที่จะมีให้แก่ผู้มาเที่ยวชม การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และ สถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับอัตราค่าธรรมเนียมการเข้า ชม การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจกับการตกแต่งร้าน และมีความเห็นว่าการตกแต่งร้านไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะมีการวางขายตามพื้นหน้า โบราณสถานทำให้มองดูไม่สวยงาม และทำให้คุณค่าของโบราณสถานลดน้อยลง ด้านเจ้าหน้าที่ อุทยานประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีการจัดเจ้าหน้าที่ที่คอย ให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมและมีความเต็มใจ ยินดีที่จะให้บริการข้อมูลต่างๆ ด้วยความสมัครใจ และมีใบหน้ายิ้มแย้ม และคอยให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับนครประวัติศาสตร์ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชมได้รู้จักและสอบถามสิ่งที่สงสัยได้ โดยตรง และขอให้มีเจ้าหน้าที่ เฉพาะวันหยุดก็เพียงพอ ไม่ต้องมีทุกวันก็ได้ การรักษาความสะอาด ยังไม่ดีเท่าที่ควรทำให้ผู้ให้ สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจกับการรักษาความสะอาดและแนะนำว่าควรมีการรักษาความสะอาดให้ มากกว่านี้ เช่น บริเวณลานจอดรถหน้าพระวิหารมณฑลพิตร บางครั้งเห็นมีเศษถุงพลาสติกเศษ กระดาษตกอยู่เกลื่อนมองไม่สวยงามทั้งบริเวณหน้าวิหารพระมณฑลพิตรและบริเวณร้านค้าต่างๆ การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการ ปรับปรุงที่จอดรถและเห็นว่าเหมาะสมดี เพราะที่จอดรถไม่เพียงพอ ควรมีที่จอดรถให้มากขึ้น เพราะในวันหยุดรถมากที่จอดรถไม่เพียงพอกับผู้มาเที่ยวชม การให้มีการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นผู้ให้ สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการบริการนี้ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับราคาค่าธรรมเนียม การ ตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจและเห็นว่าไม่เหมาะสม เท่าที่ควร เพราะมีการวางแผงขายของอยู่เกาะเกาะไปหมดทำให้เสียคุณค่าของโบราณสถาน ในบาง สถานที่คือบริเวณอื่นนอกจากหน้าพระวิหารมณฑลพิตร มีการตั้งร้านที่เหมาะสม การเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้ สัมภาษณ์พึงพอใจกับเวลาเปิด – ปิด และเห็นว่า ดีแล้วไม่ต้องเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ค่า รถโดยสาร และค่าธรรมเนียมรถไฟรับจ้างบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีราคาแพง เกินระยะทาง ทำให้ผู้มาเที่ยวชมถูกเอาเปรียบ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือควรมีการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐานบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

สมโภชน์ เข้มยินดี (2549, ตุลาคม 1) อายุ 29 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 209 หมู่ 8 ต. บ่อแก้ว อ.เมือง จ. ลำปาง ผลการให้สัมภาษณ์ วันที่ 1 ตุลาคม 2549 เวลา 14.20 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะต้องการพักผ่อนและต้องการพาลูกมาชมโบราณสถานที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ มาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการดูรายการโทรทัศน์รายการจดหมายเหตุนครศรี ทางโทรทัศน์ช่อง 7 สี และรายการโทรทัศน์ช่อง 11 สิ่งที่น่าสนใจในการมาเที่ยวชมคือ โบราณสถานที่อยู่ในเขตนครประวัติศาสตร์ที่ยังเหลือความสวยงามจากอดีต เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 1,200 บาทต่อครั้ง เสียเป็นค่าอาหารค่าซื้อของฝาก ในการมาเที่ยวชมมากับครอบครัว จำนวน 3 คน พ่อ แม่ และลูก สถานที่ชอบมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะยังคงความสวยงามอยู่เหมือนภาพถ่ายและภาพวาดที่มีเผยแพร่ตามเอกสารและปฏิทินต่างๆ รองลงมาคือ วิหารพระมงคลบพิตร เพราะอยู่ใกล้วัดพระศรีสรรเพชญ์และจะได้สักการะพระมงคลบพิตร รองลงมาคือ วัดหน้าพระเมรุ เพื่อไปสักการะพระประธานและชมโบสถ์และพระประธานที่มีอายุหลายร้อยปี ประกอบกับการได้ปล่อยนกเพื่อเป็นการทำบุญและปล่อยสัตว์ รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะมีทำเลที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำและยังคงสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์และสามารถมองเห็นเค้าโครงของการก่อสร้างในอดีต สูดท้าย คือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะเป็นวัดที่มีความสวยงามของพระประธานในวัดคือหลวงพ่อดโต และเป็นวัดที่มีชื่อเสียงและเป็นที่เคารพบูชาของชาวไทยและชาวต่างประเทศโดยเฉพาะชาวจีนและชาวสิงคโปร์ ที่มาเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ช่วงเวลาในการมาเที่ยวชม ประมาณ เวลา 09.00 น ใช้เวลาในการเที่ยวชมจำนวน 3 – 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์น้อยและจะมีความพึงพอใจมากเมื่อจัดให้มีการประชาสัมพันธ์นครประวัติศาสตร์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ด้านการรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจ ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับการจัดที่พักผ่อนเพียงเล็กน้อยแต่จะพึงพอใจมากเมื่อมีการจัดสถานที่ที่พัก เพื่อพักผ่อนหย่อนใจในเวลาที่ได้เดินเที่ยวชมจนเหนื่อยและร้อนเพื่อได้นั่งพัก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและมีความเห็นว่าควรมีการจัดหรือแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมให้แก่ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ฟรี จากการที่มีเอกสารไว้

จำหน่ายเพียงอย่างเดียว ซึ่งการแจกเอกสารฟรีจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมากด้านการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลและตอบคำถามนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลและมีการให้บริการที่ดี เต็มใจให้บริการในวันหยุด การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการรักษาความสะอาดของบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา การปรับปรุงบริเวณที่จอดรถของนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมากถ้ามีการปรับปรุงบริเวณที่จอดรถให้ดีและมีมาตรฐาน การให้บริการนำคิมนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ถ้ามีให้บริการผู้ให้สัมภาษณ์ก็พึงพอใจในระดับหนึ่ง ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆที่อยู่ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับอัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชม การตกแต่งร้านค้าบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์น้อยเพราะผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงร้านค้าให้มีเอกลักษณ์ของความเป็นไปในทุกพื้นที่ที่มีผู้มาเที่ยวชม การเปิด-ปิด สถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเปิด-ปิดสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ปัญหาการหาที่จอดรถยากในช่วงเทศกาล

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์เสนอแนะให้มีการพัฒนาบริเวณโดยรอบของเขตอุทยานประวัติศาสตร์ให้เรียบร้อยและสวยงามก่อนแล้วจึงขยายพื้นที่ไปพื้นที่ต่างๆที่อยู่ในนครประวัติศาสตร์

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้นและอยู่ตรวจตราบริเวณต่างๆอย่างทั่วถึงเพื่อความปลอดภัยของผู้มาเที่ยวชม

โกมล สกฤตวัฒนา (2549, ตุลาคม 8) อายุ 40 ปี อาชีพ รับจ้าง อยู่บ้านเลขที่ 29 ตำบล เข้มเมือง ต.นอกเมือง อ. เมือง จังหวัดสุรินทร์ ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 8 ตุลาคม 2549 เวลา 12.40 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของเมืองเก่าและเมืองมรดกโลก เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะเพื่อนเล่าให้ฟังและจากการดูรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเมืองไทย และรายการต่างๆที่ออกตามสถานีโทรทัศน์ สิ่งที่น่าสนใจคือประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยาและการเสียดชะของบรรพบุรุษตลอดจนโบราณสถานต่างๆที่อยู่ในนครประวัติศาสตร์ที่ยังคงสภาพของความสวยงาม การมาเที่ยวชมได้เสียค่าใช้จ่าย ไม่เกิน 1,500 บาทต่อครั้ง ส่วนมากเสียเป็นค่าอาหารและค่าที่พัก สาเหตุของการมาเที่ยวชมเพราะต้องการมา

พักผ่อนและชมความงามของเมืองโบราณหรือพระราชวังโบราณของกรุงศรีอยุธยาที่คงเหลือให้เห็น พร้อมต้องการเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณสถานต่างชาติดียกย่องให้เป็นมรดกโลก สถานที่ที่ขอชมมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่ยังคงความสวยงามในอดีตและเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อพระมหากษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยา พร้อมมาสักการะพระมงคลบพิตรเพื่อเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ในเมืองเหมือนกันทำให้การเดินทางสะดวกนอกจากนี้ยังต้องการมาเห็นวัดเก่าของกรุงศรีอยุธยาที่มีได้ถูกทำลายในการเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า และมาสักการะพระประธานในวัดหน้าพระเมรุซึ่งเป็นพระประธานที่มีอายุเก่าแก่หลายร้อยปี รองลงมา คือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่โตวัดพนัญเชิงวรวิหารและสักการะหลวงพ่โตวัดพนัญเชิงวรวิหารเพื่อขอพรจากท่าน รองลงมา คือ วัดไชยวัฒนาราม เพราะอยู่ในเขตเมืองประกอบกับเคยดูละครทีวีซึ่งเป็นละครย้อนยุคสมัยกรุงศรีอยุธยามีการถ่ายทำที่วัดไชยวัฒนาราม จึงต้องการมาเที่ยวชมก็ชอบเพราะมีความสวยงามและร่มรื่น สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคล เพราะมาสักการะสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเพื่อเป็นสิริมงคลต่อตนเองและครอบครัว การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัวจำนวน 2 คนกับแฟน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชม คือเวลาประมาณ 9.00 น. มาแต่เช้าจะได้ไม่ร้อน ใช้เวลาในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 3 ชั่วโมง เดินทางไปเรื่อยๆ

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ การรักษาความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจแต่อยากให้มีการรักษาความปลอดภัยให้มากกว่านี้และมีมาตรการป้องกันพวกชอบเอาเปรียบผู้มาเที่ยวชม การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตนครประวัติศาสตร์เพื่อจะได้ไว้เป็นที่พักผ่อนของผู้มาเที่ยวชม ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชม เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม และได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆที่ได้เที่ยวชม การมีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลนั้นทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมากและเห็นด้วยถ้าจะมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับอยุธยา เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวได้สอบถามข้อสงสัย ไม่ต้องมาให้บริการทุกวันมีเฉพาะวันหยุดก็น่าจะเพียงพอ การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้และอย่างทั่วถึงเพราะบางที่ไม่ทราบว่าคุณคอยดูแลหรือไม่เพราะดูไม่ค่อยสะอาดเท่าที่ควร การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้นควรมีการปรับปรุงบริเวณวัดไชยวัฒนารามและวัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะบางครั้งมีที่จอดรถไม่เพียงพอ การให้มีน้ำดื่มคอยให้บริการฟรีเห็นด้วยและพึงพอใจกับการให้บริการ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนคร

พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชม การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและเห็นว่าที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะบริเวณหน้าพระวิหารมงคลพิตรก็มีการตั้งร้านอยู่ริมถนนไปทั่วทำให้ไม่สวยงาม ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าควรมีการจัดร้านค้าเหมือนวัดพนัญเชิงวรวิหาร ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเมื่อมีการจัดให้มีเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคอยให้บริการด้วยความสมัครใจและต้อนรับผู้มาเที่ยวชมด้วยใบหน้ายิ้มแย้มพร้อมจะตอบคำถาม การเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับเวลาเปิด - ปิด

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือเรื่องค่ารถโดยสารและค่ารถรับจ้างเหมาที่มีการเรียกเก็บค่ารถที่แพงเกินความจริง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือการจัดให้มีการเพิ่มจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยให้เพียงพอต่อความต้องการและเพียงพอต่อสถานที่ต่างๆที่ต้องการการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆที่ต้องการคือการจัดให้มีที่พักผ่อนหย่อนใจในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

อันธิชา หอมเนียม (2549, ตุลาคม 8) อายุ 41 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 56 หมู่ 10 ต. โคกสะอาด อ. ปรasaท จ. สุรินทร์ ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 8 ตุลาคม 2549 เวลา 13.12 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมเพราะประทับใจและซาบซึ้งในคุณค่าของประวัติความเป็นมาของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เดินทางมาเที่ยวชม เป็นครั้งที่ 2 และได้รู้จักนครประวัติศาสตร์จากหนังสือแนะนำการท่องเที่ยวและจากคำบอกเล่าจากเพื่อนๆ สิ่งประทับใจในการมาเที่ยวชมคือโบราณสถานต่างๆที่ได้มาพบเห็น เสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชมประมาณ 2,000 บาท/ ครั้ง เป็นค่าน้ำมันค่าอาหารและค่าซื้อของฝาก มากับเพื่อนๆ จำนวน 4 คน ช่วงที่มาเที่ยวชมเวลาประมาณ 09.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชมประมาณ 4-5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและมีความเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆในมากกว่าที่เป็น เพื่อผู้ที่มาเที่ยวชมจะได้ทราบและรู้ถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการมาเที่ยวชม ด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเพราะมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีความพึงพอใจเพราะไม่เห็นสถานที่หรือที่พักสำหรับพักผ่อนจึงมีความต้องการให้มีที่พักผ่อน เวลาเหนื่อยหรือร้อนจะได้พัก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสาร

ประกอบการเที่ยวชมให้แก่ผู้มาเที่ยวชมเพื่อประกอบการเดินทางไปสถานที่ที่จะไปเที่ยวชม ด้านเจ้าหน้าที่เมื่อมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจมากและขอให้เจ้าหน้าที่ที่คอยให้บริการมีไมตรีจิตและเต็มใจให้บริการและต้อนรับผู้มาเที่ยวชมด้วยไมตรีจิต และขอให้มีประจำตามสถานที่ที่มีผู้มาเที่ยวชม ไม่ต้องประจำในวันธรรมดาขอให้มีในวันหยุด การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยเพราะได้พบเห็นเศษกระดาษถุงพลาสติกในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวในเขตนครประวัติศาสตร์ การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยเพราะที่จอดรถมีน้อยมากเมื่อมีงานหรือมีเทศกาลหาที่จอดรถยาก การให้บริการนำดื่มฟรีนั้นเป็นที่พึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ถ้าไม่มีก็ไม่เป็นไร การเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเก็บค่าธรรมเนียม การตกแต่งร้านค้าผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจน้อยและมีความเห็นว่าควรมีการจัดระเบียบใหม่และให้มีความเอกลักษณ์ของไทยเหมือนกันหมดในทุกสถานที่ การเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับเวลาการเปิด – ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ปัญหาที่ประสบในการมาเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือ รถโดยสารและการเก็บค่ารถโดยสารที่ไม่เป็นธรรมเพราะมีราคาไม่เหมาะสมกับระยะทาง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากกว่าเดิมและขอให้อยู่ในบริเวณทุกบริเวณที่มีผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีการปลูกสวนดอกไม้ในบริเวณนครประวัติศาสตร์หรือเขตอุทยานประวัติศาสตร์เพื่อความร่มรื่น

นางลักษณะ มะโนชัย (2549, ตุลาคม 15) อายุ 54 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 45/61 หมู่ 3 แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 15 ตุลาคม 2549 เวลา 09.41 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเที่ยวชมเพราะซาบซึ้งในคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของโบราณสถานในเขตนครประวัติศาสตร์ เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้ เป็นครั้งที่ 4 สาเหตุที่มาบ่อยเพราะมีญาติอยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากการดูทีวีและจากการมาเยี่ยมญาติที่อยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากรายการโทรทัศน์ตามสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆทั้งช่อง 11 และ ช่อง 7 สีและจากหนังสือและนิตยสารต่างๆ มีความประทับใจในประวัติความเป็นมาของอยุธยาและศิลปการก่อสร้างโบราณสถานต่างๆในนครประวัติศาสตร์

พระนครศรีอยุธยาจึงทำให้เกิดความประทับใจ เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชมครั้งละประมาณ 700 บาท ส่วนมากเป็นค่าอาหารและซื้อขนม สาเหตุการมาเที่ยวชมเพราะญาติและเพื่อนที่อยู่ในจังหวัดเดียวกันชวนให้มาเที่ยวและตัวเองก็ชอบมาด้วย สถานที่ชอบมาเที่ยวชมมากที่สุดคือวัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะมีภาพให้เห็นในการประชาสัมพันธ์หรือตามโปสการ์ดตามสื่อต่างๆ ที่ตีพิมพ์จึงต้องการมาเห็นของจริงสวยงามเหมือนภาพหรือเปล่า รองลงมาคือวัดหน้าพระเมรุ เพราะอยู่ในตัวเมืองเหมือนกันทำให้การเดินทางสะดวก กำหนดเวลาในการเที่ยวชมได้ แะนอกจากชอบมาเที่ยวชมวัดหน้าพระเมรุแล้วยังชอบมาเที่ยวชมวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะอยากเห็นความงามของหลวงพ่อดำวัดพนัญเชิงวรวิหาร และสุดท้ายคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร คือ วัดใหญ่ชัยมงคล เพราะเป็นเส้นทางทางเดียวกันและมีเจดีย์ที่น่าศึกษาและเป็นเจดีย์เก่าแก่ตามประวัติสร้างขึ้นสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และเพื่อระลึกถึงพระคุณของพระองค์ท่านที่ทรงเสียสละชีพเพื่อชาติ เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้ มากับเพื่อน จำนวน 6 คน ช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 10.00 น. เพราะต้องไปแวะเที่ยวญาติก่อนถึงจะมาเที่ยวชม แต่ออกจากบ้านพักแต่เช้าถึงนครประวัติศาสตร์เวลานี้ ในเวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 5 ชั่วโมง ส่วนมากเดินเที่ยวไปให้ทั่วบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์แล้วจึงเดินทางไปบริเวณอื่นๆของนครประวัติศาสตร์

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ด้านการประชาสัมพันธ์มีการประชาสัมพันธ์น้อย เช่น มีการประชาสัมพันธ์ถึงสิ่งที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม เช่นการมีรถพ่วงคอยวิ่งบริการให้ผู้มาเที่ยวชมได้นั่งชมโบราณสถานต่างๆ ด้านการรักษาความปลอดภัยรู้สึกพอใจระดับหนึ่งแต่จะมีความพึงพอใจมากเมื่อจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากกว่าที่เป็นเพราะจากเพราะปัญหาสังคมมีมากและข่าวการฆ่ากันตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์มีมาก จึงรู้สึกไม่ค่อยปลอดภัย จึงอยากให้มีการเพิ่มจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยให้มากยิ่งขึ้น การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นยังไม่พึงพอใจและจะมีความพึงพอใจเมื่อมีการจัดให้มีที่พักสำหรับการได้นั่งพักผ่อนในเขตนครประวัติศาสตร์ เมื่อเดินเที่ยวจนเหนื่อยจะได้นั่งพัก หรือนั่งชมวิว ทิวทัศน์บริเวณรอบเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจเมื่อมีการแจกเอกสารประกอบการเที่ยวชมเพื่อจะได้มีข้อมูลเบื้องต้นในการเที่ยวชม และจะได้ทราบประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆที่ได้เที่ยวชมการมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลนั้นเห็นด้วยว่าควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นเมืองของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา หรืออุทยานประวัติศาสตร์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้มาเที่ยวชมได้รู้จักและสอบถามสิ่งที่สงสัยได้ โดยขอให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะวันหยุดก็เพียงพอ การรักษาความสะอาด ยังไม่ดีเท่าที่ควรจึงทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังไม่พึงพอใจเท่าที่ควรและควรมีการรักษาความสะอาดให้มากกว่านี้ เช่น บริเวณลานจอดรถหน้าพระวิหารมณฑลปิตร์ บางครั้งเห็นมี

เสถียรภาพพลาสติกเศษกระดาษตกอยู่เกลื่อนมองไม่สวยงาม การปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจมากกับการจะจัดให้มีการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์ เพราะที่จอดรถไม่เพียงพอ ควรมีที่จอดรถให้มากขึ้นเพราะในวันหยุดรถมากที่จอดรถไม่เพียงพอกับผู้มาเที่ยวชม การให้มีการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นเห็นด้วยและพอใจเพราะได้เสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์แล้วถือเป็นการให้บริการ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์นั้นเหมาะสมดีแล้วผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจกับอัตราการเก็บค่าธรรมเนียม การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พอใจและเห็นว่าไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะไม่ค่อยมีอากาศถ่ายเท เช่นบริเวณหน้าพระวิหารมณฑลพิตรควรมีเอกลักษณ์ให้มากกว่านี้ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจกับการบริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ กับการที่เจ้าหน้าที่จะมีความเต็มใจในการให้บริการเพื่อความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชมและยินดีให้บริการด้วยความสมัครใจ การเปิด - ปิด ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการเปิด - ปิด และเห็นว่าเหมาะสม ดีแล้วไม่ต้องเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ค่ารถโดยสาร และค่าธรรมเนียมจอดรถรับจ้างบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีราคาแพงเกินระยะทาง ทำให้ผู้มาเที่ยวชมถูกเอาเปรียบ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ควรมีการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐานบริเวณที่เป็นสถานที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมมากอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูลในวันหยุด

สัญญาชัย บุญมี (2549, ตุลาคม 15) อายุ 45 ปี อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว อยู่บ้านเลขที่ 2 หมู่ 14 ต. บางจักวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผลการให้สัมภาษณ์ในวันที่ 15 ตุลาคม 2549 เวลา 13.00 น. ผู้ให้สัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์เพราะรู้สึกประทับใจและรู้สึกว่าโบราณสถานต่างๆ ที่อยู่ในนครประวัติศาสตร์ล้วนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่มีคุณค่า เดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 5 และรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพราะจากการเรียนประวัติกรุงศรีอยุธยาการดูรายการโทรทัศน์ ประกอบกับเป็นคนจังหวัดใกล้เคียงกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาเหตุที่มาเที่ยวชมเพราะต้องการมาพักผ่อนและให้ลูกๆ ได้มารู้จักโบราณสถานต่างๆ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์รู้จักและศึกษาประวัติจากของจริง สถานที่ที่ชอบเที่ยวชมมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ เพราะมีประวัติเล่าขานถึงความสวยงามในอดีต ประกอบกับเป็นวัดที่สำคัญในสมัยกรุงศรีอยุธยาและมีพระศรีสรรเพชญ์ที่ถูกพม่าเผาและลอกทองคำไปสมัยสงครามกรุงศรี

อยุธยา – พม่า ไปจนหมดแต่ปัจจุบันยังเห็นร่องรอยแห่งความงามอยู่ รองลงมา คือ วัดหน้าพระเมรุ เพราะเป็นวัดที่เก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยาและเป็นวัดที่ไม่เคยถูกพม่าเผาทำลายจากพม่า จึงชอบเพราะยังคงสภาพเดิมอยู่แม้แต่พระประธานในวัดก็ยังคงสภาพสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะได้ไปสักการะพระประธานที่เก่าแก่ด้วย รองลงมา คือวัดไชยวัฒนาราม เพราะดูจากรายการ โทรทัศน์ และภาพถ่ายต่างๆของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากปฏิทินบ้าง นิตยสารบ้างและวัดนี้อยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา จึงมีทิวทัศน์ที่สวยงาม รองลงมาคือวิหารพระมงคลบพิตร เพราะเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและมีประวัติความเป็นมาที่น่าเลื่อมใส รองลงมาคือวัดพนัญเชิงวรวิหาร เพราะจะได้สักการะหลวงพ่อโตวัดพนัญเชิงวรวิหารเพราะนับถือในความศักดิ์สิทธิ์ของท่านและประวัติความเป็นมาของท่านที่น่าสนใจประกอบกับเป็นพระคู่บ้าน คู่เมือง ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมกับการได้ชมศาลเจ้าแม่สร้อยดอกหมาก อีกประการคือทิวทัศน์ที่อยู่รอบๆมีทิวทัศน์ที่งดงามสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา รองลงมาคือวิหารพระมงคลบพิตร ที่อยู่ใกล้กับวัดพระศรีสรรเพชญ์ จึงชอบที่จะมาสักการะและขอพรจากพระมงคลบพิตร สุดท้ายคือวัดใหญ่ชัยมงคลเพราะชอบประวัติความเป็นมาและต้องการชมเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลพร้อมต้องการที่จะไปไหว้รูปเหมือนสมเด็จพระนเรศวรมหาราช การเดินทางมาเที่ยวชมครั้งนี้มากับครอบครัวด้วยกัน 4 คน คือ มากับแฟนและลูกอีก 2 คนช่วงเวลาที่มาเที่ยวชมคือเวลา 8 โมงเช้า ใช้เวลาในการเที่ยวชม ประมาณ 4 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่างๆมีดังนี้ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับการประชาสัมพันธ์น้อยมากเพราะผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดว่าควรจะมีการประชาสัมพันธ์การจัดงานเวลาจัดงานใหญ่ๆ โดยประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยให้มากกว่านี้ เพื่อจะได้ทราบข่าวและเดินทางมาเที่ยวชมงาน ด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นมีความสำคัญมากและผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจมากเมื่อมีการเพิ่มจำนวนผู้รักษาความปลอดภัยและมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้รัดกุม การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจเมื่อมีที่ร่มๆ ใวนั่งพักเวลาเหนื่อยเพราะกลางวันตอนเที่ยง ๆ อากาศร้อนมาก ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชมถ้ามีแจกให้แก่ผู้มาเที่ยวชมจะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจมากโดยขอให้มีเนื้อหาของเอกสารเป็นการแนะนำการเที่ยวชมและเส้นทาง การเที่ยวชม การให้มีเจ้าหน้าที่คอยบริการข้อมูลบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาควรให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำในทุกเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในเขตนครประวัติศาสตร์จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจ การรักษาความสะอาดนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ยังเห็นมีเศษกระดาษอยู่ในบางพื้นที่ ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พึงพอใจ ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยานั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจและ เห็นสมควรว่าควรมีการปรับปรุงและเพิ่มที่จอดรถให้มามากเพียงพอต่อผู้มาเที่ยวชมทั้งในช่วงปกติและช่วงเทศกาลต่างๆ

การให้มีน้ำดื่มคอยให้บริการฟรีนั้น จะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ ไม่ได้ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ การเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจและเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์พึงพอใจ กับสิ่งที่เป็นอยู่ แต่จะพึงพอใจมากขึ้นถ้ามีรูปแบบของร้านให้เป็นแบบไทยๆเหมือนกัน ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้ให้สัมภาษณ์จะมีความพึงพอใจกับการแสดงไมตรีและแสดงออกด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มเต็มใจให้บริการและแสดงความเป็นมิตรต่อผู้มาเที่ยวชม การเปิด – ปิดอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความพึงพอใจกับอัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชมและเห็นว่าเหมาะสมดีไม่ควรเปลี่ยนแปลง

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ปัญหาการหาที่จอดรถในบางพื้นที่ เช่น แถววัดไชยวัฒนาราม หรือ วัดหน้าพระเมรุ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้มีการปรับปรุงที่จอดรถโดยการขยายพื้นที่การจอดรถและการรักษาความปลอดภัยเพื่อความปลอดภัยและความอุ่นใจของผู้มาเที่ยวชม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ อยากให้มีการปลูกต้นไม้หรือสวนดอกไม้และมีเจ้าหน้าที่คอยบริการในช่วงวันหยุดราชการ

สรุปผลการสัมภาษณ์

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน ณ วัดใหญ่ชัยมงคล พบว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์มีพฤติกรรมในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ จำนวน 8 คน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะต้องการมาพักผ่อน และ เห็นคุณค่าของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จะมาเที่ยวชมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 ส่วนน้อยจะมาเที่ยวชมเป็นครั้งที่ 1 , 3 และ ครั้งที่ 5 โดยรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากคำบอกเล่าของเพื่อน และจากหนังสือ วารสารและจากสถานีโทรทัศน์ตามช่องต่างๆ โดยการชมข่าวและดูละครย้อนยุค ส่วนมากจะเสียค่าใช้จ่ายในการมาเที่ยวชม เฉลี่ยคนละ 1,000 กว่าบาทขึ้นไปถึง 1,500 บาท/ครั้ง รองลงมาคือ 2,000 บาท โดยจะจ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าซื้อของฝาก และค่ารถ สาเหตุที่มาเที่ยวชมส่วนใหญ่จะต้องการมาชมโบราณสถานเก่าแก่และต้องการมาพักผ่อน สถานที่ที่เข้าชมที่ชอบมากที่สุดเรียงลำดับ ชอบมากที่สุด คือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ รองลงมา วัดพนัญเชิงวรวิหาร รองลงมา วัดหน้าพระเมรุ รองลงมา

วัดใหญ่ชัยมงคล วัดไชยวัฒนาราม สุดท้าย คือ เจดีย์พระศรีสุริโยทัย โดยผู้มาเที่ยวชมส่วนใหญ่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์กับครอบครัว จำนวน 4 คนและ 6 คน ส่วนน้อยจะมากัน 2 คน มาตั้งแต่เวลา 08.00 – 10.00 น. ซึ่ง ใช้เวลาในการเที่ยวชม จำนวน 4- 5 ชั่วโมง

ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยผู้มาเที่ยวชมมีความพึงพอใจเมื่อมีการดำเนินการด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกรูปแบบ ทั้งสถานีโทรทัศน์วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตลอดจนวิทยุท้องถิ่น รวมทั้งแผ่นป้าย โฆษณา ด้านการรักษาความปลอดภัย มีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น และได้มาตรฐาน ด้านสถานที่พักผ่อนมีการจัดให้มีที่นั่งพักผ่อนเพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมได้พักผ่อนเวลาเดินเที่ยวชมจนเหนื่อย ด้านเอกสารประกอบการเที่ยวชม ขอให้มีข้อมูลเบื้องต้น อาจเป็นแผ่นพับ หรือ หนังสือ ให้เป็นการแจกฟรี และมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับประวัติของสถานที่ต่างๆและเส้นทางการคมนาคม ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ที่มีใบหน้ายิ้มแย้มและยินดีที่จะตอบคำถามด้วยความเต็มใจ ให้บริการตลอดเวลา และมีอยู่ประจำในพื้นที่ที่มีผู้มาเที่ยวชมเฉพาะวันหยุดราชการ การปรับปรุงสถานที่จอดรถมีการขยายพื้นที่การจอดรถเพื่อรองรับผู้มาเที่ยวชมในช่วงเทศกาลต่างๆ ด้านการบริการน้ำดื่มฟรีนั้นจะมีก็ได้ไม่มีก็ได้ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญ ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสถานที่อื่นๆในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ให้มีการขึ้นราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชมของชาวต่างประเทศ การตกแต่งร้านค้าในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีการจัดให้เป็นเอกลักษณ์แบบไทยและมีรูปทรงเหมือนกัน ด้านการเปิด – ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เหมาะสมแล้ว

ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาคือ การที่ผู้มาเที่ยวชมมีความรู้สึกไม่ปลอดภัยและกลัวโจรผู้ร้าย และปัญหาบางพื้นที่ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่จะคอยดูแลให้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ การปรับปรุงสภาพพื้นที่จอดรถให้ได้มาตรฐาน และมีการรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานและทั่วถึง ทั้งมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะอื่นๆ คือ การมีเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลในวันหยุด และมีการจัดการที่พักเพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมได้มีที่เมื่อล้าได้พักผ่อน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา มีรายละเอียดการสรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 40 คน โดยจำแนกการสัมภาษณ์ตามสถานที่ที่เข้าชม จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์วิหารพระมงคลบพิตร วัดหน้าพระเมรุ วัดพนัญเชิงวรวิหาร และวัดใหญ่ชัยมงคล ทั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้มาเที่ยวชมในแต่ละสถานที่ สถานที่ ละ 8 คน และมีผลการวิจัยดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีวัตถุประสงค์การมาเที่ยวชมคือ เห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และต้องการศึกษาหาความรู้พร้อมต้องการพบเห็นสภาพของโบราณสถานเก่าแก่ซึ่งเคยเจริญรุ่งเรือง และมีความรู้สึกสนใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า วัตถุประสงค์รองลงมาคือต้องการมาพักผ่อนหย่อนใจซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสิ่งแวดล้อมประกอบด้วยภูมิทัศน์ธรรมชาติ และมีแม่น้ำล้อมรอบ ประกอบด้วยโบราณสถานที่มีที่ตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา จึงทำให้บรรยากาศร่มรื่นวัตถุประสงค์สุดท้ายของการมาเที่ยวชมคือการมาสักการะพระมงคลบพิตร ณ วิหารพระมงคลบพิตร และพระไตรรัตน์นายก (หลวงพ่อด) วัดพนัญเชิงวรวิหารเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว พร้อม เลือกร้านค้าและของที่ระลึก ซึ่งมีขายในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เขตพื้นที่ 1 พื้นที่ 2 และ พื้นที่ 7 ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้มาเที่ยวชมส่วนใหญ่ได้มาเที่ยวชมในเขตนครประวัติศาสตร์ 3 เขตพื้นที่ และส่วนใหญ่ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ จะเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามากกว่า 3 ครั้ง และารู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากการโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ จากสื่อต่างๆ ทั้งจากสถานีโทรทัศน์ ช่อง 7 สี รายการจดหมายเหตุกรุงศรี และ สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ตลอดจนสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยและสถานีวิทยุต่างๆ อีกสาเหตุหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยกว่าการได้รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจากสถานีโทรทัศน์ คือ การดูละครย้อนยุคต่างๆ ของสถานีโทรทัศน์ในแต่ละสถานีที่มีการแสดงละครย้อนยุค และสิ่งที่ประทับใจมากที่สุดของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา คือ ประวัติศาสตร์ความเป็นมาในแต่ละสถานที่ซึ่งล้วนมีประวัติศาสตร์ของแต่ละ

สถานที่ซึ่งล้วนมีความสำคัญและประวัติที่น่าสนใจ เช่น พระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์ วัดพระราม พระที่นั่งเย็น ตลอดจนพระราชวังเก่าซึ่งเป็นสิ่งที่คู่ควรต่อการศึกษาค้นคว้าซึ่งล้วนเป็นโบราณสถานที่มีอยู่ในพื้นที่ของความเป็นเมืองหลวงเก่าของอยุธยา ที่ยังคงเหลือให้เห็นร่องรอยของความสวยงามในอดีตของโบราณสถานในแต่ละเขตของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาจะใช้จ่ายในการเที่ยวชมครั้งละ 500-1,000 บาท สาเหตุการมาเที่ยวชมเพราะนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เก่าแก่ และความเป็นมรดกโลกของอยุธยาซึ่งแม้แต่ต่างชาติยังให้ความสำคัญยกย่องให้เป็นมรดกโลก จึงเป็นสาเหตุที่สำคัญของการมาเที่ยวชมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาสถานที่ที่ผู้มาเที่ยวชมชอบมากที่สุดคือวัดพระศรีสรรเพชญ์เพราะประวัติของวัดศรีสรรเพชญ์และวัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งยังคงเห็นความสวยงามที่เหลือคองเหลืออยู่ ตลอดจนความพึงพอใจที่จะมาเห็นร่องรอยของการถูกทำลายโดยการเผาของพม่าที่ทำการลอกทองจากองค์พระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งตามประวัติศาสตร์ไทยได้ระบุไว้ อีกประการหนึ่งคือ บริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ประกอบด้วยโบราณสถานที่สำคัญๆอีกหลายแห่งซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกัน เช่น พระราชวังเก่า พระที่นั่งเย็น วัดพระรามเจดีย์เจ้าอ้าย เจ้าอี ฯลฯ พร้อมการไปสักการะพระมณฑปพิตรซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกัน จึงทำให้ผู้มาเที่ยวชมชอบมาเที่ยวชมมากที่สุด รองลงมาคือวัดหน้าพระเมรุ เพราะประวัติของวัดเช่นกันที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นวัดที่รอดพ้นจากการทำลายและการเผาของพม่าในสมัยกรุงศรีอยุธยา จึงยังคงสภาพของวัดและสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมที่สมบูรณ์ และเป็นสถานที่ที่อยู่ไม่ไกลจากวัดพระศรีสรรเพชญ์ ประกอบกับการเดินทางมาเที่ยวชมมีความสะดวก จึงทำให้ผู้มาเที่ยวชม ชอบที่จะมาเที่ยวชมวัดนี้ รองลงมาคือ วัดพนัญเชิงวรวิหาร รองลงมาคือ วิหารพระมงคลบพิตร วัดใหญ่ชัยมงคล สุดท้ายคือวัดไชยวัฒนาราม ผู้มาเที่ยวชมจะมาเที่ยวชมกับครอบครัว และจะมาเที่ยวชมในเวลา 8.30-9.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 4 - 5 ชั่วโมง

2. ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

ด้านการประชาสัมพันธ์ให้มีการประชาสัมพันธ์ พื้นที่ต่างๆของนครประวัติศาสตร์เป็นประจำและต่อเนื่อง ไม่ทำเฉพาะช่วงที่มีงานเทศกาลต่าง ๆ โดยอาจจะประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ

ด้านการรักษาความปลอดภัย ให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณอุทยานนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้เพียงพอ และ ครอบคลุมในทุกพื้นที่ในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยดูแลและคอยบริการและ ควรมีการเดินตรวจตราในเขตพื้นที่ที่เปิดให้ผู้มาเที่ยวชม เดินเที่ยวชม เพื่อเป็นการสร้างความอุ่นใจให้แก่ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยเฉพาะที่มีผู้มาเที่ยวชมน้อย ยิ่งสมควรมีเจ้าหน้าที่รักษาความ

ปลอดภัยเดินตรวจตรานอกจากนี้บริเวณสถานที่จอดรถของผู้มาเที่ยวชม ฯ ยังสมควรมียามรักษาความปลอดภัยคอยดูแลในบริเวณที่จอดรถต่างๆ เพื่อความปลอดภัยแก่ทรัพย์สินของผู้มาเที่ยวชม

ด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้มาเที่ยวชมให้มีสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ หรือที่พักร้อน ให้บริการแก่ผู้มาเที่ยวชมเวลาเหน็ดเหนื่อย หรือเพื่อพักเมื่อมีอาการเมื่อยล้า จากการเดินชมโบราณสถานต่างๆ สถานที่พักผ่อนอาจเป็นม้านั่ง หรือ เก้าอี้ยาวก็ได้ โดยตั้งให้เป็นระยะระยะ รวมทั้งการปลูกสวนดอกไม้ อาจจะเป็นไม้ในวรรณคดีก็ได้ เพื่อความร่มรื่นและความสดชื่นของบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ด้านการจัดทำเอกสารประกอบการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้มาเที่ยวชม ให้เจ้าหน้าที่ของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ทำเอกสารที่มีเนื้อหาสาระแบบกว้างๆ ที่บอกถึงการเดินทาง สถานที่ตั้ง ระยะทาง ตลอดจนประวัติของแต่ละสถานที่อย่างสั้นๆ ในการทำเอกสาร ผู้มาเที่ยวชมต้องการให้เอกสารที่แจกนั้นเป็นเอกสารที่เป็นแผ่นพับหรือไปปลิว แจกฟรีให้แก่ผู้มาเที่ยวชมพร้อมกันกับการขายบัตรค่าเข้าชมเขตอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ด้านเจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้มีเจ้าหน้าที่บริการข้อมูล ในเขตพื้นที่นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่มีผู้มาเที่ยวชมมาก

ด้านการรักษาความสะอาด ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ให้มีการรักษา ความสะอาดให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ด้านการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พอใจกับราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชม มีบางส่วนที่ไม่พึงพอใจขอให้มีการขึ้นค่าธรรมเนียมการเก็บค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่าง ๆ ในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ด้านการปรับปรุงที่จอดรถบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้มีความสะดวกในการจอดรถสำหรับผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งบริเวณที่จอดรถของผู้ให้มาเที่ยวชม ไม่เพียงพอและไม่เป็นสัดส่วน บางพื้นที่ไม่สะดวกเพราะอยู่ติดถนน จึงมีรถวิ่งผ่านไปมา รถของผู้มาเที่ยวชมอาจได้รับความเสียหายได้ เพื่อความสะดวกสบายใจและความรู้สึกอุ่นใจในความปลอดภัยในทรัพย์สินของผู้มาเที่ยวชม จึง ต้องการให้มีการปรับปรุงที่จอดรถในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ให้มีพื้นที่จอดรถเพิ่มมากขึ้น ในบางเขตพื้นที่ เช่น บริเวณวัดใหญ่ชัยมงคล หน้าวิหารพระมงคลบพิตรรวมทั้ง วัดหน้าพระเมรุ และเขตอุทยานประวัติศาสตร์ ตลอดจนการมีการกำจัดน้ำขังบริเวณที่จอดรถในบางพื้นที่ แต่สิ่งที่สำคัญคือการขยายพื้นที่ของที่จอดรถ พร้อมขยายจำนวนสถานที่จอดรถให้เพิ่มขึ้น เพื่อความการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเที่ยวชม ทั้งนี้ควรมี

การปรับปรุงมาตรฐานของสถานที่จอดรถให้ได้มาตรฐานควบคู่กันกับการเพิ่ม/ขยาย จำนวนสถานที่จอดรถ

ด้านการจัดบริการน้ำดื่มฟรี จากเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้มาเที่ยวชมคิดว่าการบริการน้ำดื่มฟรีไม่ใช่เรื่องสำคัญแต่ถ้าให้มีบริการก็พอใจ แต่ไม่ใช่สิ่งจำเป็นของผู้มาเที่ยวชม เพราะจะมีหรือไม่มีก็ได้สำหรับผู้มาเที่ยวชมมีผู้เที่ยวชมส่วนน้อยเท่านั้นที่พึงพอใจให้มีการบริการน้ำดื่มฟรี

ด้านการเก็บค่าเข้าชมบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ให้มีการขึ้นราคาค่าธรรมเนียมการเข้าชมสำหรับชาวต่างประเทศเพื่อจะได้นำเงินมาบูรณะนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้ดีขึ้น เพราะราคาค่าเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ ควรขึ้นราคาค่าธรรมเนียมหรับชาวต่างชาติ

ด้านการตกแต่งร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าและร้านค้าที่ขายของที่ระลึกนั้น พบว่า ผู้มาเที่ยวชมส่วนมากให้ความเห็นว่าการตกแต่งร้านในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในปัจจุบัน และแสดงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยในบางพื้นที่เช่น บริเวณวัดพนัญเชิงวรวิหาร ส่วนบริเวณพระวิหารมงคลบพิตรนั้นควรมีการปรับปรุงใหม่ให้สะอาดและโปร่งไม่แออัดมีการแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยให้มากกว่านี้ และมีผู้มาเที่ยวชมส่วนน้อยที่เห็นว่าควรให้ร้านค้าตกแต่งร้านของตนตามความพอใจ ของเจ้าของร้านค้า

ด้านความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมที่มีต่อเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ในการแสดงออกและมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ ผู้มาเที่ยวชมต้องการให้เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ต้อนรับผู้มาเที่ยวชมด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงความเป็นมิตร ยินดีที่จะให้บริการต่างๆ เท่าที่จะทำได้ และไม่มีท่าทางเบื่อหน่ายราคาต่อการตอบคำถามหรือการพบปะกับผู้มาเที่ยวชม ผู้มาเที่ยวชมจะมีความรู้สึกที่เจ้าหน้าที่ของอุทยานประวัติศาสตร์ควรเป็นบุคคลที่เป็นนักบริการ มีจิตสำนึกในการให้บริการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน

ด้านเวลาเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและบริเวณนครประวัติศาสตร์ในบางเขตพื้นที่ เช่น บริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หรือ วัดไชยวัฒนาราม ฯลฯ นั้นผู้มาเที่ยวชมฯ มีความพึงพอใจกับการเปิด-ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และบริเวณนครประวัติศาสตร์ในบางพื้นที่

ปัญหาของผู้มาเที่ยวชมที่ประสบปัญหาในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ส่วนมากจะมีปัญหาในการหาที่จอดรถยาก ที่จอดรถมีจำนวนน้อย ในช่วงเทศกาลหรือวันหยุด อีกปัญหาคือการเอาเปรียบผู้มาเที่ยวชมจากรับจ้างทั่วไปในบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เช่น รถตุ๊กตุ๊ก รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ที่เรียกค่าบริการเกินความเป็น

จริงและไม่เหมาะสมกับระยะทาง และปัญหาการไม่รู้จักเส้นทางในการเดินทางไปเที่ยวชม จึงทำให้ไม่สามารถเดินทางไปเที่ยวชมได้อย่างทั่วถึง ประการสุดท้ายคือการขาดความมั่นใจในการเที่ยวชมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มาเที่ยวชมและเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยเท่าที่ควร และเมื่อเกิดอันตรายแล้วไม่ทราบว่าจะไปขอความช่วยเหลือจากใครได้ทันทีสะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อพัฒนานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาผู้มาเที่ยวชม ได้มีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงสถานที่จอดรถให้มีพื้นที่มากขึ้นและมีการเพิ่มจำนวนที่จอดรถและเป็นสถานที่จอดรถที่ได้มาตรฐาน มีที่จอดรถเป็นสัดส่วน เพียงพอต่อความพึงพอใจและมีความปลอดภัยในทุกพื้นที่นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยขอให้ มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณดังกล่าวอย่างทั่วถึงและทุกพื้นที่

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้มาเที่ยวชมได้ให้ข้อเสนอแนะให้มีการจัดหาที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจจะเป็นม้านั่ง หรือ ศาลา นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้มีการจัดสวนดอกไม้ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์และในเขตนครประวัติศาสตร์บางพื้นที่ เช่น วัดไชยวัฒนาราม วัดพระราม ฯลฯ โดยขอให้ เป็นต้นไม้ดอกไม้แบบไทยๆ หรือ ต้นไม้ดอกไม้ในวรรณคดี เพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพแวดล้อม เพื่อความรู้สึกสดชื่นพร้อมรำลึกถึงความสวยงามของอยุธยาให้คิดถึงให้แก่ผู้มาเที่ยวชม และสิ่งที่ผู้มาเที่ยวชมต้องการคือขอให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะ นอกจากนี้ควรมีการจัดทำเอกสารประกอบการเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ โดยมีข้อมูลเส้นทางเดินทางไปโบราณสถานต่างๆ เพื่อให้ผู้มาเที่ยวชมจะได้ทราบว่าจะไปไหนต่อไปหรือจะไปอย่างไร แต่ละสถานที่ มีอะไรที่น่าสนใจบ้าง สุดท้ายคือความปลอดภัยของผู้มาเที่ยวชม ผู้มาเที่ยวชมยังไม่รู้สึกปลอดภัย

อภิปรายผล

จากการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมของ ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่ ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ในการเที่ยวชมคือต้องการศึกษาหาความรู้และเห็นคุณค่าทางประวัติศาสตร์ พร้อมมีความสนใจในโบราณสถานต่างๆ ผู้มาเที่ยวชมส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวชมมากกว่า 3 ครั้ง ซึ่งเป็นการมาแล้วบอกต่อและพบบุคคลในครอบครัวให้ได้มาเที่ยวชมบ้างจึงเป็นการมาเที่ยวชมมากกว่า 3 ครั้ง ซึ่งมีส่วนน้อยที่เพิ่งได้เดินทางมาเที่ยวชมเป็นครั้งแรก รู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จากสื่อต่างๆทั้งทางสถานีโทรทัศน์เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว และการบอกต่อของผู้ที่เคยเดินทางมาเที่ยวชม โดยผู้มาเที่ยวชมมีความประทับใจในประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่างๆของนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

เสียค่าใช้จ่ายในการเที่ยวชม ครั้งละไม่เกิน 500- 1,000 บาท ลักษณะการเที่ยวชมจะเป็นการเดินทางเที่ยวชมไปให้ทั่วบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ประวัติศาสตร์ แล้วจึงออกเดินทางไปบริเวณหรือสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์ มีการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆในการเดินทางมาเที่ยวชมในแต่ละครั้ง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมาพันธ์ คงเจริญกาย (2548 : บทคัดย่อ) เรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสำลี เกษทองดี (2539 : บทคัดย่อ) เรื่องพฤติกรรมของผู้มาท่องเที่ยวภายในวัดมณฑลพิตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถานที่ผู้มาเที่ยวชมชอบมากที่สุดคือ วัดพระศรีสรรเพชญ์ และบริเวณใกล้เคียงซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณพระราชวังโบราณ โดยส่วนมากเดินทางมาเที่ยวชมกับครอบครัว เวลา ที่เที่ยวชม เวลา 08.00 น -10.00 น. ใช้เวลาในการเที่ยวชม มากกว่า 3 ชั่วโมง และจากการศึกษาความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจในด้านต่างๆดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นในสื่อทุกรูปแบบเพราะผู้มาเที่ยวชมต้องการจะมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ในครั้งต่อไปนี้ ด้านการรักษาความปลอดภัย ผู้มาเที่ยวชมมีความพึงพอใจให้มีการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ การได้รับความช่วยเหลือเมื่อมีภัย และให้คำแนะนำเส้นทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวพบเห็นการเอาเปรียบด้านการค้าขายกับนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่ต้องการให้มีการรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอและครอบคลุมทุกพื้นที่ ตามคำที่กล่าวว่า การรักษาความปลอดภัยเป็นความพึงพอใจพื้นฐานของมนุษย์ อันก่อให้เกิดความพึงพอใจ สอดคล้องกับทฤษฎีของมาสโล และการได้รับการบริการจากเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่มีใบหน้ายิ้มแย้ม แจ่มใส มีไมตรีจิตพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการ ในครั้งแรกที่พบเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ยอมทำให้ผู้มาเที่ยวชมเกิดความประทับใจมีความรู้สึกทางบวกพร้อมมีความพึงพอใจที่ได้รับการบริการ สอดคล้องกับทฤษฎีความพึงพอใจของเฮลลี่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเมตตา เดวตเลข (2539 : 11) และการบริการที่ตอบสนองพฤติกรรมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีผลต่อความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งตรงกับทฤษฎีความพึงพอใจของ วูม คือ บุคคลมีความคาดหวังและได้รับการตอบสนองความคาดหวังผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา สอดคล้องกับความเห็นของ วีระพงษ์ เกลิมจิระวัฒน์ (2539 : 7-8) ในเรื่องหลักการให้บริการที่ดี ซึ่งผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เมื่อได้รับสิ่งที่คาดหวังและการให้บริการจากเจ้าหน้าที่ อุทยานประวัติศาสตร์ย่อมเกิดความพึงพอใจกับการได้รับการบริการซึ่งสามารถตอบสนองพฤติกรรมและความพึงพอใจ ในการบริการจากเจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับทฤษฎีของมิลลิต ในการได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกัน รวดเร็ว ต่อเนื่อง และ

อย่างเพียงพอ พร้อมสอดคล้องกับบทบัญญัติกฎการให้บริการ (The service quality institute) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2539 : 55) สอดคล้องกับแนวคิดของ เกศินี ศรีคงอยู่ (2543 : 27) ความพึงพอใจ ความรู้สึก ของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่มีความสัมพันธ์กับการได้รับการตอบสนอง และได้รับความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายโดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ สุรพล พยอมแย้ม ในการการสังเกตผู้มาเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นการสังเกตพฤติกรรมที่ผู้กระทำไม่รู้ตัวและรู้ตัว โดยผู้มาเที่ยวชมจะมีลักษณะการเที่ยวชมหรือลักษณะการท่องเที่ยวโดยมีการท่องเที่ยวในลักษณะทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ ทรัพยากรประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และมีรูปแบบการเที่ยวชม หนึ่งใน เจ็ด รูปแบบ ซึ่งตรงกับรูปแบบการเที่ยวชม 7 ประเภท ของภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม ของคณะสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจเฉพาะชาวไทยเท่านั้นดังนั้นผู้ที่สนใจ จะทำการศึกษาต่อไป ควรศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ควบคู่กันไปด้วย เพราะผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ และควรศึกษาคุณภาพการให้บริการ หรือศึกษาการบริหารจัดการนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นการพัฒนาการบริหารจัดการนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาให้สอดคล้องหรือตอบสนองต่อพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2543). **นำชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา**. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง**. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2546). **สถิติการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. พระนครศรีอยุธยา : มปท.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การวางแผนการท่องเที่ยว. (มปป.). **จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระนครศรีอยุธยาเมืองมรดกโลก**. พระนครศรีอยุธยา : เทียนวัฒนาพรินต์ติ้งอยุธยา.
- เกศินี ศรีคงอยู่. (2543). **ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลปากท่อ จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- โกมล สกฤตวัฒนา. (2549, ตุลาคม 8). **นักท่องเที่ยว**. สัมภาษณ์.
- โกศล น้อย่าง. (2543). **ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จักรชัย สุทธิจิตร และ สมบูรณ์ ชีระนิช. (2535). **ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการตรวจท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ. พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2545). **พระนครศรีอยุธยาเมืองมรดกโลก**. พระนครศรีอยุธยา : เทียนวัฒนาพรินต์ติ้งอยุธยา.
- จันทร์จา จันแบ่งเงิน. (2549, ตุลาคม 1). **นักท่องเที่ยว**. สัมภาษณ์.
- จิราพร ศิริมงคล. (2545). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี**. พระนครศรีอยุธยา : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬารักษ์ ดำริห์กุล. (2536). **นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มรดกโลกทางวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
- ชลธิชา สุขุเสียง. (2549, สิงหาคม 10). **นักท่องเที่ยว**. สัมภาษณ์.

- คุ้ม ชุมสาย, ม.ล. และ ญิบพัน พรหมโยธี. (2527). **ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์.
- ธงชัย อินทรพันซ์. (2545). **การจัดหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บางทรงไทยตำบลปลายโพงพง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร**. ปรินูญาณิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชนากร ตั้งเสมอธรรม. (2549, ตุลาคม 8). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ชนศ วีระสัย. (2549, ตุลาคม 22). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ธวัชชัย ใจข้าว. (2549, ตุลาคม 7). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ธิดิมา ปิยะศิริศิลป์. (2544). **ศึกษาพฤติกรรม การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมรายการ สายตรงไอทีวี**. กรุงเทพฯ : วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธิป ศรีสกุลไชยรัก. (2543). **การอนุรักษ์ย่านบางรักเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : วิชาปัตยกรรมศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ มะโนชัย. (2549, ตุลาคม 15). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- นที รูปทอง. (2540). **ผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อธุรกิจการท่องเที่ยวด้านการขายสินค้าที่ระลึกในจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์ธุรกิจมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- บัวเลียบ หล้าพิง. (2549, ตุลาคม 15). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- บุญเลิศ สมุดทอง. (2549, ตุลาคม 7). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- บุญสม เพชรน้อย. (2549, ตุลาคม 23). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- บุษบา กรุดเนียม. (2543). **การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวเจดีย์ศรีสุริโยทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. รายงานการวิจัยวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. พระนครศรีอยุธยา : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- ปกพ ภูมรินทร์. (2549, พฤศจิกายน 4). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ประดุง จำปานาค. (2549, พฤศจิกายน 7). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ประพันธ์ ดันสิงห์. (2549, ตุลาคม 7). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ปราณี ใจเอื้อ. (2549, ตุลาคม 22). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ปรียา วิไลรัตน์. (2549, พฤศจิกายน 11). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- ปรียาภรณ์ หรือโอภาส. (2549, พฤศจิกายน 4). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.

- ป๋องศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง. (2544). ความพึงพอใจของการท่องเที่ยวบ้านควายไทย. การค้นคว้า
แบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ปีทมวารณ จันทร์อุดม. (2549, ธันวาคม 5). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- พรรณ ผิวศิริ. (2549, ตุลาคม 7). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- พวงทิพย์ ครุณาสูง. (2549, ตุลาคม 22). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- พัฒนพงษ์ พงษ์ทองเจริญ. (2541). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่
เดินทางมานครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
(บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- พิทักษ์ แก้ววิชิต และน้ำผึ้ง ปทุมยา. (2540). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รายงานวิจัยวิชาเศรษฐศาสตร์
ธุรกิจ. พระนครศรีอยุธยา : คณะวิชาการจัดการ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
ถ่ายเอกสาร.
- พิทักษ์ ตรุษทิม. (2538). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการงานทะเบียนศึกษาเฉพาะกรณี
สำนักทะเบียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก.
- พิศศักดิ์ กุสุโมทย์. (2543). ความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมต่อคุณภาพศูนย์ฝึกอบรมการปิดล้อม
แห่งประเทศไทย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พีระพงษ์ เจียรตระกูล. (2538). ความพึงพอใจของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
กรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 4. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
(บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- ภิญญา สุวรรณมาลี. (2549, ตุลาคม 8). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชา หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมตตา เสวตเลข. (2539). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ
ศึกษาเฉพาะกรณีสวนสัตว์คูสิต. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต. ถ่ายเอกสาร.

- วรรณกาญจน์ เอกฉันท. (2545). **อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เล่ม 7. อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา : มาวิน เทรคคิง จำกัด.**
- วรรณทิพย์ เทศประสิทธิ์. (2549, ตุลาคม 23). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- วรรณภา ไวยเวท. (2539). **ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและพฤติกรรมของผู้มาเที่ยวพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการทั่วไป). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.**
- วรรณ วลัยวานิช. (2539). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- วิทยา หลักวิโรจน์. (2549, ตุลาคม 23). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- วิภาวรรณ เทียมปาน. (2549, ตุลาคม 22). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- วีระพงษ์ เกลิมจิระวัฒน์. (2539). **คุณภาพในการบริการ. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น).**
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2539). **พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : วิสัทธิพัฒนา.**
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). **การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ชีระฟิล์มไซท์กซ์.**
- สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2531). **แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และบริเวณใกล้เคียง. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สมชิต พวงสันเทียะ. (2549, ตุลาคม 1). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- สมโภชน์ เข้มยินดี. (2549, ตุลาคม 1). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- สมศักดิ์ กลั่นบุศน์. (2549, ธันวาคม 5). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- สมาภรณ์ คงเจริญกาย. (2548). **พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการทั่วไป). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.**
- สัญญาชัย บุญมี. (2549, ตุลาคม 15). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- สายใจ สกกุลวัฒนา. (2549, พฤศจิกายน 11). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- สำริด หาญลายอง. (2549, ตุลาคม 7). **นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.**
- ลำดี เกษทองดี. (2539). **การศึกษาพฤติกรรมและของผู้มาท่องเที่ยวในวัดมงคลบพิตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รายงานการวิจัยวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. พระนครศรีอยุธยา : คณะวิชาการจัดการ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.**

- สุณิสา โกสินานนท์. (2549, ตุลาคม 23). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- สุพร อยู่สถิต. (2539). ความพึงพอใจของผู้โดยสารที่อยู่นอกพื้นที่ริมคลองแสนแสบต่อการบริการ
เดินเรือ. ภาคนิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวดี ชาวผ้าขาว. (2548). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในการเลือกซื้อของที่ระลึกในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการทั่วไป). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- สุรัตน์ อิ่มเอิบธรรม. (2549, พฤศจิกายน 11). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- สุรพล พยอมรัมย์. (2541). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง. (2534). การศึกษา
เบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวชลบุรี ฉะเชิงเทรา และ สมุทรปราการ. กรุงเทพฯ :
สำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน.
- อดุลย์ จาตุรงคกุล และคณะ. (2544). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนงค์ อนันต์รัตนสุข. (2549, ตุลาคม 22). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- อนุชิต เข้มเทศ. (2549, ตุลาคม 1). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- อภินันท์ จันตะนี. (2550). การเขียนวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษา MBA. พระนครศรีอยุธยา :
คณะวิชาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อรดี จันทรา. (2549, ตุลาคม 1). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- อรพิน บุญรัมย์. (2544). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการมาเที่ยวในวัดพระศรีสรรเพชญ์
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปัญหาพิเศษปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์
ธุรกิจ). พระนครศรีอยุธยา : สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณี บุญมีนิมิตร. (2540). พฤติกรรมการซื้อขายของที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ).
เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี มีสิน. (2549, ตุลาคม 7). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- อัญญาณี ทิวทอง. (2549, ตุลาคม 22). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- อันธิชา หอมเนียม. (2549, ตุลาคม 8). นักท่องเที่ยว. สัมภาษณ์.
- Kotler, Philip. (1994). **Marketing Management : Analysis, Planning, Implement : aion,
and Control.** 8 th ed. Englewerd Cliffs : Prentice Hall.

- Maslow, Abraham. (1974). **Motivation and Persona and Personality**. 2 nd ed. New York: Harper and Row.
- Millet, John David. (1954). **Management in the Public Service : The Questfor Effective Performance**. New York : McGraw- Hill.
- Peter, Paul J. and Jarry C. Olsch. (1990). **Consumer behavior and marketing Strategy**. 2 nd ed. Homewood : Richard D. Trwin.
- Shelly, Maynard W. (1975). **Responding to Sociale change Pemsylvania**. New York : Dowden Hutch.
- Vroom, V. H. (1984). **Work and Motivation**. New York : John Wiley & Sons.
- Wolman, Denjamin B. (1973). **Dictionary of Behavioral Science**. New York : Van Nostrand Reinhold.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ (แบบมีโครงสร้าง)

การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

.....

คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา

ก. พฤติกรรมของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

1. วัตถุประสงค์ของการมาเที่ยวชม

- () 1. ชมภูมิทัศน์ ธรรมชาติ
- () 2. เที่ยวชมทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม
- () 3. พักผ่อนหย่อนใจ
- () 4. มาเลือกซื้อสินค้าพื้นเมือง (ผลิตภัณฑ์ OTOP)
- () 5. อื่นๆ ระบุ

2. ท่านเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาครั้งนี้เป็นครั้งที่

- () 1. ครั้งแรก
- () 2. ครั้งที่ 2
- () 3. ครั้งที่ 3
- () มากกว่า 3 ครั้ง

3. ท่านรู้จักนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาได้อย่างไร

- () 1. เอกสารการท่องเที่ยว
- () 2. โฆษณา/ประชาสัมพันธ์
- () 3. เพื่อนแนะนำ
- () 4. อื่นๆ ระบุ.....

4. ท่านมีความประทับใจในการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอย่างไร

- () 1. ความร่มรื่นของสถานที่
- () 2. ด้านประวัติศาสตร์
- () 3. ของที่ระลึก
- () 4. บริการของเจ้าหน้าที่อุทยานฯ

5. การมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์นี้ท่านได้ใช้จ่ายงบประมาณเท่าไร

- () 1. ไม่เกิน 500 บาท
- () 2. 501-1,000 บาท
- () 3. 1,001 - 1,500 บาท
- () 4. 1,501-2,000 บาท
- () 5. 2,001-3,000 บาท
- () 6. 3,000 บาทขึ้นไป

6. สาเหตุการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์ฯ

- () 1. เพื่อนชวน
- () 2. มาทำธุระ
- () 3. ตั้งใจมา
- () 4. ทักศึกษา
- () 5. มีโบราณสถานเก่าแก่
- () 6. ใกล้บ้าน
- () 7. การเดินทางสะดวก
- () 8. อื่นๆ.....

7. ท่านชอบมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาสถานที่ใดมากที่สุด

- () 1. พระที่นั่งพระศรีสรรเพชญ์ () 2. วัดหน้าพระเมรุ () 3. วัดใหญ่ชัยมงคล
() 4. วัดไชยวัฒนาราม () 5. วัดพนัญเชิงราชวรวิหาร () 6. อื่นๆ ระบุ.....

8. ท่านเดินทางมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยากับใคร

- () 1. มากคนเดียว () 2. ครอบครัว/ญาติ
() 3. คนรัก () 4. เพื่อน
() 5. บริษัทท่องเที่ยว

9. ช่วงเวลาใดที่ท่านมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

- () 1. เวลา 7.00 น. – 9.00 น. () 2. เวลา 9.01 น. – 10.00 น.
() 3. เวลา 10.01 น. - 12.00 น. () 4. เวลา 12.01 น. - 14.00 น.
() 5. เวลา 14.00 น. เป็นต้นไป

10. เวลาที่ท่านมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ใช้ระยะเวลาประมาณ

- () 1. ครึ่งชั่วโมง () 2. 1 – 2 ชั่วโมง
() 3. 2 – 3 ชั่วโมง () 4. มากกว่า 3 ชั่วโมง

ข. ความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในด้านต่างๆมีดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
2. การรักษาความปลอดภัย
3. การจัดที่พักผ่อนหย่อนใจในเขตนครประวัติศาสตร์
4. เอกสารประกอบการเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
5. มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการข้อมูล บริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
 - เฉพาะวันหยุด ทุกวัน
 - ทุกแห่ง มีบ้างไม่มีบ้าง
6. การรักษาความสะอาดบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
7. การปรับปรุงบริเวณนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในเรื่องที่จอดรถ
8. มีน้ำดื่มคอยให้บริการฟรี

9. ควรเก็บค่าเข้าชมตามปกติ ไม่ควรเก็บค่าเข้าชม
 เก็บค่าเข้าชมให้น้อยลง ควรให้มีการเข้าชมฟรีในวันสำคัญๆ
10. การตกแต่งร้านค้า
 การตกแต่งร้านค้าให้เป็นเอกลักษณ์ความเป็นไทย
 การตกแต่งร้านค้าตามความพอใจของเจ้าของร้านค้า
 การตกแต่งร้านค้าในปัจจุบันเหมาะสมแล้ว
11. เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์แสดงความยินดีและมีใบหน้ายิ้มแย้มมีความเต็มใจในการให้ข้อมูลแก่ผู้มาเที่ยวชม
12. เวลาการเปิด - ปิด อุทยานประวัติศาสตร์และสถานที่ต่างๆในนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
 เหมาะสมแล้ว
 ควรเปลี่ยนแปลง
 เปิด - ปิด เร็วขึ้น
 เปิดเร็วขึ้น แต่ ปิดให้ช้าลง
 อื่นๆ คือ
13. ปัญหาที่ประสบในการมาเที่ยวชมนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
.....
.....
14. ข้อเสนอแนะ
- ท่านคิดว่าควรปรับปรุงและพัฒนา นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาอย่างไร
.....
.....
- ข้อเสนอแนะอื่น
.....

ขอขอบคุณท่านที่ให้สัมภาษณ์

ภาคผนวก ข

รายชื่อ / วัน เวลา สถานที่ / ที่อยู่ / ผู้ให้สัมภาษณ์
วัดพระศรีสรรเพชญ์

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	10 สิงหาคม 2549	14.02 น.	นางสาวชลธิชา สุขุขเสียง	32 หมู่ 2 ต. บางบาล อ. บางบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2.	1 ตุลาคม 2549	09.45 น.	นายอนุชิต เข้มเทศ	1020 ต.ห้วยจรเข้มะ อ. เมืองจังหวัดนครปฐม
3.	22 ตุลาคม 2549	08.45 น.	นางวิภาวรรณ เทียมปาน	142/1 หมู่ 1 ต. ท่าระหัด อ.เมืองจังหวัดสุพรรณบุรี
4.	22 ตุลาคม 2549	10.15 น.	นางปราณี ใจเอื้อ	431/1 ถ.จรัญสนิทวงศ์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
5.	23 ตุลาคม 2549	10.30 น.	นางสุนิสา โกศิยานนท์	660 หมู่ 8 ต. วังทอง อ. เมืองจังหวัดพิจิตรโลก
6	23 ตุลาคม 2549	13.30 น.	นางสาววรรณทิพย์ เทศประสิทธิ์	777/5 หมู่ 8 ต. เขาพระ อ. เดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
7.	23 ตุลาคม 2549	14. 41 น.	นายวิทยา หลักวิโรจน์	46 หมู่ 4 ต. ช้างใหญ่ อ. บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
8.	23 ตุลาคม 2549	15.25 น.	นางบุญสม เพชรน้อย	171/1 หมู่ 3 ต.ตะคำ อ.บางปลาแม่น้ำจังหวัดสุพรรณบุรี

รายชื่อ / วัน เวลา สถานที่ / ที่อยู่ / ผู้ให้สัมภาษณ์
วัดหน้าพระเมรุ

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	7 ตุลาคม 2549	09.15 น	นางสาวอัญชลี มีสีบ	49 หมู่ 1 ต.บ้านยาง อ.วัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก
2.	7 ตุลาคม 2549	10.20 น	นางสาวพรรณ ผิวศิริ	74 หมู่ 2 ต. พุชม อ. เชียงคาน จังหวัดเขียงราย
3.	7 ตุลาคม 2549	12.51 น	นายบุญเลิศ สมุดทอง	69/2 หมู่ 2 ต. บางพูด อ. เมือง จังหวัดปทุมธานี
4.	7 ตุลาคม 2549	11.45 น.	นายชนากร ตั้งเสมอธรรม	301 หมู่ 5 ต.ท้ายบ้านใหม่ อ. เมือง จังหวัดสมุทรปราการ
5.	8 ตุลาคม 2549	10.45 น	นางปรียาภรณ์ หรือ โอภาส	67/5 หมู่ 2 ถ.รามอินทรา กท.8เขตบางบอน กรุงเทพฯ
6.	4 พฤศจิกายน 2549	14.05 น.	นายภพ ภูมรินทร์	2/2 หมู่ 7 ต. บ้านเลน อ.บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
7.	4 พฤศจิกายน 2549	10.04 น	นางปัทมาวรรณ จันทร์อุดม	20/4 หมู่ 1 ต. นาสวน อ.ศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี
8.	5 ธันวาคม 2549	11.00 น.	นายสมศักดิ์ กลั่นบุญศรี	21/4 ต.เลาขวัญ อ.เลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

รายชื่อ / วัน เวลา สถานที่ / ที่อยู่ / ผู้ให้สัมภาษณ์

วัดพนัญเชิงวรวิหาร

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	7 ตุลาคม 2549	14.05 น	นายรัชชัย ใจข้าว	56 หมู่ 8 ต.บ้านครัว อ.บ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
2.	7 ตุลาคม 2549	14.55 น	นายประพันธ์ ตันสิงห์	88/1711 หมู่ 6 แขวงแขวงแสมคำ เขตบางขุนเทียน กทม.
3.	7 ตุลาคม 2549	15.32น	นางสำริด หาญถ้ำยอง	207/15หมู่ 8 ต.ประดู่ชัย อ.อุทุมพร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4.	7 พฤศจิกายน 2549	13.26 น.	นายประคอง จำปานาค	30/1 หมู่ 6 ต.จำปา อ.ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5.	11 พฤศจิกายน 2549	09.00 น	นายสุรัตน์ อิ่มเอิบธรรม	112/14 หมู่ 6 หมู่บ้านอโนทัย ต.ไผ่ลิง อ.อุทุมพร จังหวัดพระนคร ศรีอยุธยา
6.	11 พฤศจิกายน 2549	10.00 น	นางปรีญา วิไลรัตน์	67/2 หมู่ 2 रामอินทรา เขตบางบ่อ กิโลเมตร 8 กรุงเทพฯ
7.	11 พฤศจิกายน 2549	11.05 น.	นางสายใจ สกุลวัฒนา	479 ต.นอกเมือง อ.เมือง จังหวัดสุรินทร์
8.	11 พฤศจิกายน 2549	13.20 น.	นางสกาวัฒน์ ปิยะมณีพันธ์	20/2 หมู่ 2 ต.หนองสองห้อง อ.บางหนองสองห้อง จังหวัด ขอนแก่น

รายชื่อ / วัน เวลา สถานที่ / ที่อยู่ / ผู้ให้สัมภาษณ์

วิหารพระมงคลบพิตร

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	8 ตุลาคม 2549	08.50 น.	นางภิญญาดา สุวรรณมาลี	26/6 ต.ท่ามะกา อ.ท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2.	15 ตุลาคม 2549	09.05 น.	นางสาวบัวเลียบ หล้าพิง	45 หมู่ 2 ต. ประชาธิปไตย อ. ชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
3.	15 ตุลาคม 2549	10.55 น.	นางนงลักษณ์ มะโนชัย	45/61 หมู่ 3 แขวงบางนา เขต บางนา กรุงเทพฯ
4.	22 ตุลาคม 2549	09.21 น.	นางอนงค์ อนันต์รัตนสุข	20/36 ต.บ้านใหม่ เขตปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
5.	22 ตุลาคม 2549	09.50 น.	นางสาวอัญญาณี ทิวทอง	143/3 ถ.สุรินทร์ภักดี อ.เมือง จังหวัดสุรินทร์
6.	22 ตุลาคม 2549	10.15 น.	นางปราณี ใจเอื้อ	431/1 หมู่ 1 ถ.เจริญนิทวงศ์ วัดรวกสุทธาราม เขตบางกอก น้อย กรุงเทพฯ
7.	22 ตุลาคม 2549	10.45 น.	นายชเนศ วีระสัย	41 หมู่ 5 ต.เจ้าปลุก อ.มหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
8.	22 ตุลาคม 2549	11.45 น.	นางพวงทิพย์ ครุณาสูง	92/5 หมู่ 12 ถนนรามอินทรา เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ

รายชื่อ / วัน เวลา สถานที่ / ที่อยู่ / ผู้ให้สัมภาษณ์

วัดใหญ่ช้างมงคล

ที่	วัน เดือน ปี	เวลา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1.	1 ตุลาคม 2549	10.20 น.	นางอรดี จันทรา	94 หมู่ 6 ต.สว่างดินแดน อ.สว่างดินแดน จ.สุพรรณบุรี
2.	1 ตุลาคม 2549	11.15 น.	นางสาวจันทรา จันแบ่งเงิน	66 หมู่ 2 ต.ส. บ้านแซว อ.เชิงแส จ.เชียงราย
3.	1 ตุลาคม 2549	13.01 น.	นายสมจิต พวกสันเทียะ	14 หมู่ 4 ต. ปากพลี อ.ปากพลี จ. นครนายก
4.	1 ตุลาคม 2549	14.20 น.	นายสมโภชน์ เข้มยินดี	209 หมู่ 8 ต. บ่อแฮ้ว อ.เมือง จ. ลำปาง
5.	8 ตุลาคม 2549	.12.40 น.	นายโกมล สกุลวัฒนา	29 ตำบลเข้มเนียง ต. นอกเมือง เมือง จังหวัดสุรินทร์
6	8 ตุลาคม 2549	13.12 น	นางสาวอันธิชา หอมเนียม	ที่ 56 หมู่ 10 ต. โคกสะอาด อ. ปราสาท จังหวัดสุรินทร์
7.	15 ตุลาคม 2549	09.41 น	นางนงลักษณ์ มะโนชัย	45/61 หมู่ 3 แขวงบางนา เขต บางนา กรุงเทพฯ
8.	15 ตุลาคม 2549	13.00 น	นายสัญชัย บุญมี	2 หมู่ 14 ต. บางจัก อ.วิเศษ ชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางปวีศา สิทธิสาร
วัน เดือน ปี	14 สิงหาคม 2501
สถานที่เกิด	อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	69/207 หมู่ 4 ต.วัดตูม อ.พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000 โทร 089-1855904
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักวิชาการวัฒนธรรม 7 ว สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศูนย์ราชการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000 โทร 0-3533-6882-3 โทรสาร 0-3533-6881
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2527	พิเศษครุมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2530	ปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2551	ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา คณะวิทยาการจัดการ (การจัดการทั่วไป) ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา